

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

MET HET BEKNOPT VERSLAG

GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN HET
ADVIESCOMITÉ VOOR EUROPESE
AANGELEGENHEDEN, VAN DE COMMISSIES VOOR
DE LANDSVERDEDIGING, VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN EN
HET OPENBAAR AMBT EN VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN VAN DE KAMER

EN VAN HET FEDERAAL ADVIESCOMITÉ VOOR DE
EUROPESE AANGELEGENHEDEN, VAN DE
COMMISSIES VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN EN VOOR DE
LANDSVERDEDIGING EN VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN EN VOOR DE
ADMINISTRATIEVE AANGELEGENHEDEN VAN DE
SENAAT

dinsdag

25-09-2001

15:30 uur

COMPTE RENDU INTÉGRAL

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

RÉUNION COMMUNE DU COMITÉ D'AVIS CHARGÉ
DES QUESTIONS EUROPÉENNES, DE LA
COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE, DE
L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES ET DE
LA FONCTION PUBLIQUE ET DES RELATIONS
EXTÉRIEURES DE LA CHAMBRE

ET DU COMITÉ FÉDÉRAL CHARGÉ DES
QUESTIONS EUROPÉENNES, DE LA COMMISSION
DES RELATIONS EXTÉRIEURES ET DE LA
DÉFENSE ET DE L'INTÉRIEUR ET DES AFFAIRES
ADMINISTRATIVES DU SÉNAT

mardi

25-09-2001

15:30 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

HET VEILIGHEIDSBELEID NA DE
TERRORISTISCHE AANSLAGEN 1

Mededeling van de regering en gedachtewisseling 1

Sprekers: **Guy Verhofstadt**, eerste minister, **Pieter De Crem**, **Joëlle Milquet**, **Dirk Van der Maelen**, voorzitter van de SP-fractie, **Daniel Bacquelaine**, voorzitter van de PRL FDF MCC-fractie, **Peter Vanhoutte**, **Wim Verreycken**, **Josy Dubié**, **Hugo Coveliers**, voorzitter van de VLD-fractie, **Karel Van Hoorebeke**, **Tony Van Parys**, **Géraldine Pelzer-Salandra**, **Ferdy Willems**, **Anne-Marie Lizin**, **Philippe Mahoux**, de voorzitter

SOMMAIRE

LA POLITIQUE DE SÉCURITÉ APRÈS LES
ATTENTATS TERRORISTES 1Communication du gouvernement et échange de
vues 1

Orateurs: **Guy Verhofstadt**, premier ministre, **Pieter De Crem**, **Joëlle Milquet**, **Dirk Van der Maelen**, président du groupe SP, **Daniel Bacquelaine**, président du groupe PRL FDF MCC, **Peter Vanhoutte**, **Wim Verreycken**, **Josy Dubié**, **Hugo Coveliers**, président du groupe VLD, **Karel Van Hoorebeke**, **Tony Van Parys**, **Géraldine Pelzer-Salandra**, **Ferdy Willems**, **Anne-Marie Lizin**, **Philippe Mahoux**, le président

GEMEENSCHAPPELIJKE
VERGADERING VAN HET
ADVIESCOMITÉ VOOR
EUROPESE
AANGELEGENHEDEN, VAN DE
COMMISSIES VOOR DE
LANDSVERDEDIGING, VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT EN VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN
VAN DE KAMER

EN VAN HET FEDERAAL
ADVIESCOMITÉ VOOR DE
EUROPESE
AANGELEGENHEDEN, VAN DE
COMMISSIES VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN
EN VOOR DE
LANDSVERDEDIGING EN VOOR
DE BINNENLANDSE ZAKEN EN
VOOR DE ADMINISTRATIEVE
AANGELEGENHEDEN VAN DE
SENAAT

van

DINSDAG 25 SEPTEMBER 2001

15:30 uur

De vergadering wordt geopend om 15.30 uur door
de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 15.30 heures par M.
Herman De Croo, président.

**Het veiligheidsbeleid na de
terroristische aanslagen**

La politique de sécurité après les

RÉUNION COMMUNE DU COMITÉ
D'AVIS CHARGÉ DES QUESTIONS
EUROPÉENNES, DE LA
COMMISSION DE LA DÉFENSE
NATIONALE, DE L'INTÉRIEUR,
DES AFFAIRES GÉNÉRALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE ET
DES RELATIONS EXTÉRIEURES
DE LA CHAMBRE

ET DU COMITÉ FÉDÉRAL D'AVIS
CHARGÉ DES QUESTIONS
EUROPÉENNES, DE LA
COMMISSION DES RELATIONS
EXTÉRIEURES ET DE LA
DÉFENSE ET DE L'INTÉRIEUR ET
DES AFFAIRES
ADMINISTRATIVES DU SÉNAT

du

MARDI 25 SEPTEMBRE 2001

15:30 heures

attentats terroristes

**01 Mededeling van de regering en
gedachtewisseling**

**01 Communication du gouvernement et
échange de vues**

Le **président**: Chers collègues, j'ouvre la séance
des commissions communes de l'Intérieur, des
Affaires étrangères et de la Défense nationale de

la Chambre et du Sénat.

Deze commissies vergaderen gemeenschappelijk met de commissies voor de Binnenlandse Zaken, van Landsverdediging en van Buitenlandse Zaken van de Kamer, alsmede uiteraard met de Adviescommissie voor Europese Aangelegenheden.

Puis-je vous demander - mais ceux qui me connaissent le savent déjà - de ne pas me forcer à réagir quand j'entends des GSM sonner?

Ik verzoek alle leden hun gsm uit te schakelen want u weet wellicht dat het gerinkel ervan tijdens de vergaderingen op mijn zenuwen werkt.

Mijnheer Tant, ik verzoek u naar voren te treden.

Ik wens de eerste minister en de minister van Landsverdediging te danken voor hun aanwezigheid.

Vorige week, of de week daarvoor zelfs, werd afgesproken dat het Parlement zou worden betrokken bij deze aangelegenheid. Zoals de eerste minister het heeft geschreven wenst de regering in nauw contact te blijven met het Parlement.

Plusieurs réunions ont déjà eu lieu, une première voici maintenant presque 10 jours, une seconde réunion commune Chambre et Sénat de l'Intérieur a également eu lieu, ainsi qu'une réunion commune des commissions de la Justice.

Ik verwelkom de thans aanwezige en terzake bevoegde Kamerleden en Senatoren.

Vous pouvez lire sur l'ordre du jour que nous allons discuter de "la politique de sécurité après les attentats terroristes". Nous commencerons par une communication du gouvernement, suivie d'un débat, des questions de nos membres et des répliques du gouvernement.

Collega's ik stel voor op ordentelijke wijze tewerk te gaan. Ik zal geen beperking van de spreektijd opleggen, maar ga ervan uit dat de sprekers niet zullen overdrijven wat de lengte van hun betoog betreft.

Je voudrais demander un effort de concision à chacun, ce qui permettra à tous nos collègues du Sénat, du Parlement européen et de la Chambre de s'exprimer selon leur manière mais suivant un discours que j'espère pertinent et bref.

01.01 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, ik heb een document ter beschikking gesteld van de commissieleden. Dat document is de letterlijke weergave van de conclusies en van het actieplan dat vrijdag laatstleden op een buitengewone Europese Top in Brussel werd goedgekeurd. Die buitengewone Europese Top werd door ons als voorzitter van de Europese Unie bijeengeroepen omdat we van oordeel zijn dat in deze aangelegenheid niet alleen een aantal andere internationale organisaties maar wel degelijk de Europese Unie - en de 13 kandidaat-lidstaten die in aanmerking komen voor de uitbreiding - een eensgezind standpunt moet innemen.

De tekst, die ik onmiddellijk zal toelichten en die de laatste stand van zaken weergeeft in dit dossier, werd goedgekeurd door in totaal 28 landen, namelijk de 15 lidstaten van de Europese Unie en de 13 kandidaat-lidstaten. U weet dat wij momenteel met 12 landen onderhandelingen voeren. Deze tekst wordt dus onderschreven door 28 landen van Europa, wat toch de nodige betekenis heeft.

De bedoeling van de Top was trouwens een duidelijk standpunt in te nemen over de verschillende onderwerpen die te maken hebben met de aanslagen van 11 september in de Verenigde Staten van Amerika. Ten eerste, wat is onze beoordeling van die aanslagen als Europese Unie? Ten tweede, wat is onze solidariteit met de Verenigde Staten van Amerika inzake die aanslagen? Ten derde, wat is het actieplan inzake bestrijding van het terrorisme dat werd voorbereid in een vergadering van de ministers van Justitie en de ministers van Binnenlandse Zaken? U zult merken dat wij een stuk verder zijn gegaan dan de ministers van Justitie en de ministers van Binnenlandse Zaken. Ten vierde, wat is de rol van de Europese Unie in conflicthaarden? Wij denken dat wij van deze crisis gebruik moeten maken om een aantal conflicthaarden in de wereld dichter bij een oplossing te brengen. Wij menen dat wij de rol van de Europese Unie in het zoeken naar die oplossing moeten versterken. Ten slotte, een eerste analyse - gestoeld op de werkzaamheden van de Ecofinraad die terzelfder tijd plaatsgreep als de Europese Raad - van de economische vooruitzichten. Zoals u merkt, eindigt de tekst met het toevertrouwen van 3 mandaten aan het voorzitterschap.

Mijnheer de voorzitter, de vergadering is heel positief verlopen, wat niet zo evident is. Wij hebben te maken met een aantal aanslagen in de Verenigde Staten van Amerika en de

mogelijkheid, de waarschijnlijkheid en - ik zou bijna durven zeggen - de zekerheid van een tegenreactie van de Verenigde Staten van Amerika. In de Europese Unie zitten zowel landen die deel uitmaken van de NAVO als landen die geen deel uitmaken van de NAVO - 4 op een totaal van 15. Tegelijkertijd kan er ten opzichte van internationale veiligheidsvraagstukken een verschil van mening bestaan, zoals dit in het verleden telkens is gebleken.

Er zou een verschil van mening kunnen bestaan daarover, zoals dat in het verleden telkens naar voor is gekomen. Het is de eerste maal dat de Europese Unie in een dergelijke aangelegenheid een unaniem standpunt inneemt over vraagstukken die niet alleen gaan over justitie en binnenlandse aangelegenheden, maar ook over internationale veiligheid. Dat is nieuw. Dat is nieuw in die mate dat de 15 lidstaten, of ze nu tot de NAVO behoren of niet, een gezamenlijk politiek standpunt innemen met betrekking tot zaken van internationale veiligheid, justitie, binnenlandse aangelegenheden en dergelijke meer.

De belangrijkste onderdelen van de conclusies en van het actieplan zijn eerst en vooral het feit dat wij duidelijk stellen dat de EU actief wenst te zijn in en een prioriteit wil maken van de strijd tegen het terrorisme, maar toch duidelijk het onderscheid wil maken tussen enerzijds het bestrijden van terroristische groeperingen en anderzijds de Arabische en islamitische wereld. Ik denk dat wij niet voldoende kunnen onderstrepen dat de strijd die wij nu voeren tegen Bin Laden en andere terroristische organisaties niet mag worden vereenzelvigd met de Arabische en islamitische wereld. Hier mag geen amalgaam van worden gemaakt. In dit verband is het belangrijk te onderstrepen dat een grote meerderheid van de landen uit de Arabische en de islamitische wereld zijn steun heeft betuigd bij het totstandkomen van een internationale coalitie onder de koepel van de VN om het terrorisme te bestrijden. Ik kan dit niet voldoende herhalen, omdat ik denk dat wij dat onderscheid duidelijk moeten blijven benadrukken. Wij moeten duidelijk maken waar het de internationale coalitie, die wij thans vorm trachten te geven, of die de Verenigde Staten van Amerika vorm trachten te geven, om gaat: het bestrijden van het internationaal terrorisme.

Een tweede groot onderdeel van de conclusies betreft de solidariteit en de samenwerking met de Verenigde Staten van Amerika. Ik heb als voorzitter van de Europese Raad voor de besproken ontwerp teksten reeds mijn standpunt ingediend, met name dat solidariteit niet enkel met

woorden kan worden betuigd, maar ook met daden moet gebeuren. Daarom heeft de Europese Raad op een aantal punten een heel duidelijk standpunt ingenomen. Het gaat om vier concrete punten.

Premièremment, l'Union européenne dit que sur la base de la résolution 1368 du Conseil de sécurité, une riposte américaine est légitime. Ce sont donc les Quinze qui le disent, c'est-à-dire tous les membres de l'Union européenne.

Deuxièmement, chaque Etat membre de l'Union, selon ses moyens, est prêt à s'engager dans de telles actions. Il est évident qu'il faut faire une différence entre des pays qui ont beaucoup de possibilités, beaucoup de moyens au niveau militaire et d'autres qui en ont moins. Mais le principe a été acquis que chacun, selon ses moyens, va s'engager dans de telles actions.

Troisièmement, ces actions doivent être ciblées.

Quatrièmement, ces actions doivent être dirigées contre des Etats qui aideraient ou hébergeraient des terroristes.

Cinquièmement, tous ces éléments - c'est là un élément à considérer indépendamment des autres points de cette résolution - vont nécessiter des consultations étroites avec l'ensemble des Etats membres de l'Union européenne.

Na de aanslagen in de Verenigde Staten van Amerika heeft de Europese Unie de volgende, volgens mij belangrijke beslissingen genomen. Ten eerste, als er een tegenreactie zou komen van de Verenigde Staten van Amerika, verklaart de Europese Unie nu al dat die tegenreactie legitiem is, op basis van resolutie 1368, goedgekeurd door de Veiligheidsraad. Ten tweede, elke lidstaat zal binnen zijn mogelijkheden deelnemen aan die acties. Ten derde, de acties moeten gericht zijn. Ten vierde, de acties kunnen zich ook richten tegen staten die aan de terroristen hulp zouden bieden. Ten vijfde, over elk element van de acties die worden gevoerd, zal steeds overleg worden gepleegd tussen de lidstaten van de Europese Unie.

In mijn inleiding zei ik al dat dit standpunt een belangrijk standpunt is. Voor de eerste keer is er in een zaak van internationale veiligheid een unanieme EU-visie tot stand gekomen. Dat is uniek. Die visie staat los van de vraag of de lidstaten al dan niet deel uitmaken van een internationaal militair bondgenootschap. Dat moet elke lidstaat apart beslissen. Dat geldt overigens

ook voor de kandidaat-lidstaten die deze visie onderschreven hebben, omdat enkele staten lid zijn van de NATO, maar een aantal andere niet.

De Europese Unie nam nog een tweede standpunt in. Naast de gerichte acties tegen de daders van de aanslagen in de Verenigde Staten van Amerika op 11 september 2001, willen wij dat er ook een brede internationale coalitie tot stand zou komen onder de leiding van de Verenigde Naties. Door gerichte acties kunnen de daders worden bestreden die aan de oorsprong liggen van die aanslagen. Daarnaast vindt de Europese Unie dat onder de koepel van de Verenigde Naties een veel bredere actie moet worden gevoerd tegen het internationaal terrorisme. Wij geven ook aan dat die coalitie niet alleen moet bestaan uit de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika, maar ook uit de kandidaat-lidstaten van de Europese Unie, de Russische Federatie, onze partners in de Arabische en de islamitische wereld, en bovendien elk ander land binnen de Verenigde Naties dat bereid is om die waarden te verdedigen. In feite zijn die waarden onder druk komen te staan door de aanslagen die op 11 september plaatsvonden.

Voilà, monsieur le président, un premier point important. L'UE a décidé une double action: d'une part, un engagement dans une riposte concrète qui aura lieu, avec tous les éléments spécifiques que j'ai précisés en 5 points; d'autre part, la participation de l'UE dans une coalition beaucoup plus large contre le terrorisme au niveau international qui débiterait sous l'égide des Nations unies.

Le deuxième point décidé par l'UE est un plan d'action contre le terrorisme, un plan d'action basé sur les différentes conclusions de l'Ecofin, les conclusions du conseil Transports, voici une semaine environ et les conclusions du conseil JAI de jeudi dernier. Vous constaterez que les chefs d'Etats et de gouvernements ont modifié de manière importante les conclusions. Les chefs de gouvernements et les chefs d'Etats sont allés beaucoup plus loin pour beaucoup de points, que les conclusions préparatoires prises par les différents conseils.

Dat is trouwens een van de belangrijke resultaten van de bijeenkomst van vorige vrijdag.

Dit zijn de verschillende onderdelen.

In de eerste plaats willen wij de politieke en justitiële samenwerking versterken. De regeringsleiders hebben vrijdag beslist dat het

Europees aanhoudingsmandaat er komt. Op de vergadering van de JAI werden daarover nog vele bezwaren geopperd, maar die zijn op de vergadering van de regerings- en staatsleiders van tafel geveegd. Praktische bezwaren kunnen er nog zijn, maar die moeten worden opgelost. Dat zijn modaliteitsvraagstukken. De ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken krijgen de opdracht om op 6 en 7 december die modaliteiten definitief uit te werken.

Dat gaat over praktische bezwaren die alle richtingen uitgaan. Zo moet Portugal, bijvoorbeeld, zijn grondwet wijzigen. Dat kan, maar op 6 en 7 december moet dat probleem geregeld zijn, want dan moeten de modaliteiten van het Europees aanhoudingsmandaat worden vastgelegd.

Ten tweede, wij hebben beslist dat er een gemeenschappelijke definitie van terrorisme komt, die vanaf nu in de vijftien lidstaten van de Europese Unie van toepassing wordt. Dat is vandaag niet het geval. Het Belgisch strafrecht beschouwt het terrorisme als zodanig niet als een strafrechtelijk feit, maar kwalificeert het op basis van andere misdrijven die in het strafrecht staan. Wij hebben afgesproken dat een gemeenschappelijke definitie van terrorisme wordt vastgelegd die als zodanig in het strafrecht kan worden opgenomen.

Ten derde, de Europese lidstaten zullen een gemeenschappelijke lijst van terroristische organisaties opstellen. Ook dat was tot nu toe niet mogelijk. Doordat er geen gemeenschappelijke definitie was, was er geen identificatie van terroristische organisaties mogelijk en was er geen gemeenschappelijke lijst. Ook op dit vlak gaat de beslissing van de Raad verder dan deze van de JAI, want daar is alleen over een identificatie van die organisaties gesproken. Wij hebben de beslissing genomen om een gemeenschappelijke lijst op te stellen.

Quatrièmement, nous avons décidé de constituer, au niveau de l'Union européenne, des équipes communes d'enquête pour une durée illimitée, contrairement à la décision de jeudi de constituer ces équipes pour une période limitée de six mois renouvelable, décision assez peu compréhensible – je m'excuse de le dire – parce que le terrorisme ne disparaîtra pas après six mois – tant mieux si c'est le cas mais il ne me semble pas réaliste de le dire. Je crois que c'est surtout grâce à une coopération étroite au sein de ces équipes communes d'enquête que nous pourrions voir des résultats concrets sur le terrain, dans les six premiers mois d'abord, et sans doute plus

importants après six mois et après quelques années. C'est une question de coopération étroite.

Cinquièmement, nous allons également constituer une équipe de spécialistes antiterroristes à l'intérieur d'Europol, ce qui n'était pas le cas jusqu'ici. Nous allons aussi établir un accord de coopération entre Europol et les autorités américaines compétentes, avant la fin de l'année.

Tot op heden gebeurde de samenwerking tussen de Amerikaanse en de Europese autoriteiten op bilaterale basis. De grote verandering met betrekking tot het actieplan inzake terrorisme wat de politionele en justitiële samenwerking betreft, is dat men van een bilaterale samenwerking naar een multilaterale samenwerking gaat, hetzij door Atlantische akkoorden te sluiten tussen de Verenigde Staten van Amerika en Europol, hetzij door gemengde onderzoeksequipes samen te stellen, hetzij door een gezamenlijke lijst van terroristische organisaties te publiceren, er een gemeenschappelijke definitie op na te houden en een Europees mandaat te creëren.

In het verleden gebeurde alles op bilaterale manier terwijl thans op multilateraal vlak zal worden gehandeld.

Voilà, monsieur le président le premier acte de ce plan d'action. Quatre autres actes ont été décidés par le Conseil européen.

En dehors des différentes conventions sectorielles approuvées ces dernières années dans le cadre des Nations unies, l'Union européenne a l'intention de soutenir une proposition qui existe déjà et qui est actuellement discutée au sein des Nations unies afin d'élaborer une convention générale contre le terrorisme international. Les différentes conventions seront regroupées par niveau sectoriel dans une convention générale laquelle sera d'application au niveau mondial puisqu'elle sera définie, discutée et approuvée au sein des Nations unies dont le cadre est beaucoup plus large que l'enceinte actuelle dans laquelle on parle de lutte antiterrorisme. Ceci est le deuxième paquet de mesures.

Le troisième paquet de mesures concerne le financement du terrorisme.

Wat de financiering betreft, hebben we beslist dat de richtlijn over het witwassen van het geld, die reeds maanden het voorwerp van discussie uitmaakt in het Europees Parlement, eind 2001 van toepassing moet zijn. De voorzitter van het Europees Parlement was aanwezig. Meestal wordt

de bal in ons kamp geworpen en vraagt de voorzitter dat een aantal maatregelen zouden worden uitgevoerd. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat dit in 99% van de gevallen terecht eisen zijn. Nu hadden we de mogelijkheid om de "ascenseur" terug te sturen en een stand van zaken te vragen in verband met de richtlijn inzake het witwassen van geld. De richtlijn bevat een enorme uitbreiding van de mogelijkheid inzake het bestrijden van het witwassen van geld en het bevriezen van bezittingen. De discussie is onder meer het gevolg van een aantal lobby's waarvan ik de namen niet zal noemen maar die de vele advocaten die in deze zaal aanwezig zijn zullen kennen. Zij vinden dat dit allemaal veel te ver gaat en dat de bescherming van de cliënten in gevaar dreigt te komen. Zij doen precies alsof er geen verschil kan gemaakt worden tussen het geven van raad door een advocaat en het verdedigen van een cliënt voor de rechtbank. Over dit punt wordt nog gediscussieerd. Niettegenstaande de Raad hiervoor minder ontvankelijk was, merkten we dat het Europees Parlement voor deze zogenaamde argumentatie een grotere ontvankelijkheid toonde. Het Europees Parlement heeft de opdracht gekregen ervoor te zorgen dat deze nieuwe richtlijn – mevrouw Fontaine heeft ingestemd met deze ultieme datum - voor eind 2001 van toepassing is. Er werd eveneens afgesproken dat de reeds bestaande conventie van de Verenigde Naties met betrekking tot de bestrijding van de financiering van het terrorisme zo snel mogelijk zou worden goedgekeurd en ondertekend. Ik heb terzake een afspraak met de minister van Justitie om dit de volgende dagen te regelen.

Le quatrième point important de ce plan d'action concerne toutes les mesures relatives à la sécurité aérienne. Sur ce point, je peux vous dire que l'on a renforcé les décisions du conseil des Transports et on a demandé que des mesures concrètes soient décidées et communiquées au Conseil européen sur au moins cinq points avant le 15 octobre. La mesure la plus importante consiste dans le fait que l'on va instaurer dans les mois qui viennent un contrôle réciproque de la sécurité des différents aéroports. Actuellement, il existe des normes qui sont d'application, mais il n'y a pas de système de contrôle réciproque. La décision qui a été prise par le conseil n'implique donc pas la création d'une instance communautaire, mais bien l'instauration d'un contrôle réciproque des différents Etats membres.

J'en viens au dernier chapitre relatif au plan d'action contre le terrorisme.

On a confié au conseil des Affaires générales la

tâche de coordonner les différentes actions et décisions à prendre par les différents conseils. Un rapport d'ensemble sera rédigé et sera soumis au prochain conseil européen.

Concreet betekent dit dat op de informele raad in Gent op 19 oktober een eerste balans zal worden opgemaakt van de maatregelen die door de deelraden genomen zijn en van de uitvoering van de beslissing van de Europese Raad. Er zal een tweede evaluatierapport worden ingediend tijdens de top van Laken op 14 en 15 december aanstaande.

Het volgende hoofdstuk dat wij hebben aangesneden is namelijk de absolute noodzaak om de rol van de Unie te intensifiëren in een aantal conflictgebieden in de wereld. Wij verwerpen de stelling dat dit terrorisme zoals we het nu meemaken gewoon zijn oorzaak zou vinden in een al jaren aanslepend conflict in het Midden-Oosten. Wij leggen die band niet en volgens ons kan die ook niet gelegd worden. Wij stellen echter wel dat de tijd gekomen is voor de internationale gemeenschap om met betrekking tot het Midden-Oosten de druk op beide partijen op te voeren om te komen tot een regeling van dit conflict. Wij pleiten in de tekst voor de eerste maal voor het totstandkomen van een initiatief waarbij de Verenigde Staten, de Russische Federatie en de Europese Unie samen met beide partijen en de lidstaten-getuigen - de gematigde Arabische landen van de regio - zouden kunnen worden samengebracht om vooruitgang te boeken en een dialoog tot stand te brengen. Die dialoog is vandaag immers nog steeds niet op gang getrokken. Dit is trouwens ook één van de punten die ik aanstaande donderdag zeer uitdrukkelijk ga bespreken. Wij hopen dat de samenkomst van Arafat en Perez die al enkele keren is aangekondigd nu eindelijk zal totstandkomen. De realiteit gebiedt ons immers te zeggen dat dit vandaag nog steeds niet het geval is. Wij denken dat de Europese Unie daarin een grotere en meer nadrukkelijke rol dient te spelen. Er treedt vandaag een verandering op die niet zozeer het gevolg is van de aanslagen die wij op 11 september hebben meegemaakt. Volgens mijn analyse van de feiten bestaat de verandering erin dat de huidige Amerikaanse administratie meer openstaat voor een nadrukkelijke rol van de Europese Unie dan de vorige. Met andere woorden, wij moeten de vraag van de huidige Amerikaanse administratie om een grotere en meer nadrukkelijke rol te spelen ook daadwerkelijk beantwoorden. Wij moeten dus eerst komen tot het verhogen van de druk opdat de samenkomst van Arafat en Perez zou kunnen

plaatsvinden. Daarnaast moeten wij voor de toekomst verder denken aan het organiseren van een politieke dialoog die een onderhandeling ten gronde over het conflict mogelijk maakt. In het kader van het smeden van deze internationale coalitie tegen het terrorisme en tegelijkertijd ook het peilen naar verdere oplossingen voor het Midden-Oosten-conflict moet men het mandaat zien dat de Europese Unie aan het Belgisch voorzitterschap en aan de troika heeft gegeven. De heer Michel gaat naar Pakistan, Iran, Syrië, Jordanië, Egypte en nog een aantal andere gebieden. In dat kader moet men de inspanningen bekijken die wij nu leveren om dit tot stand te brengen. Wij moeten duidelijk maken dat een internationale coalitie tegen het terrorisme nodig is en dat deze landen daarvan deel moeten uitmaken. Ten tweede, moeten wij ook peilen naar mogelijkheden voor de politieke dialoog die wij als Europese Unie nadrukkelijk tot stand willen brengen.

Vous constaterez, monsieur le président, que parmi les conclusions du Conseil, un chapitre est réservé aux effets sur le plan économique. On y retrouve surtout les conclusions émanant de l'Ecofin. On y souligne le fait que l'instauration de l'euro au 1er janvier 2002 devrait entraîner des effets positifs sur le plan économique. En tout cas, il faut respecter le pacte de stabilité si l'on veut obtenir des effets bénéfiques dans le secteur économique au cours de l'année prochaine. Il faut bien sûr tenir compte du ralentissement de l'économie qui surviendra certainement à la suite des événements de ces dernières semaines.

L'Union européenne a également pris des initiatives à l'égard des réfugiés afghans dans les pays limitrophes de l'Afghanistan. A la demande du Conseil européen, la Commission a libéré un premier montant de 4 millions d'euros en faveur des camps de réfugiés qui se trouvent en Ouzbékistan, en Iran et au Pakistan. D'autres initiatives sont actuellement en préparation au sein de la Commission, à la demande unanime du Conseil européen. Il faut savoir qu'actuellement, ce sont des millions de gens qui se trouvent dans une situation très difficile à l'intérieur de ces camps de réfugiés. Il est donc important que des mesures concrètes soient prises et que des moyens financiers soient libérés par l'Union européenne. Les Nations unies ne disposent pas de moyens suffisants pour nourrir et héberger les personnes qui se trouvent dans ces camps de réfugiés. C'est la raison pour laquelle ces 4 millions d'euros ont immédiatement été libérés dans le cadre des programmes classiques de l'Union européenne. Ensuite, comme je vous l'ai

dit, des aides supplémentaires seront accordées dans un proche avenir.

Ook heeft de Europese Raad unaniem ook een mandaat gegeven, naast de ministeriële trojka, om de kandidaat-lidstaten te betrekken bij de goedkeuring van deze besluiten, wat uiteindelijk ook is gebeurd. U zal gemerkt hebben dat zaterdag jongstleden ook de 13 kandidaat-lidstaten zich bij deze besluiten hebben aangesloten. Ten slotte heeft de Europese Raad ook een mandaat gegeven aan het voorzitterschap om de resultaten van de buitengewone vergadering van de Europese Raad te bespreken en toe te lichten bij de hoogste autoriteiten van de Verenigde Staten, wat donderdag aanstaande het geval zal zijn.

01.02 Pieter De Crem (CVP)(Kamer): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, in de gemengde vergadering van de commissie voor de Binnenlandse Zaken hebben wij de minister van Binnenlandse Zaken niet gezien. Ik wil dit in naam van onze fractie toch even opmerken.

Mijnheer de eerste minister, in de conclusies van het Actieplan van 21 september 2001 staan natuurlijk een aantal zaken die wij kunnen goedkeuren, meer zelfs, die wij kunnen toejuichen. Ten eerste, bij de algemene maatregelen die u aankondigt in verband met de conventie ter bestrijding van het terrorisme hebt u het woord coalitie in de mond genomen. Ik denk dat dit van bijzonder belang is.

Ten tweede, u hebt gesproken over de drooglegging van de financiering van het terrorisme. Wij zijn ervan overtuigd dat u uw volle gewicht in de schaal zult werpen voor de drooglegging van de geldstromen die het terrorisme voeden.

Ten derde, wij kunnen ons als Europees voorzitter niet onttrekken aan de conflictbeheersing door de Europese Unie in het Nabije en het Midden-Oosten. Wij willen u daarbij volop steunen.

Ten vierde, wij steunen de maatregelen die u aankondigt in verband met het opvangen van de vluchtelingenstromen in landen die grenzen aan Afghanistan.

Mijnheer de voorzitter, daarnaast heb ik een aantal vragen die ik aan de eerste minister wil stellen.

Mijnheer de eerste minister, ten eerste is er de vraag naar de rol van de Europese Unie in het

hele proces dat sinds 11 september 2001 op gang is gekomen. Wij stellen vast dat de Europese Unie onder Belgisch voorzitterschap steun verleent aan de Verenigde Staten van Amerika. Het betreft een gerichte steun, zoals men dat noemt. Deze steun vindt plaats in uitgebreid overleg met de Europese Unie. Onmiddellijk rijst natuurlijk de vraag - waarop de voorbije dagen nog geen antwoord gekomen is - wat de houding van de Unie zal zijn wanneer er acties komen - zoals u tussen de lijnen hebt aangekondigd - die uitgaan hetzij eenzijdig van de Verenigde Staten van Amerika, hetzij van de Verenigde Staten en bepaalde bondgenoten uit de Europese Unie? Wij denken daarbij aan de aankondiging van een mogelijke tijdelijke alliantie van bepaalde landen, in het bijzonder een bondgenootschap tussen de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, en/of Frankrijk.

Mijnheer de eerste minister, hebt u tijdens de vergadering van vorige week vrijdag een voorafgaand standpunt ingenomen ten aanzien van dit scenario dat zich aankondigt?

Men kan vaststellen dat de Britse eerste minister Blair, de minister van Buitenlandse Zaken Jack Straw, de Duitse bondskanselier Schröder en de hoge vertegenwoordiger voor het Europese veiligheidsbeleid Solana nog voor de bijeenkomst van vrijdag en nog voor de eerste verklaring van vorige vrijdag zich reeds hebben aangemeld bij de Amerikaanse overheid, de Amerikaanse administratie. Wij kunnen ons dus niet van de indruk ontdoen dat er zich een parallel overleg heeft ontwikkeld en dat parallel overleg is niet stilgevalen vorige week vrijdag want vandaag zien we, misschien wel als aankondiging van een tijdelijke alliantie tussen de Verenigde Staten en een of meer Europese bondgenoten, dat Jack Straw bijvoorbeeld zich in Iran bevindt en dat hij eigenlijk de trojka die vanuit de Europese Unie is afgevaardigd iedere dag een stap voor is. Vandaag is hij in Iran, morgen komt de Europese trojka eraan, waarin onze minister van Buitenlandse Zaken toch een belangrijke rol speelt. Onze vraag is dus hoe de verhouding is tussen deze beide missies en of er parallelle of gescheiden agenda's zijn.

U begeeft zich donderdag naar Washington. Het Parlement en de bevolking hebben het recht te weten wat de inhoud van het onderhoud zal zijn. Zullen de resultaten van de EU-top van vrijdag worden besproken of onze houding, in uw hoedanigheid van eerste minister, met betrekking tot de NAVO- solidariteit zoals die tot stand is gekomen, nu bijna twee weken geleden?

We kunnen ons ook niet van de indruk ontdoen dat dit onderhoud zeer laat tot stand komt. U bent toch de eerste minister, de president faisant fonction van de Europese Unie. Pas zeventien dagen nadat de ramp in New York heeft plaatsgehad, hebt u, ongeacht uw hoedanigheid, een onderhoud met de Amerikaanse overheid. U weet zo goed als ik dat dit tenminste eigenaardig overkomt in de publieke opinie. Ik denk dat u daaromtrent vandaag duidelijkheid moet verschaffen.

Ten tweede, er is de problematiek rond de NAVO. De NAVO is een politiek-militaire alliantie waarvan wij een trouwe en betrouwbare partner zijn. De verklaring die de wereld is ingestuurd na de bijeenkomst van vorige week vrijdag spreekt niet over de NAVO. Ik heb het nagekeken. Er is geen verwijzing naar de politiek-militaire alliantie van de NAVO. Hoe komt dat? Is dat een bewuste strategie? Wij kennen allemaal het spanningsveld tussen vier leden van de Europese Unie die geen lid zijn van de NAVO. Is er ook een parallel of onderling overleg geweest tussen de Europese Unie en de NAVO om opzettelijk geen verwijzing te maken, noch naar de ene, noch naar de andere partner of is er effectief een probleem? Het was toch symptomatisch dat de secretaris-generaal van de NAVO, de heer Robertson, geweerd werd van de bijeenkomst van de Europese Unie. Dat vinden wij niet uit. Het is zeer duidelijk dat de heer Robertson, als eerste en bevoorrechte getuige en medespeler in dit drama niet gewenst was op de bijeenkomst vrijdagavond. Het is ook opnieuw aan u om te zeggen hoe dit tot stand is gekomen en welke redenen daarvoor bestaan. Maar stel u nu voor, zoals het ook met de Europese Unie gaat, dat in het kader van de NAVO er NAVO-bondgenoten zijn die de politieke solidariteit van artikel 5, waar sommigen het al moeilijk mee hadden, nu verder omzetten in wat u acties en reacties hebt genoemd.

Stel u voor dat een aantal bondgenoten, zoals bijvoorbeeld het Verenigd Koninkrijk of Frankrijk zich opnieuw of zoals in het vorige geval samen aan de Verenigde Staten zouden binden om een actie, zoals u het noemt, tot stand te brengen. Dan komt immers een belangrijk onderdeel van het artikel vijf tot stand, namelijk de bovenpolitieke acties. Wat zal het standpunt van de Europese Unie, maar ook van de Belgische regering dan zijn? Op dit moment - ik weet niet of de vergadering al is afgelopen - komt het Veiligheidscomité van de Europese Unie samen om overleg met de NAVO te plegen. Wat vrijdagavond dus niet heeft kunnen plaatsvinden,

moet toch een beetje zijn blijven hangen want vandaag is terzake een belangrijke vergadering aan de gang.

Het is misschien niet gepast om te zeggen, maar het staat in de sterren geschreven dat de actie, zoals u het noemt, of de reactie binnen 24, 48 of 72 uren of misschien later zal totstandkomen. Dat kan gebeuren voor, tijdens of na het moment dat u zich in Washington bevindt. Wat zal dan de reactie van het Europese Voorzitterschap zijn? Hebt u terzake een intern overlegmoment tot stand gebracht? Nogmaals, het is voor onze fractie bijzonder belangrijk dat wij, wanneer wij het moment van de politieke solidariteit overschrijden en in de militaire solidariteit terechtkomen, op basis van een evenredigheid binnen deze reacties zouden worden betrokken.

U zegt dat wij ons solidair zullen opstellen. Dat is ook vorige week gebleken. U zult ongetwijfeld reeds weten welke maatregelen u in het vooruitzicht stelt. U kunt op dit moment in een steeds aftellende tijdslimiet niet zeggen dat het nog niet geweten is, dat het nog te vroeg is, dat er nog overleg moet zijn. Na uw uiteenzetting ga ik ervan uit dat wij bovenpolitiek solidair zullen zijn en dat, als er een bovenpolitieke actie komt, wij ons niet aan onze solidariteit zullen onttrekken. Kunt u mij zeggen wanneer en hoe wij dat zullen doen?

U hebt gezegd dat u de overkoepeling van de Verenigde Naties bijzonder belangrijk vindt. Dat is een heel mooie verklaring, maar België is, wat dat betreft, een bijzonder slechte leerling. Er is ten eerste, immers reeds een Conventie ter Bestrijding van Terroristische Bomaanslagen, die weliswaar door ons land is ondertekend maar die nog niet is geratificeerd. Er is ten tweede, de Conventie ter Bestrijding van de Financiering van het Terrorisme. Ik kom tot uw programmapunt aan het begin van uw betoog. U zegt wel dat u de bestrijding van de financiering van het terrorisme zal aanvatten. Op 9 december 1999 tijdens uw regering kwam deze conventie echter tot stand, maar ze is nog steeds niet door de Belgische regering ondertekend, laat staan geratificeerd. Daar ligt een verschil tussen woord en daad.

Tot slot, het is jammer, mijnheer de eerste minister, dat ik u en minister Flahaut deze vraag moet stellen. Wij zitten nog steeds met een probleem inzake de binnenlandse veiligheid. Minister Duquesne heeft in de gemengde commissievergadering van vorige week op een bijzonder belangrijke vraag geen antwoord gegeven. Hij maakte een statement waarin hij zei

dat er geen bijkomende veiligheidsrisico's op het grondgebied van België zijn. Mevrouw Lizin was ook op de vergadering. Op de vraag op basis van welke informatie er kon worden besloten dat er geen bijkomende veiligheidsrisico's waren en dat er bijgevolg, zo zei de minister, geen bijkomende veiligheidsmaatregelen dienden te worden genomen, hebben wij geen antwoord gehad. Ik heb dus geen antwoord gekregen op de vraag of de NAVO-instellingen, de instellingen van de EU, van de ambassades, van de internationale scholen, van de kerncentrales, van de luchthavens en de terminals geen bijkomende risico's zouden vormen. Daarom vraag ik het thans aan u, zeker na de ontdekking op de Lemonnierlaan en het Anneesensplein van bijzonder grote hoeveelheden springstof die een majeur veiligheidsrisico vormen.

Tot besluit, mijnheer de voorzitter, meen ik dat de minister alle gestelde vragen min of meer moet kunnen beantwoorden. Dat is trouwens het minste wat dit Parlement mag verwachten.

Ik vraag mij evenwel af welke actie de eerste minister zal ondernemen op het ogenblik dat partijvoorzitters of regeringsleden van de paarsgroene meerderheid, zoals aangekondigd, op 1 oktober over de omheining van militaire installaties zullen klauteren, wetende dat wij op dat ogenblik als trouwe en betrouwbare NAVO-partners solidair zullen zijn in de actie tegen het internationaal terrorisme. Zal hij hen dit verhinderen of zal hij ervoor zorgen dat het niet kan gebeuren?

01.03 Joëlle Milquet (PSC) (Chambre): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, nous sommes assez heureux d'avoir pu constater que le conseil s'est réuni rapidement vendredi et qu'il a été relativement efficace en faisant preuve d'un certain volontarisme politique. Cependant, il ne s'agit pour nous que d'un premier pas. Il faudra que ce même conseil se pose des questions sur les causes et procède à une analyse fouillée des choses. Cependant, si l'on considère le temps qui lui était imparti, on peut dire que les conclusions sont positives.

Il est vrai que la lutte contre le terrorisme – on l'a entendu et on l'a lu – sera de longue haleine. Elle se basera essentiellement sur cinq secteurs différents: le secteur judiciaire, le secteur policier, le secteur du renseignement, le secteur diplomatique et le secteur militaire.

L'action militaire dans ce vaste combat ne constitue qu'un moyen limité. Il ne représente

qu'un seul aspect et il ne doit en rien l'emporter sur les autres. Cette lutte va demander de la patience car elle sera longue. Elle nécessitera aussi une coordination constante qui ne doit pas exister que dans le cadre de l'émotion du moment mais qui devra également avoir lieu dans le temps. Ce qui nécessitera une grande détermination.

Je voudrais poser une série de questions concernant ces cinq secteurs de lutte contre le terrorisme.

Tout d'abord, en ce qui concerne la problématique militaire, il était certes indispensable – et nous continuons à soutenir la position européenne et belge à cet égard – de montrer notre solidarité avec les Etats-Unis. Il est vrai que cela ne signifie en rien un blanc-seing ou un certain "suivisme".

On parle toujours d'"actions ciblées". J'aimerais entendre le premier ministre sur ce que l'on entend globalement par ces mots. Quelle pourrait être également la réaction de l'Union européenne si d'aventure ces actions ne l'étaient pas?

Une polémique existe pour le moment sur la question de savoir si la résolution 1368 est suffisante pour légitimer une riposte des Etats-Unis. Il est vrai que dans les conclusions du conseil, l'interprétation de l'Union semble claire. Je voudrais quand même, au regard des derniers développements, entendre le premier ministre sur l'aspect suffisant ou non de cette résolution.

Un autre élément nous laisse également un peu perplexes. En effet, lorsque l'on parle de la participation des Etats membres de l'Union prêts à s'engager dans de telles actions, on ne fait plus directement référence à l'article 5. Nous aimerions donc avoir des précisions concernant les éventuelles réactions et attaques. Quelles vont-elles être? Dans quel cadre pourraient avoir lieu ces attaques? S'oriente-t-on plutôt vers une action ciblée des Etats-Unis seuls ou plutôt vers une action des Etats-Unis avec l'un ou l'autre partenaire européen? Dans ce cas, quel pourrait être le rôle de l'Union européenne? Est-il éventuellement question d'une demande qui pourrait être faite sur la base de l'article 5 dans le cadre de l'OTAN? Autrement dit, je voudrais avoir des précisions quant à la forme et au cadre de cette riposte. Il est vrai qu'il est peut-être encore trop tôt pour tout savoir. Néanmoins, vous disposez de suffisamment d'informations pour savoir dans quel cadre et sous quelle forme cette riposte peut avoir lieu.

Si d'aventure la Belgique était sollicitée, que ce soit directement ou dans le cadre de l'OTAN, nous aimerions qu'un débat parlementaire soit organisé. Il pourrait avoir lieu à huis clos et rapidement. Mais toujours est-il que dans le cadre de décisions de ce type, un petit contrôle démocratique devrait avoir lieu.

En qui concerne l'aspect humanitaire, je me réjouis de constater que 4 millions d'euros ont été dégagés. Dans un premier temps, cela nous semble une bonne chose, mais ce montant est quand même assez faible et il faudra sans doute envisager d'augmenter l'aide humanitaire. En effet, les ripostes, si elles ont effectivement lieu, risquent de causer une véritable catastrophe humanitaire avec des flux de réfugiés.

Donc, je pense qu'il est bien de s'occuper des réfugiés à la frontière, mais il faudrait aussi que la Belgique prépare l'éventuel arsenal interne. Depuis plusieurs jours déjà, il y a un afflux de réfugiés dans notre pays. Va-t-on choisir de leur accorder le statut B ou non? Ce sont là des questions que l'on doit se poser par anticipation car elles risquent de se poser avec beaucoup plus d'acuité dans les temps qui viennent.

Ma dernière question porte sur la problématique militaire. Y a-t-il des initiatives suffisantes pour s'assurer de la stabilité interne du Pakistan? Connaissant les mouvements fondamentalistes qui y existent et les tensions entre les tendances pro-américaines et pro-islamistes, est-ce qu'on s'est bien assuré, en termes de diplomatie, d'une stabilité suffisante? Il est clair que s'il y avait une riposte un peu trop excessive, on risquerait de générer un flux migratoire vers la frontière.

Sur les autres aspects, diplomatie notamment, il est dramatique de voir qu'il a fallu plus de 6.000 morts pour renforcer l'unité européenne sur différents aspects, notamment tout ce qui concerne le JAI et la diplomatie. L'Europe a actuellement une occasion unique d'émerger et d'exister. C'est le moment pour elle de déployer une diplomatie qui ne soit pas nécessairement un clone de la puissance américaine, mais une diplomatie bien à elle, suivant ses propres visions – très multiculturelles – et ses propres valeurs, basée sur la pacification des conflits et le respect des droits de l'homme. Et je pense que c'est le moment d'affirmer cette vision.

La présidence belge peut jouer un rôle prépondérant en la matière pour intensifier, dans les semaines et les mois qui viennent, tout un processus diplomatique, notamment au Moyen-

Orient, et tenter de jouer un rôle clef dans un processus de pacification des conflits. L'Union européenne a une carte à jouer. Elle n'y est pas encore parvenue jusqu'à présent, mais la coordination politique interne pourrait évoluer et tenter de pacifier cette région du monde.

Toujours en ce qui concerne la diplomatie, nous avons vu que vous insistiez beaucoup sur la coalition qui doit être organisée sous l'égide des Nations unies, notamment dans la lutte contre le terrorisme et nous vous soutenons pleinement dans cette démarche. Concrètement, existe-t-il déjà des pistes? A-t-on déjà pris des initiatives concrètes? S'agit-il d'une opération déterminée? Quelle en sera la forme juridique?

Et en termes de coalition – qui est un des objectifs de la mission de Louis Michel –, il faudra s'assurer de l'entière solidarité des Etats arabes et musulmans, dont plusieurs ont exprimé une certaine réserve jusqu'à présent. Je pense qu'au-delà du mandat officiel de la mission de Louis Michel, qui me semble être d'obtenir la confirmation de cette solidarité, il doit y avoir une mission de conviction, dans laquelle nous ne pouvons pas nous permettre d'échouer. Car dans ce domaine, nous devons absolument nous assurer de l'entière solidarité des Etats arabes modérés et des Etats musulmans.

J'en viens à la problématique des renseignements. A cet égard, je trouve qu'il y a un certain déséquilibre, notamment dans les conclusions de vendredi. Autant on voit que l'on est en train de donner un coup d'accélérateur – et c'est tant mieux – sur tout l'aspect répressif et curatif (le mandat d'arrêt, la définition du terrorisme, etc.), autant en amont – je pense à une Europe de l'intelligence, une Europe du renseignement, avec les protections et les garanties nécessaires –, le constat est assez faible. La conclusion du JAI ne contient qu'un petit paragraphe disant que l'on va tenter de se coordonner et d'échanger nos informations. Cela ne fait guère preuve de volontarisme. Quant aux conclusions de la réunion de vendredi, elles sont tout aussi timides. Or, si on ne parvient pas à avoir une politique du renseignement au niveau européen, nous ne sortirons pas vainqueurs dans la lutte contre le terrorisme. Et dans ce cas-là, le mandat d'arrêt aura un impact beaucoup plus faible.

Etant donné le colloque qui se déroule en ce moment, la présidence belge a un rôle majeur à jouer dans le cadre de la politique spatiale européenne pour s'assurer de notre indépendance

en matière de renseignements, ainsi que d'une capacité de politique indépendante des Etats-Unis.

J'en termine sur l'aspect policier et judiciaire. On a fait des pas intéressants par rapport à Europol. Cependant, à terme, même s'il y a des résistances, la présidence belge doit faire en sorte qu'Europol devienne vraiment un outil opérationnel et pas uniquement un échange d'informations. Le développement constant des task forces qui sont finalement en dehors des structures européennes ne sert pas nécessairement l'harmonisation et l'efficacité de l'outil policier au niveau européen. Dans la préparation du conseil des 6 et 7 décembre, nous devrions être plus volontaristes.

Je termine en plaidant, au niveau national, pour un aspect particulier dans toute la problématique qui nous anime pour le moment. On voit qu'au niveau européen, on essaie de coordonner les aspects Justice et Intérieur. J'aimerais qu'on le fasse aussi au niveau national. C'est un peu difficile de vivre constamment des scissions entre les commissions de l'Intérieur et de la Justice alors que tout est intimement lié. Je crains de nouvelles scissions artificielles. Je crains notamment que la mise sur pied de cette nouvelle direction fédérale de la sécurité ne soit en fait une structure inefficace quant à la coordination des informations émanant de la police fédérale. Je ne pense pas que ce soit nécessairement la meilleure des solutions. Cela risque de rester une structure en plus de la police fédérale et en plus de la Sûreté de l'Etat. Il ne me semble pas que ce soit la manière la plus opérationnelle d'agir.

01.04 **Dirk Van der Maelen** (SP) (Kamer): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister, op 13 september heb ik namens mijn fractie een pleidooi gehouden voor een breed front en een brede aanpak van de uitdaging van het terrorisme. Als wij zien wat er zich sinds 11 september heeft afgespeeld, moeten wij met genoeg vaststellen dat dit zich aan het ontplooiën is.

Ik zou even bij die brede aanpak en dat brede front willen blijven stilstaan. Ik stel met genoeg vast dat de Europese leiders, na vorig weekend, een pleidooi hebben gehouden voor de betrokkenheid van de Verenigde Naties. Namens mijn fractie zou ik erop willen aandringen dat wij van ons voorzitterschap gebruik maken om de Verenigde Naties zo nauw mogelijk te betrekken bij dit probleem. Ik heb daarvoor een aantal redenen. Ten eerste, ik behoor tot diegenen die zeggen dat dit inderdaad een aanval is op onze

universele waarden. De Verenigde Naties moeten daarbij worden betrokken. Ten tweede, de Verenigde Naties is de enige organisatie die de afgelopen twee jaar een permanente vertegenwoordiging heeft gehad in Afghanistan. Zij weten hoe moeilijk het is om met de Taliban om te gaan. We moeten blijven praten en we moeten blijven gebruik maken van de ervaring en de kennis van de VN. Ten slotte, ik blijf hopen dat diegene die van de aanslagen wordt verdacht, wordt uitgeleverd. Wij denken dat het Osama Bin Laden is. Het is vrij evident dat de VN hem zal berechten omdat het gaat over universele waarden.

Onze fractie is het erover eens dat alles in vraag moeten kunnen worden gesteld. Dit geldt ook voor terreinen die voor ons gevoelig liggen, bijvoorbeeld de bescherming van de burgerlijke rechten. De uitdaging waarmee we worden geconfronteerd, verplicht ons om daarover na te denken. Wij zijn evenzeer van mening dat ook andere heilige huisjes in vraag moeten kunnen worden gesteld. Mijn fractie stelt vast dat de ongeremde liberalisering van het transnationale kapitaalverkeer en de afscherming van de belangen van de kapitaalbezitters tegen openbaarheid ook een hinderpaal vormt voor de aanpak van het terrorisme. Ik heb gisteren president Bush gehoord. Ik denk dat het niet de goede aanpak is. Ik geloof in een internationale rechtsstaat. In ons internationaal recht moeten we conventies, zoals die door de Verenigde Naties worden voorgesteld, goedkeuren. Mag ik er even aan herinneren dat niet minder als zes maanden geleden de regering-Bush zich krachtig en totaal verzet heeft tegen de aanvaarding van die conventie? Als zaken in vraag moeten worden gesteld dan moeten ook dergelijke punten kunnen worden aangepakt. Zoals Bush nu bezig is, lijkt mij niet de goede aanpak die in een internationale rechtsstaat moet worden gevolgd. Vanuit de Verenigde Staten heeft hij namelijk de Europese banken afgedreigd indien zij weigeren informatie te verstrekken.

Mijn fractie stelt met genoeg vast dat in de verklaring van vorige week vrijdag een zinnetje is opgenomen dat zegt dat wij aandacht moeten hebben voor het humanitaire probleem dat in Afghanistan en de buurlanden wordt geschapen. Honderdduizenden, misschien zelfs een paar miljoen mensen zijn momenteel op de vlucht. Mijnheer de eerste minister, ik moet u niet vertellen dat vluchtelingenkampen in Afrika broeihaarden waren voor de meest afzichtelijke misdaden. Als we de Arabische wereld en de islamgemeenschap duidelijk willen maken dat

onze acties niet tegen hen zijn gericht, dan hebben wij volgens mij de verdomde plicht om maximale humanitaire inspanningen te leveren ten behoeve van die vluchtelingen.

In die brede aanpak zou misschien ook het militaire element aanwezig moeten zijn. Onze fractie rekent erop dat Europa een pleidooi houdt voor de grootste terughoudendheid. Wij zouden niet kunnen aanvaarden dat men blindelings Afghanistan zou gaan bombarderen. Wij waarschuwen ook voor het gedrag van sommige haviken, die nog steeds in Washington pleiten voor bijvoorbeeld het aanpakken van Bagdad en Saddam. Wij vrezen dat als dit zou gebeuren, de weerslag daarvan op de Arabische islamgemeenschap in de hele wereld voor grote gevolgen zal zorgen. Eerlijk gezegd, ik houd mijn hart vast. Ik hoop dat Pakistan stand houdt. Stel u voor dat daar fundamentalisten aan de macht komen. Wij weten allen dat er daar nucleaire wapens zijn. Men moet ook rekening houden met de impact van eventueel militair geweld, en zeker van blind militair geweld, op de gematigde Arabische regimes. De politieke leiders verzekeren ons nu van hun steun, maar vergeet niet dat er een grote kloof is tussen de politieke elite en de bevolking. Ik ben niet zeker dat zij het uithouden en dat er daar ook geen fundamentalistisch geïnspireerde regimes aan de macht komen. Tot daar de brede aanpak.

Nog drie punten. Ten eerste. Wij beleven een zeer boeiende periode. Heel grote uitdagingen staan voor ons. Op het internationale schaakbord is alles aan het verschuiven. Als wij zien naar de beslissingen die bijvoorbeeld door de Verenigde Staten de laatste weken zijn genomen, dan blijkt alles in beweging te zijn. Wie had zich durven indenken dat Washington in een week tijd contacten zou hebben met Cuba en Iran? Wie had zich kunnen inbeelden dat het Amerikaanse Parlement instemt met de bijdrage voor de Verenigde Naties, die reeds zo lang achterblijft? Dit is een hoopvolle beweging, een kans die wij moeten grijpen. Ik reken erop dat de Europeanen de vastgestelde beweging weg van het unilateralisme dat door de VS de laatste zes maanden werd beleden – daarvan zijn genoeg voorbeelden te noemen – naar een meer multilaterale aanpak, zullen proberen vast te houden.

Ten tweede. Ik maak me toch wel wat ongerust over het gemak waarmee wij afstappen van bepaalde reserves die wij hadden, zoals bijvoorbeeld de sancties tegenover Indië en Pakistan die werden opgeheven. Men stapt heel

gemakkelijk heen over het feit dat tegen het internationale recht in die twee staten nucleaire wapens ontwikkelen. Ik verheug mij over de toelating van Rusland om humanitair luchtverkeer in hun luchtruim toe te staan. Ik vraag mij wel af of wij er ons niet voor moeten hoeden dat dit feit zou worden aangegrepen inzake de manier waarop de Russen het probleem in Tsjetsjenië aanpakken. Idem dito voor Turkije. Ik ben op mijn hoede voor de houding en de gretigheid waarmee Turkije mee in de coalitie stapt, want zij zouden wel eens kunnen zeggen dat zij in vergelijking met acties tegen de Taliban de handen vrij mogen hebben tegen de Koerden. Dit lijkt mij de grote uitdaging voor de komende maanden en jaren. De veiligheidsdoctrine die in het Westen opgeld maakte werd volledig onderuitgehaald door de gebeurtenissen van 11 september 2001. De veiligheidsdoctrine was gebaseerd op wederzijdse vernietiging. Wij maken nu mee dat dit helemaal onderuit wordt gehaald. Wat stellen wij vast?

Wij stellen namelijk vast dat de afschrikking niet meer werkt. Afschrikking werkt slechts als men een tegenstander heeft die iets te verliezen heeft.

Ten tweede, de vergelding is bijzonder moeilijk. Als men iemand wil vergelden, moet men weten waar die persoon zit. Een land heeft een ligging. Het adres vinden van een terroristische organisatie is echter niet gemakkelijk.

Ten derde, ik meen dat de hier aanwezige minister van Defensie samen met mij het volgende vaststelt. Ondanks het feit dat de Verenigde Staten van Amerika de militaire supermacht is en ondanks het feit dat men daar \$ 300 miljard per jaar besteedt aan defensie, zijn de Verenigde Staten van Amerika niet meer veilig.

Ten vierde, helaas moeten wij vaststellen dat men zelfs geen wapens nodig heeft om aan te vallen. In de Verenigde Staten van Amerika dacht men dat het grote gevaar zou komen van een intercontinentale raket. In werkelijkheid ging het om een gekaapt verkeersvliegtuig. De oude veiligheidsdoctrine is dus verdwenen. Een nieuwe veiligheidsdoctrine zal moeten ontstaan. Ik weet ook niet in welke richting die zal gaan, maar volgens mij zal ze ermee rekening moeten houden dat het belang van "intelligence" zal toenemen. Bovendien geloof ik sterk in de nood aan een bredere visie op veiligheid. Die visie mag niet alleen op een militair element gebaseerd zijn. Ik reken erop dat de Europeanen bij de uittekening van die nieuwe doctrine een vooraanstaande rol spelen. Wij zouden eerlijk moeten toegeven dat de lidstaten van Europa zich onder de vorige

doctrine naar mijn smaak veel te veel beperkt hebben tot het volgen van de grote broer. In de uittekening van de nieuwe veiligheidsdoctrine moet Europa zijn plaats opeisen. Wij hebben meer ervaring dan de Amerikanen als het aankomt op de invulling van die brede veiligheidsvisie.

Met genoegen stel ik vast dat onze eerste minister en onze minister van Buitenlandse Zaken op een actieve, Europese wijze proberen te antwoorden op de uitdagingen die voor ons liggen. Volgens mij moeten wij op die weg doorgaan. De reis die de minister van Buitenlandse Zaken momenteel in de islamstaten aflegt, is van groot belang. Wij, Europeanen, hebben recht van spreken. Wij moeten de gematigde Arabische staten en islamstaten wijzen op de vrijheid die de moslims in onze staten hebben. Zij kunnen hier vrij hun godsdienst beleven. Wij hebben respect voor de islam. Wij eisen dan ook dat er wederkerend respect is voor onze waarden. Wij kunnen tegen de Arabische staten zeggen dat Europa steeds een evenwichtige houding heeft aangenomen in het conflict in het Midden-Oosten. De Europese staten hebben de wankel Palestijnse staat rechtgehouden.

Met een laatste voorbeeld rond ik af. Wij kunnen de Arabische staten ook zeggen dat wij op het moment van moeilijke keuzes, bijvoorbeeld in de Balkan, niet hebben gearzeld om de kant te kiezen van de moslims, namelijk de kant van Izetbegovic en de Bosniërs. Wij hebben hen verdedigd tegen orthodoxen, als ik die termen mag gebruiken. Wij hebben al voldoende bewezen dat de Europeanen de islam respecteren. Wij willen dat zij ook respect hebben voor onze waarden en onze visie. Wij, Europeanen, kunnen beter dan wie ook die boodschap in de wereld uitdragen.

De **voorzitter**: Collega's, er zijn nog een tiental sprekers ingeschreven. Ik wil niet dat de laatste sprekers gehandicapt worden door beperking in tijd, tijd die ruimschoots werd benut door de eerste sprekers. Ik heb geen tijdsparkeet willen laten goedkeuren. Ik wil er wel op aandringen dat dit debat kernachtig blijft.

01.05 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC) (Chambre): Messieurs les présidents, monsieur le premier ministre, immédiatement après le 11 septembre, nous nous sommes associés au gouvernement pour condamner ces attentats parce qu'ils s'attaquaient en fait à ce que notre organisation politique a de plus précieux mais aussi de plus fragile et dont la valeur est inestimable: la liberté, la tolérance exercée dans

un environnement de sécurité.

Dès les premières heures de la crise, votre gouvernement a pu compter sur le soutien du Parlement dans son ensemble, l'action a été menée sous votre coordination avec beaucoup de rapidité, de cohérence, il faut le dire, d'efficacité mais aussi de sérénité. Les mesures décidées et présentées depuis deux semaines portent à la fois sur le court terme mais laissent aussi entrevoir le long terme tant au niveau interne qu'au niveau international. Je voudrais également saluer la volonté du gouvernement d'associer le Parlement dans la réflexion visant à apporter les solutions nécessaires au fléau que constitue le terrorisme, mais j'ai surtout le sentiment, aujourd'hui, d'assister véritablement à la naissance de l'Europe politique.

Manifestement, sous votre direction, l'Europe a su démontrer qu'elle pouvait faire preuve d'unité. Une unité politique afin de marquer une solidarité avec Washington et les Etats-Unis, une unité politique aussi afin de jouer un rôle décisif dans les efforts diplomatiques à venir, et une unité politique afin de traduire concrètement des avancées dans un nombre de textes en souffrance depuis très longtemps, depuis de nombreux mois en tout cas, et de relancer son intégration.

Concrètement, nous nous réjouissons de la présentation par l'Europe de sa proposition de décision-cadre relative à la lutte contre le terrorisme, avec une définition uniforme du terrorisme, avec la présentation d'une directive sur le mandat d'arrêt européen et ces textes, qui devraient être adoptés début décembre, si, bien entendu, la question de la double incrimination et le caractère obligatoire du transfert peuvent être résolus d'ici là.

Quelques questions se posent. Est-il nécessaire d'anticiper ces directives par des actes législatifs nationaux? Autrement dit, une loi belge sur le terrorisme a-t-elle un sens dans le contexte actuel ou devons-nous plutôt travailler essentiellement dans le cadre européen et international?

En ce qui concerne plus spécifiquement la coopération policière, Europol va donc jouer un rôle central dans tout ce processus. La question se pose de son cadre juridique, de ses moyens financiers et humains. Ses moyens sont-ils adaptés ou doivent-ils être adaptés à une telle extension de compétence?

Au surplus, nous souhaiterions rappeler que la spécificité des attaques encourues aux Etats-Unis

ne doit pas nous faire oublier que le terrorisme peut présenter d'autres visages. Le 11 septembre, il a pris les contours d'une attaque aérienne, demain il prendra ou il pourrait prendre peut-être des formes parfois moins spectaculaires mais qui nient avec autant d'évidence les principes fondamentaux de liberté et de tolérance auxquels nous sommes attachés. On pense au cyberterrorisme, à l'écoterrorisme et à d'autres formes de terrorisme qui doivent, à mon sens, être englobées dans la réflexion que nous menons à l'heure actuelle.

De même, le tragique accident qui est survenu à Toulouse, qui ne semble pas être un acte terroriste, nous pose malgré tout la question des sites sensibles comme les usines chimiques et les centrales nucléaires, et leur proximité avec le centre urbain. C'est aussi un axe de réflexion que nous devons avoir.

Toujours dans le souci d'adopter une approche globale, le Parlement et le Conseil européen doivent coopérer afin de renforcer la lutte contre le blanchiment de capitaux. Vous avez insisté sur cette notion. Il semble qu'il est effectivement extrêmement utile et nécessaire de s'attaquer, on dit au nerf de la guerre, mais il s'agit ici aussi du nerf du terrorisme.

Monsieur le premier ministre, je voudrais aussi poser un certain nombre de questions par rapport à la convention de Schengen qui prévoit des dispositions spécifiques en cas de menaces terroristes d'une gravité exceptionnelle, ce qui est bien le cas présent.

Quelles seront les conséquences en matière d'obtention de visas, de contrôles intérieurs et de politique d'immigration au sein de l'Union européenne? En ce qui concerne la future convention des Nations unies, l'Europe est-elle en mesure de présenter son modèle? Quelles seront les implications de cette convention pour notre législation nationale?

Comment renforcer la multitude de conventions internationales qui existent notamment en ce qui concerne le financement et la répression des actes de terrorisme, la prolifération des biens à double usage et des armes de destruction massive et les armes légères, afin d'en tirer un maximum de bénéfices pour notre sécurité? Quel est le positionnement de l'administration américaine vis-à-vis de ces instruments multilatéraux qui semblaient écartés précédemment, parfois avec une certaine légèreté?

Monsieur le premier ministre, la question du Proche-Orient figurait à l'ordre du jour du Conseil européen convoqué vendredi soir. Dans ce dossier, l'unité d'avis et d'action de l'Union européenne et des Etats-Unis est, à mon avis, un prérequis indispensable afin de dépasser le report continu d'un contact entre Arafat et Peres. Une action diplomatique concertée doit forcer les acteurs à reprendre, dans le cadre des conclusions du rapport Mitchell, le fil des négociations. Y a-t-il à cet égard une concertation et une unité de vues entre l'Europe et les Etats-Unis? Cela me semble être aussi une question essentielle pour arriver à un règlement rapide et au rétablissement de la paix dans cette région du monde.

Enfin, pour conclure, je voudrais vous redire, monsieur le premier ministre, notre ferme soutien par rapport à votre engagement, un engagement de notre pays et de l'Union européenne dans une action que vous avez vous-même qualifiée, pour résumer, de «solidaire, légitime, ciblée et concertée».

01.06 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO) (Kamer): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, het standpunt van de Europese Raad is voor ons belangrijk omdat het geen verenging tot de NAVO en de NAVO-activiteiten inhoudt, maar in een ruimere context past. De Europese Unie stelt voor om alles samen te brengen onder auspiciën van de Verenigde Naties. Dat is een zeer belangrijk element, omdat de Verenigde Naties het geëigende orgaan is waar dat soort activiteiten ten gronde kunnen worden behandeld en waar de nodige initiatieven dienen genomen te worden om zulke gruwelijke aanslagen in de toekomst te voorkomen.

Het tweede punt dat ik wil aanhalen gaat over de solidariteit. Wij zijn en blijven politiek solidair, mijnheer de eerste minister, maar wij schamen ons ook niet om u te zeggen dat aan concrete acties duidelijke voorwaarden moeten worden verbonden. Ik stel vast dat de verklaring van de Europese Raad het standpunt van de Belgische regering voor een deel overneemt. Een vergelding binnen de vergelding, zonder dat daaraan een duidelijke link wordt gekoppeld naar het terrorisme of naar het bestrijden van bepaalde terroristische activiteiten, kan voor ons niet. Wij pleiten voor een doelgerichte actie, die in verhouding staat tot de feiten van de afgelopen weken. Daarmee moeten wij zeer zorgvuldig rekening houden. Wij moeten er alles aan doen om de rechtstaat te respecteren en in die rechtstaat kunnen wij, waar nodig, de

nodige vervolgingen instellen zodat de mensen die daarvoor in aanmerking komen worden berecht op de wijze die wij altijd hebben voorgestaan.

Ten derde, resolutie 1368 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties geeft geen carte blanche om eender welke actie waar ook ter wereld te ondernemen. Deze resolutie geeft geen carte blanche om Afghanistan of Irak naar de verdoemenis te bombarderen.

In de marge daarvan wens ik erop te wijzen dat de groenen het gebruik van een aantal wapensystemen, waaronder kernwapens, hoe dan ook niet bespreekbaar vinden. Ik heb de suggestie in het Pentagon horen vermelden. Ik herhaal, mijnheer de eerste minister, het gebruik van kernwapens is onbespreekbaar.

Het laatste punt handelt over de problematiek van de financiële drooglegging. Ik herinner mij dat ik onlangs – voor de vakantie – de vraag heb gesteld hoe het zat met de financiële drooglegging van de Albanese rebellen. Wij weten dat in ons land rekeningnummers bestaan en dat, dikwijls onder de vorm van chantage, in Albanese milieus fondsen worden geworven om de rebellen in Macedonië te steunen. Ik heb toen gevraagd wat wij daaraan zouden doen. De bevoegde minister antwoordde met zoveel woorden dat wij daaraan niets kunnen of willen veranderen. Mijnheer de eerste minister, ik hoop dat tezamen met de nieuwe initiatieven rond de financiële drooglegging ook dit soort activiteiten, die in wezen niet veel verschillen van de terroristische daden waarmee wij deze dagen worden geconfronteerd, efficiënt zullen worden aangepakt.

Tot slot wil ik even ingaan op de opmerkingen van collega De Crem over Kleine Brogel. Mijnheer de eerste minister, deze opmerkingen getuigen van een bijzonder plat opportunisme, wellicht ingegeven door bepaalde van zijn collega's die daar in de buurt wonen. Dit soort activiteiten heeft niets met terrorisme te maken. Het bewijst alleen hoe belangrijk het is om een goede definitie van het begrip terrorisme te geven. Ik wens erop te wijzen dat dit soort activiteiten de vrede ten goede komen en streven wij uiteindelijk niet allemaal naar vrede?

01.07 Wim Verreycken (VLAAMS BLOK) (Senaat): Mijnheer de voorzitter, vooraf laat ik opmerken dat ik hier de minister van Binnenlandse Zaken had verwacht, aangezien de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden van de Senaat nu vergadert. Ik had mijn vragen dan ook toegespitst op de

binnenlandse aangelegenheden.

Mijnheer de eerste minister, in het algemeen moet ik vaststellen dat twee meerderheidspartijen eens te meer voorbehoud hebben gemaakt bij enige actie tegen terroristen, wat ik ook hoorde naar aanleiding van het beroep op artikel 5 van het NAVO-verdrag. Mijns inziens is dat voorbehoud precies de reden waarom u naar het strafbankje in Washington bent verwezen, mijnheer de eerste minister. Daarbij heeft de Amerikaanse president eerst de echte hoofdrolspelers ontvangen terwijl u als voorzitter van de Europese Unie pas komende donderdag wordt ontvangen. U ligt daar niet aan ten grondslag, net zomin als de initiatieven die u wenst te nemen, maar wel het voorbehoud dat leden van uw meerderheid hebben verwoord. Ik betreur hun houding, want de gebeurtenissen van 11 september rechtvaardigen volledige solidariteit met de Verenigde Staten en hun optreden zonder enig voorbehoud. Anders kunt u alleen maar naar Washington gaan om u te verontschuldigen voor de houding van België. Ik neem aan dat zulks niet uw intentie is.

Ik kom nu tot mijn vragen, die ik hoofdzakelijk – ik herhaal het – specifiek tot de minister van Binnenlandse Zaken had willen richten, maar toch meegeef in de hoop dat u ze kunt beantwoorden.

Ten eerste, graag vernam ik wat de stand van zaken is in verband met degenen die verantwoordelijk worden geacht voor de moordaanslag op de Afghaanse rebellenleider Massoud en die een Belgisch paspoort zouden bezitten. Waar werden die papieren gestolen? Werden die intussen aan ons parket bezorgd? Weten wij al wat er überhaupt is gebeurd? Kennelijk is er in een of andere terroristische groep een cel die moordaanslagen pleegt en een cel die onder meer papieren steelt. Het is belangrijk met het oog op de binnenlandse veiligheid te weten of zo'n cel in het Brusselse actief is en hoever de speurders de cellen hebben ontrafeld.

Mijn tweede vraag sluit daarbij aan. In een Brusselse pitabar werd een jonge Belgische verdachte van Marokkaanse afkomst opgepakt, omdat hij alle ingrediënten ter beschikking had om een zware bom te maken. Via welke procedure heeft die man de Belgische nationaliteit verworven? Is het gemakkelijk om de Belgische nationaliteit te verwerven? Was er een advies van de Veiligheid van de Staat bij dat dossier? Werd het advies verworpen? Een eerlijk antwoord op die vragen kan ons beleid in dat verband in een heel ander licht stellen.

Ten derde, indien de verdachte wordt veroordeeld wegens de duidelijke intentie om terreurdaden te plegen, kan hem dan de Belgische nationaliteit opnieuw worden ontnomen? Gezien het dossier is dat een van de cruciale vragen.

Ten vierde, blijft de regering bij haar voornemen om moskeeën te subsidiëren? Met andere woorden, zullen wij nog steeds miljoenen investeren in islamgemeenschappen en moskeeën?

Mijn laatste vraag is bedoeld voor u, mijnheer de minister van Landsverdediging. Wij hebben daarnet gehoord van de eerste minister dat de meeste landen zich opmaken om volgens hun mogelijkheden militair bij te dragen tot de acties. Ik lees in de kranten dat de troepen in ons omringende landen daarop worden voorbereid. Met genoeg lees ik eveneens dat ook ons leger wordt voorbereid op zware acties, want zij moeten de planten van de Koning verplaatsen om ze tegen de winterkou te beschermen. Dat lijkt mij een zeer belangrijke taak van het Belgische leger ter voorbereiding. Vindt u dit nu een taak voor het Belgische leger op een ogenblik dat de wereld bijna in brand staat? Zou het niet beter zijn dat u de troepen voorbereidt op werkelijke acties op het terrein in plaats van hen te gelasten met dergelijke idiote opdrachten die beter aan een privaat bedrijf worden uitbesteed, tenzij wij dan de subsidie aan die familie zouden moeten verhogen omdat ze dergelijke kosten niet kunnen betalen? Kortom, welke voorbereidingen treft u opdat het leger uiteraard volgens de mogelijkheden op het terrein kan worden ingezet?

Totdaar mijn concrete vragen, die ik hopelijk binnen het toegemeten tijdsbestek naar voren heb gebracht.

01.08 Josy Dubié (ECOLO) (Sénat): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, j'ai lu avec beaucoup d'attention la déclaration commune des chefs d'Etat et de gouvernement de l'Union européenne. C'est effectivement un document important auquel nous adhérons. Je crois d'ailleurs pouvoir dire aussi avec mon collègue Bacquellaine que c'est une réalisation importante qui montre que l'Europe peut exister à la fois sur le plan diplomatique et sur le plan politique. Je note avec intérêt que ce document indique que les responsables de ces actes de barbarie doivent être traduits en justice et punis, et insiste pour que justice soit faite. Nous ne pouvons, bien entendu, que marquer notre accord sur cette déclaration, dans la mesure où

nous voulons qu'il n'y ait aucune impunité pour ceux qui ont aidé les assassins auteurs de ces actes, mais nous voulons la justice et pas la vengeance.

C'est pourquoi, monsieur le premier ministre, je dois quand même vous signaler que nous avons ressenti une certaine inquiétude après avoir entendu votre exposé. Vous avez, en effet, parlé à plusieurs reprises de "riposte" et "de s'engager dans des actions". La question est de savoir quel type de riposte, quand, comment, selon quelles méthodes et d'abord, peut-être, contre qui parce que vous avez parlé de riposte ciblée.

J'attire l'attention des collègues sur le fait qu'aujourd'hui, en ce moment-même, nous sommes encore incapables de dire de manière précise qui est derrière ce qui s'est passé. Les dernières informations dont nous disposons nous apprennent que les Américains vont bientôt nous fournir les preuves concernant ceux qui sont derrière ces actes. Jusqu'à présent, ils ne nous ont jamais fourni ces preuves. Pire, certaines des preuves, en tout cas certaines des informations qui nous avaient été communiquées, notamment sur l'identité des terroristes qui se trouvaient à bord des avions, s'avèrent totalement infondées puisqu'il apparaît maintenant que certains des terroristes qui seraient morts sont bel et bien vivants, soit en Tunisie, soit en Arabie saoudite. C'est pourquoi je dis: casse-cou! Où mettons-nous les pieds? La CIA et le FBI qui ont été incapables de prévoir ce qui s'est passé, nous donnent maintenant des informations. Nous pouvons nous demander s'ils se trompent ou si on essaie de nous tromper. Je le répète donc: casse-cou!

Je tiens à vous rendre attentifs à un fait qui me semble important. D'abord, on essaie de nous influencer en nous disant: c'est clair, c'est Ben Laden et ce sont les talibans. C'est possible, mais attendons les preuves. Je vous mets en garde parce que l'Afghanistan, ce n'est pas n'importe quoi. C'est un pays que je connais bien. Je m'y suis rendu trois fois. La première fois, c'était pendant la guerre qui opposait les moudjahidin aux Soviétiques. J'étais encore là au moment du départ des Soviétiques en février 1989. La dernière fois, c'était l'année passée, pendant une dizaine de jours, avec le commandant Massoud dans les vallées du Panshir. Je puis vous dire que l'Afghanistan est un piège mortel.

Ceux qui connaissent un peu l'histoire savent que c'est en Afghanistan, au XIXème siècle, que les troupes impériales de la Reine Victoria ont connu

leur seule défaite. Des dizaines de milliers de soldats ont pris Kaboul et ont finalement été obligés de quitter le territoire. Il y a eu trois survivants! Les Soviétiques ont perdu 15.000 hommes. Je dis et je répète que l'Afghanistan est un piège. Soyons prudents, casse-cou, c'est un piège mortel! En plus, il faut être conscient d'une chose. Si les talibans sont effectivement des gens détestables et à condamner, les Afghans sont les premières victimes des talibans. En outre, les Afghans connaissent aujourd'hui une famine épouvantable qui touche des millions de personnes. On a parlé du problème des réfugiés.

C'est donc un peuple meurtri. N'ajoutons pas le malheur au malheur. Réfléchissons avant d'agir. Surtout, ne tombons pas dans le piège qui nous est tendu.

Si une intervention armée devait effectivement avoir lieu, il est pratiquement sûr qu'elle ferait aussi des victimes civiles innocentes. C'est le prétexte qu'attendent les fanatiques religieux pour prôner la guerre sainte et recevoir de ce fait le soutien d'une bonne partie des peuples et pays musulmans qui ne sont pas forcément toujours d'accord avec leurs dirigeants.

Comme le président égyptien Moubarak, je dis: « Attention. Casse-cou. Pas d'actions irréfléchies et précipitées. Il faut bien réfléchir avant d'agir. »

Il faut certainement traduire les coupables en justice mais pas par n'importe quel moyen. Nous ne pensons pas que l'action militaire soit le meilleur moyen dont nous disposons pour atteindre cet objectif.

Le premier ministre a parlé d'actions. Il faut effectivement mener des actions pour s'attaquer au terrorisme et aux moyens dont ils disposent. Une de ces actions est de geler leurs sources financières.

Il faut cependant rappeler l'incohérence de la politique menée par les Américains. Ce sont quand même les Américains qui ont formé et aidé les talibans et Bin Laden. Rappelons aussi que, lorsque le président George Bush est arrivé au pouvoir, il a retiré les experts envoyés par le président Clinton auprès de l'OCDE pour étudier le problème des paradis fiscaux et du blanchiment de l'argent.

Enfin, en matière d'armes, il est important de pouvoir contrôler les filières dont les terroristes se servent. Le meilleur moyen est évidemment le marquage et le traçage de ces armes. Tout

récemment à New York, les Etats-Unis ont saboté la conférence des Nations unies qui traitait du marquage et du traçage des armes, ce qui prouve à nouveau leur incohérence dans ce domaine.

Donc, attention, méfions-nous, réfléchissons, n'avançons pas tête baissée.

01.09 Hugo Coveliers (VLD) (Kamer): Mijnheer de voorzitter, ik ben nog een beetje onder de indruk van de subversieve connecties van de heer Dubié. Ik zal me beperken tot de materies die dichter bij ons liggen en waar we meer aan kunnen doen. Ik geloof immers niet dat men ons standpunt, laat staan het standpunt van dit Parlement zal vragen als men zal overgaan tot militaire retaliatie.

Mijnheer de voorzitter, ik begin mijn betoog met de opmerking die ik vanmorgen heb gemaakt bij de besprekingen van de resultaten van de bijeenkomst van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken waar een merkwaardige vooruitgang werd geboekt. Ik feliciteer de eerste minister en de regering. Het is, mijns inziens, positief dat België onmiddellijk en daadkrachtig de Europese regeringen heeft bijeengeroepen en dat een aantal voorstellen werden uitgewerkt. Terzake treed ik de opmerking van Europees Commissaris Frits Bolkestein bij. Hij zei dat de tijd van gemakker voorbij is.

Het is, mijns inziens, nodig te onderzoeken wat de aanslagen betekenen voor ons land en welke risico's wij lopen. Hoe moet Europa de feiten interpreteren? We moeten niet zo zeer bezig zijn met de grote ideeën en wat men gaat doen in Afghanistan maar wel met wat dit betekent voor de Europese ruimte en voor de vrijheid en de veiligheid van de burgers in die ruimte.

Voor het eerst werd een daad van terrorisme gesteld die niet gericht was tegen individuele belangen. In het verleden hebben we reeds daden van terrorisme gekend. We hebben terroristen opgevangen en niet uitgeleverd. Hun daden waren echter minder spectaculair en werden uitgevoerd met meer conventionele middelen zoals het gebruikelijke wapen van de terrorist, het pistool met de geluidsdemper om voldoende tijd te hebben om naar een veilig land te kunnen vluchten. Voor het eerst in de geschiedenis stapt men af van deze gebruikelijke tactiek. De operatie blijkt jarenlang voorbereid te zijn en vertoont – alhoewel met een ander motief – de specifieke kenmerken van de georganiseerde misdaad zoals het beschikken over onnoemelijk veel geld – armoede zal, mijns inziens, geen rol hebben

gespeeld -, over onnoemelijk kapitaal aan intellectuele en technische mogelijkheden en over de mogelijkheid om mensen zo ver in een religieuze overtuiging te drijven dat ze bereid waren deze wandaden uit te voeren. Zoals bij de gebruikelijke georganiseerde misdaad voeren de "mindere goden" – ik zou een andere term kunnen gebruiken - de acties uit en blijven de organisatoren buiten bereik. Op dit ogenblik kan men reeds vaststellen dat er economisch profijt mee gemoeid is. Denken we maar aan de beurs van Amsterdam waar short stallings gebeurd zijn om gigantisch financieel profijt uit deze daden te halen.

Eveneens voor het eerst wordt een terroristische daad als oorlogsdaad uitgeroepen. Het lijkt me correct dat de NAVO artikel 5 heeft toegepast en de eventuele gevolgen van deze beslissing zal dragen.

Ook op binnenlands vlak en ten opzichte van de Europese partners moeten er besluiten worden getrokken. Het blijkt dat een aantal criminele geesten alle zwakheden van onze maatschappij op een voor haar dodelijke manier uitbuiten. De criminele geesten misbruiken bepaalde vrijheden waaraan wij verknocht zijn om te proberen iedereen alle vrijheden af te nemen.

In het kader van wat men het Europees aanhoudingsmandaat noemt – hoewel de term medebrengingsbevel beter zou zijn aangezien het gaat om het bevel om een verdachte mee te brengen naar het land waar hij vervolgd wordt en voor de rechter moet verschijnen – moeten wij dus eens nagaan welke systemen er worden gebruikt. Men heeft altijd gezegd dat criminele organisaties alle illegale middelen gebruiken om aan geld of macht te komen en dat ze illegale behoeften bevredigen via het systeem van een illegale markt. Daar is nu nog veel meer bijgekomen want wij stellen vast dat ook in dit land een aantal systemen worden misbruikt. Ik denk aan het systeem van het politiek asiel, de regularisaties en andere systemen die duidelijk misbruikt worden in het kader van een aantal mogelijkheden om rustig een aantal zaken te kunnen voorbereiden en fondsen te kunnen opbouwen. Wij moeten daarover eens gaan nadenken. Wij hebben de plicht ervoor te zorgen dat het risico binnen deze systemen zoveel mogelijk wordt beperkt.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij zullen een aantal principes moeten heroverwegen. Wij zeggen nog altijd dat wij niet uitleveren aan landen die de doodstraf nog uitvoeren. Dat werd deze morgen nog eens

herhaald. Theoretisch betekent dat dus dat als men hier vandaag de vriend van senator Dubié zou arresteren, men hem niet aan de Verenigde Staten zou mogen uitleveren. Wij moeten nagaan of wij daar niet een aantal elementen van kunnen veranderen, eventueel via onderhandelingen. Wij moeten er ook eens over nadenken of het wel zo evident is dat wij de nationale onderdaan beschermen tegen alle vragen om uitlevering van andere democratische landen. Wij leveren geen andere onderdanen uit. Wij hebben ook veel moeite om hen ter plaatse te veroordelen als een misdrijf in het buitenland is gepleegd. Wij moeten daarover samen met onze Europese partners nadenken.

De uiteenzetting van de minister van Justitie van deze morgen heeft mij op dat vlak bijzonder gerustgesteld omdat ik de indruk heb dat de vijftien huidige leden van de Europese Unie in grote mate beseffen dat er zich een bijzonder groot probleem voordoet. Uit alle teksten blijkt dat wij vooral te weinig informatie hebben. Dat staat letterlijk in de tekst van de vergadering. Er moet veel meer "systematic checking of identity papers" gebeuren. Er zijn elementen naar voren gebracht die in elk geval naar voren moeten komen.

Het is ook uit de acties en de teksten van de regering gebleken dat wij voorstander zijn van een zo groot mogelijke vrijheid voor elk individu. Wij wensen die vrijheid echter ook voor iedereen te garanderen. Dat betekent dus dat men degenen die misbruik maken van deze vrijheid niet naïef over het hoofd mag aaien maar dat men tegen hen moet optreden. Wij moeten met onze Europese partners afspreken dat wij degenen die ons systeem – dat gebaseerd is op de beste bedoelingen – manifest misbruiken niet om een of andere sentimentele of andere reden gaan knuffelen zonder hier iets tegen te doen. Dat betekent ook dat wij informatie moeten verzamelen. Daarvoor is de basis gelegd. De impuls die aan Europol gegeven wordt om dat te doen is erg belangrijk. Die informatie moeten wij dan ook durven te verzamelen waar wij ze vinden, ook wanneer men over bepaalde activiteiten een politiek sausje giet. Men organiseert in dat geval een paar acties en onderstreept dan dat men een politieke beweging is en dat er dus geen informatie mag worden ingezameld. Men kan er ook een religieus sausje over gieten. Dat kan niet. Wij moeten zoveel mogelijk informatie verzamelen, dit alles met duidelijke garanties voor de fundamentele vrijheden. Het is niet omdat men informatie vergaart, dat men die garanties overtreedt. Men moet systemen uitbouwen die controleren of deze fundamentele vrijheden niet

worden tenietgedaan. Die systemen bestaan in ons land. Ik dank en feliciteer de regering omwille van het feit dat de acties van de vijftien Europese partners – wellicht met vallen en opstaan – in die richting gaan. Als wij dat volhouden, zullen wij wellicht ooit hoogte kunnen krijgen van het probleem en het dan misschien ook kunnen beheersen.

01.10 Karel Van Hoorebeke (VU&ID) (Kamer): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister, ik wil mij aansluiten bij de sprekers die zich verheugden over het snelle en goede resultaat dat behaald werd op de bijzondere Europese Raad van 21 september 2001. Het is belangrijk dat de Europese Unie zeer snel en krachtadig tot een unaniem besluit gekomen is.

Mijnheer de voorzitter, ik wil in dit verband vijf korte beschouwingen naar voren brengen.

Mijnheer de eerste minister, mijn eerste punt betreft het humanitaire aspect van de zaak. Hier is al benadrukt dat er gerichte acties zullen komen – wellicht is dat onvermijdelijk – tegen de dader of de daders van de recente aanslagen, en wellicht ook tegen de landen die deze terroristen herbergen. Ik denk dat dergelijke acties wellicht niet te vermijden zijn. Men heeft hier wel gepleit voor behoedzaamheid en ik wil me daarbij aansluiten. In elk geval wil ik u vragen aandacht te hebben voor het humanitaire aspect. Niet alleen moet in bijkomende middelen voorzien worden voor de vluchtelingenkampen, maar in eerste instantie moet men oog hebben voor de plaatselijke bevolking. Ik ben het eens met collega Coveliers, die zegt dat men met ons Parlement misschien geen rekening zal houden, maar wij bevinden ons in een unieke positie als voorzitter van de Europese Unie.

Mijnheer de eerste minister, indien het klopt dat de Amerikaanse administratie meer dan vroeger bereid is om aan de Europese Unie een grotere rol toe te bedelen, bevindt u zich in een unieke positie om duidelijk te maken dat, indien er acties moeten plaatsvinden, dit gebeurt met oog voor de plaatselijke bevolking. Men moet rekening houden met deze mensen die de feiten wellicht niet willen, maar die dreigen er het eerste slachtoffer van te worden. Daarom wilde ik in mijn eerste punt dit humanitaire aspect van de zaak zwaar onderstrepen.

Mijn tweede punt betreft de internationale coalitie waarover u het had. Ik kan mij er enkel over verheugen dat vandaag heel wat meer mogelijk is

dan vroeger het geval was. Toch moeten we oog hebben voor de eigenbelangen die wellicht achter deze coalitievorming zitten. Het is natuurlijk goed dat deze internationale coalitie er is, en dat er een zo groot mogelijke samenwerking is, maar het mag niet alleen de bedoeling zijn zo hard mogelijk terug te slaan. Ik neem aan dat wanneer de Verenigde Staten plots de sancties tegen India en Pakistan hebben opgeheven – zoals collega Van der Maelen aanhaalde – daar natuurlijk ook bepaalde eigenbelangen achter zitten. Bepaalde landen willen voordelen halen uit deze coalitievorming. Ik wil u er dus voor waarschuwen dat we oog moeten hebben voor het verschuiven van de machtsblokken dat kan voortvloeien uit deze coalitievorming. Dit mag geen aanleiding geven tot nieuwe gevaarlijke situaties. Ik hoef toch niet te onderstrepen dat de Taliban groot geworden is dankzij de steun van dezelfde grootmacht die de Taliban vandaag wil gaan bestrijden. Ik herhaal, we moeten behoedzaam zijn.

Mijnheer de eerste minister, mijn derde punt betreft de rol van Europol. Collega Coveliers en andere sprekers hebben hiernaar al verwezen. Het is inderdaad zeer belangrijk dat Europol een grotere rol gaat spelen in de Europese context. Er moet een debat gevoerd worden over de mate waarin de informatievergaring – die heel belangrijk is voor de politiediensten – al dan niet opweegt tegen bepaalde fundamentele rechten, die door sommigen misschien te veel worden afgeschermd zodat de informatievergaring niet op een efficiënte manier kan gebeuren. Ik pleit hier niet voor een onbeperkte informatievergaring en voor een onbeperkt gebruik van die informatie. Ik wil er ook voor pleiten dat wanneer Europol een grotere rol krijgt toebedeeld – ik verheug me er bijvoorbeeld over dat wij gebruik gaan maken van een Europees aanhoudingsmandaat – er toch een democratische controle zou worden uitgebouwd. Het is nog niet zo lang geleden dat bepaalde misstanden in verband met Europol naar buiten gekomen zijn. Wij waren allemaal verbaasd dat ze bestonden en dat ze niet eerder opgemerkt werden. Samengevat, mijnheer de minister, ik ben het eens met een grotere macht van Europol, maar tegelijk pleit ik voor een betere controle erop.

Een vierde punt, mijnheer de voorzitter, gaat over de rol van de Verenigde Naties. Ik ga niet akkoord met diegenen die zeggen dat de Verenigde Naties hierin tot op heden een vrij goede rol hebben gespeeld. Ik zou zelfs durven zeggen, mijnheer de eerste minister, dat de gebeurtenissen aantonen dat de Verenigde Naties hun rol niet op een

efficiënte wijze hebben kunnen spelen. Ik ben het ermee eens dat nu een en ander zich afspeelt binnen de koepel van de Verenigde Naties, maar het moet ook uw taak zijn, als voorzitter van de Europese Unie, om de rol van de Verenigde Naties opnieuw te bekijken. De vraag rijst in welke mate de Verenigde Naties in de toekomst geen efficiëntere rol kunnen spelen waardoor dergelijke zaken, zoals wij die nu hebben meegemaakt, kunnen worden vermeden.

U hebt gezegd dat de ontmoeting Arafat-Peres nog niet tot stand is gekomen en dat wij daarvoor een inspanning gaan doen. Welnu, mijnheer de eerste minister, waarom zijn de Verenigde Naties tot op heden niet geslaagd in het tot stand brengen van een dergelijk contact? Ik zou het natuurlijk zeer goed vinden mocht u als voorzitter van de Europese Unie daar een belangrijke stap zetten.

Ten vijfde, ik sluit af, mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, met een binnenlandse overweging en niet met de bedoeling om aan politiek te doen, want ik zou het jammer vinden indien daaromtrent een politiek spel gespeeld wordt. Wij hebben de problematiek gevolgd in verband met de interpretatie van artikel 5. Het heeft enige tijd geduurd vooraleer uw regering ter zake op dezelfde golflengte zat. U hebt gezegd dat er tussen de vijftien lidstaten unanimité bestaat om als het nodig is de gepaste middelen ter beschikking te stellen wanneer er acties op het getouw worden gezet. Mijnheer de eerste minister, bestaan er op binnenlands vlak binnen uw regering duidelijkheid en samenhang met betrekking tot de middelen en acties die moeten worden vrijgemaakt en gevoerd in het kader van het NAVO-optreden of in het kader van het internationale optreden?

Tot hier, mijnheer de voorzitter, de vijf beschouwingen die ik daaromtrent wilde maken.

01.11 Tony Van Parys (CVP) (Kamer): Mijnheer de minister, het werd hoog tijd dat de regeringsleiders van de lidstaten van de Europese Unie hun nek uitstaken omtrent het actieplan tegen het terrorisme dat er absoluut moest komen want het is zonder meer duidelijk dat de resultaten van de JAI van vorige week, de Ministerraad van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie, bijzonder bedroevend waren. We moesten vaststellen dat er alleen maar hindernissen werden opgesomd tegen het Europees arrestatiebevel. Van de minister van Justitie moesten we vanmorgen ook vernemen dat het dossier over de uitbreiding van Europol zelfs

geblokkeerd was. Het was dus noodzakelijk dat van het moment werd gebruikgemaakt om de minister van Binnenlandse Zaken en Justitie te vragen hun huiswerk opnieuw te maken.

Het is een positieve beslissing om de opdracht te geven tegen 6 december de beslissingen van de Europese top uit te voeren, met name het realiseren van het Europees arrestatiebevel en de uitbreiding van de bevoegdheid van Europol.

Mijnheer de eerste minister, wij waren vanmorgen in de commissie voor de Justitie nogal geschrokken toen de minister van Justitie de agenda meedeelde van de Europese Raad van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie die donderdag en vrijdag plaatsvindt en dit om volgende redenen. Ten eerste is op de agenda die deze morgen werd rondgedeeld en toegelicht door de minister van Justitie geen sprake van initiatieven met betrekking tot het Europees arrestatiebevel. Het staat niet op de agenda.

Ten tweede stellen we vast dat inzake de uitbreiding van de bevoegdheden van Europol het punt "overzicht van de eventuele wijzigingen van de Europol-overeenkomst" bijzonder voorzichtig geformuleerd is. Ik citeer uit de agenda die door de minister van Justitie werd meegedeeld. De titel van het punt is "Overzicht van de eventuele wijzigingen van de Europol-overeenkomst". In de omschrijving staat: "De bedoeling van dit voorstel is de ministers te vragen of ze het ermee eens zijn een eventuele wijziging van het Europol-verdrag te bespreken". Het gaat hier dus om een bijzonder voorzichtig, soft voorstel waarbij het nog helemaal niet de bedoeling is om de noodzakelijke knoop door te hakken, waardoor effectief de uitbreiding van de Europol-bevoegdheid een feit zou worden.

Ik zou u dan ook willen vragen, mijnheer de eerste minister, om de daad bij het woord te voegen en ervoor te zorgen dat er geen hemelsbreed verschil bestaat tussen wat gezegd en gedaan wordt. Aangezien deze raad op donderdag en vrijdag doorgaat zou ik u dus uitdrukkelijk willen vragen om onmiddellijk de nodige initiatieven te nemen zodat deze agenda fundamenteel wordt gewijzigd en de Europese Raad zou gewijd zijn aan de uitvoering van de beslissing van de Europese top waarbij men de nodige beslissingen neemt, drastische beslissingen, om het Europees arrestatiebevel mogelijk te maken en om de uitbreiding van de bevoegdheden van Europol te realiseren tegen 6 en 7 september. Dit is de dringende vraag die wij tot u willen richten omwille van het feit dat de minister van Justitie de agenda heeft meegedeeld en hier helemaal niet uit blijkt

dat de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken van de Europese Unie werk willen maken van het huiswerk dat u hen vrijdag heeft meegegeven.

01.12 **Géraldine Pelzer-Salandra** (ECOLOGALEV) (Chambre): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, je vais tenter d'être très concise.

Je voudrais commencer mon intervention en saluant l'initiative de la Belgique qui, au lieu de se contenter de faire une déclaration, a pris l'initiative de convoquer les Quinze ministres de l'Intérieur et de la Justice de la Communauté européenne. Je voudrais également saluer l'initiative prise par le premier ministre en ce qui concerne la déclaration qui a été faite par les chefs d'Etat européens.

Les conclusions qui se dégagent tant du conseil JAI que de la réunion des chefs de gouvernement européens sont réellement volontaristes et se veulent tout à fait positives pour essayer de trouver des solutions;

Cependant, même si nous nous associons totalement à la tragédie qui a eu lieu aux Etats-Unis et que nous trouvons absolument inqualifiable, nous tenons à souligner qu'il ne faut pas se précipiter et céder à la panique.

Les projets qui sont à l'ordre du jour n'ont pas jailli des décombres américaines. Ils étaient déjà inscrits dans les discussions de la Commission européenne. La question des mandats d'arrêt européens ne date pas d'aujourd'hui. Il en va de même pour l'harmonisation des procédures judiciaires et les modalités d'extradition. Ce sont évidemment des éléments fort importants, mais nous ne devons pas oublier que toute une série d'inconvénients connus, qui ont fait l'objet de larges débats, sont liés à ces dossiers. Nous ne pouvons pas les écarter d'un revers de main parce que nous sommes tenus de trouver des solutions.

Nous plaillons donc pour que les travaux qui ont déjà eu lieu ne soient pas oubliés. Ils ont fait apparaître toute une série de difficultés. Certains actes sont considérés comme des délits dans certains Etats et pas dans d'autres. Il y a aussi la question de la non-extradition des nationaux, n'en déplaise peut-être à M. Coveliers qui a estimé qu'on ne devait pas s'arrêter à ce genre de chose pour prendre des décisions. Ce sont là des problématiques importantes et délicates qui, à notre avis, nécessitent un certain recul qui, je le conçois, n'est peut-être pas facile à trouver dans

un contexte aussi émotionnel que celui-ci.

Je voudrais m'attarder maintenant aux aspects policiers et à Europol, qui ont fait l'objet de ces communications.

Nous souscrivons évidemment à la volonté de développer des collaborations supplémentaires entre les différents services de polices et les services de renseignements. Nous pensons réellement que, dans un souci d'efficacité, surtout dans une matière tellement complexe qui nous occupe et qui vise la lutte contre le terrorisme, nous devons avancer dans ce sens.

Néanmoins, nous tenons à rappeler que conjointement à cette volonté de développer un service Europol et donc d'étoffer son cadre de compétences et d'actions qui, nous le rappelons, en est encore à ses balbutiements, nous veillons à développer tout autour un contrôle démocratique très solide avec toujours cette volonté d'avancer rapidement dans ce dossier.

A ce sujet, nous estimons d'ailleurs qu'il serait intéressant que l'on s'inspire du système belge qui prévoit à la fois un contrôle interne et un contrôle externe du type comité "P" et comité "R" en veillant toutefois à étoffer les capacités de ce contrôle démocratique qui, parfois, est difficile à exercer. Je prends pour exemple les difficultés que nous pouvons parfois rencontrer au sein du comité "R" pour avoir un suivi réel du travail exécuté par les services de renseignement.

J'avais promis d'être brève. Je vais donc aborder rapidement les aspects nationaux de la lutte contre le terrorisme.

La semaine dernière, le ministre de l'Intérieur annonçait sa volonté de créer un nouveau service d'appui et de coordination en matière de lutte contre le terrorisme. C'est là une option qui pourrait être privilégiée. Il me semble toutefois qu'il faut réfléchir et se demander s'il est utile de créer un nouvel organe de contrôle et d'appui alors que la police fédérale, qui a en charge la lutte contre le terrorisme et la criminalité organisée, peut déjà disposer de toute une série d'organismes de ce type. Nous demandons donc que l'on prenne le temps de bien réfléchir. Est-il utile de complexifier une fois de plus une structure qui n'est vraiment pas simple? Ne serait-il pas plus utile de réfléchir aux moyens de rendre plus simples les circuits de communication entre les enquêteurs de base et finalement les personnes qui sont à même d'orienter l'enquête?

Actuellement, il y a pléthore de personnel administratif dans cette structure d'appui alors qu'au niveau du personnel de base, il y a très peu d'enquêteurs. La cellule terrorisme de Bruxelles, qui est la plus active et généralement la plus concernée, ne compte qu'un effectif de 19 enquêteurs sur le terrain. Si on prend la peine de vérifier la pyramide qui se dresse au-dessus de cette petite cellule d'enquêteurs, on compte plus ou moins une quarantaine de personnes. Au moment où on veut créer un nouvel organe centralisateur, ne faut-il pas penser à étoffer ces cellules qui ont énormément de travail à accomplir? Elles le font d'ailleurs efficacement, nous en avons vu les résultats la semaine dernière.

Ces enquêteurs de terrain doivent pouvoir réaliser des enquêtes proactives et le débat a déjà eu lieu sur les possibilités légales de les mener à bien. Si nous souscrivons à cette option, nous pensons toutefois qu'il faut veiller encore une fois à instaurer un contrôle absolument rigoureux et drastique car il s'agit de préserver les libertés individuelles et le respect de la vie privée.

En Belgique, nous avons déjà pris beaucoup de précautions dans ce type de problématique. On pourrait toutefois essayer de s'inspirer de la législation française qui permet des enquêtes proactives mais qui a mis en place un système de contrôles dans lesquels sont impliqués à la fois des magistrats, des ministres et des parlementaires. Il faut réfléchir à cette option et je propose d'y revenir à un autre moment en commission de l'Intérieur.

01.13 **Ferdie Willems** (VU&ID) (Kamer): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik wil u bedanken voor deze mogelijkheid tot open dialoog. Ik zal, als een van de laatsten die aan het woord komt, net zoals ik op 13 september 2001 heb gedaan, de aandacht vestigen op het probleem van de armoede als grondoorzaak van de huidige miserie. Miljoenen mensen, vaak ook kinderen, sterven van honger. Zij zijn de echte slachtoffers van aanslagen op de menselijkheid. Ook zij ondergaan terrorisme. Juist dat aspect is weggelaten in een passage voor Europese ontwikkelingssamenwerking in de verklaring van de 15 landen. Ook daarover heb ik in uw uiteenzetting jammer genoeg geen woord gehoord.

De geschiedenis leert ons nochtans dat de welvaart in de wereld in de 15de eeuw in alle continenten gelijk was verspreid, terwijl vandaag in de 21ste eeuw de kloof tussen arm en rijk steeds

groter wordt en de minst ontwikkelde landen de laatste 10 tot 20 jaar 10% in welvaart achteruit zijn gegaan. Wij in het westen stellen daar een mager beestje tegenover. Steeds weer, onlangs nog in Brussel, vangt de Derde Wereld bot en wordt met een kluitje in het riet gestuurd als deze eisen aan bod komen. In dit Parlement hebben wij een paar maanden geleden een discussie gevoerd over een belangrijk element voor de Derde Wereld, de suiker. De antwoorden van de minister van Landbouw kwamen erop neer dat de eigen economie eerst komt. Vandaag is er een discussie over de Tobintaks. Op het Europees niveau wordt dit zelfs niet eens onderzocht. Dit is de arrogantie van de rijken, dit is de Griekse hubris waarvoor wij vandaag staan. Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, dit is het structureel geweld dat fysiek geweld uitlokt, dat fysiek geweld niet goedpraat, maar wel mogelijk maakt.

Mijnheer de eerste minister, u en de minister van Buitenlandse Zaken hebben inzake buitenlandse politiek gedurfde standpunten ingenomen die ik destijds heb gesteund en die ik vandaag ook blijf steunen. Dat zeg ik in uw gezicht, dat zeg ik ook achter uw rug. Waarom durf ik vandaag een beroep op uw moed doen? Durft u vandaag de VS te waarschuwen voor een nieuw Vietnam? De Russen hebben dat reeds gedaan. Durft u vandaag de VS waarschuwen voor nieuwe gevaarlijke bondgenoten? De VS zorgde ervoor dat Saddam Hoessein tegenover Iran stond, de VS zorgde ervoor dat Bin Laden tegenover de communisten in Afghanistan stond, vandaag maken de VS de kernmachten Pakistan en Indië tot hun bondgenoot. Wat krijgen we morgen? Durft u de VS op de mensenrechten te wijzen? Als ik hoor wat allemaal wordt aangekondigd, zie ik hallucinante beelden voor mijn ogen, bijvoorbeeld van het Vietnam van gewone mensen in gewone dorpen die worden uitgemoord, die levend worden verbrand in een land dat reeds tientallen jaren in oorlog is.

Tot slot, mijnheer de eerste minister, durft u vandaag aan de VS en aan onze eigen bevolking de echte oorzaken aan te wijzen? Dit is immers niet zomaar een statement. Het zal veel moed, veel inspanningen en veel geld vragen om inderdaad de armoede in de wereld aan te pakken, maar als we dat niet doen wordt het nog erger.

Ik rond af met twee citaten. Een eerste citaat is van Rudy Doom uit De Morgen van 17 september 2001: "Men weet al jaren dat de achtergrond van terrorisme grotendeels uit armoede voortspuit, maar over de structurele oplossing zoals

schuldverlichting of betere grondstofprijzen wil men het niet hebben. Ik vrees dat men het nog altijd niet snapt. Men doet zijn best voor de Tobintaks, maar zal men die wel halen?". Ik kom tot een laatste bijna hallucinante voorspelling uit een onverdacht blad, het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde: "In augustus 1914 werd de oorlogsverklaring in Engeland met groot enthousiasme begroet. Aan Buckingham Palace vormde zich een grote groep mensen die patriottische leuzen scandeerden. Lange rijen vrijwilligers met nauwelijks in te tomen enthousiasme vormden zich. De pers beschreef de oorlog als een buitenkans, als een nobel en genereus doel. De ervaring van twee jaar oorlog met geen uitzicht op een snelle overwinning had echter een andere oorlog laten zien". Ik hoop, mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, dat de evidente parallel die dit oproept nooit werkelijkheid mag worden.

01.14 Anne-Marie Lizin (PS) (Sénat): Messieurs les présidents, monsieur le premier ministre, je voudrais rappeler le soutien que notre groupe apporte à la position du gouvernement et le soutien, en ce compris dans la formule qui est celle du premier ministre, à l'égard des Etats-Unis. Et, utilité du Sénat, monsieur le premier ministre, je vous rappelle que l'on peut par exemple simplement se baser sur l'article 51 de la Charte des Nations unies et non pas sur les documents du Conseil de sécurité, la Charte des Nations unies et son article 51 sont la clé pour permettre ce que l'on appelle aujourd'hui une riposte fondée en droit international.

Mais il faudrait aussi qu'apparaisse clairement pour nous que la base de ce qui va se faire est tout de même un échec de l'analyse américaine. Je pense que cette fin de l'invincibilité américaine est un élément sur lequel nous devons baser les politiques européennes. Nous sommes d'accord pour une définition européenne du terrorisme. Maintenant, et je le dis à M. Bacquelaine, le danger est que l'on chipote, car on va terriblement discuter les termes. Nous avons réfléchi et j'ai une proposition déposée depuis deux ans avec une définition des faits à incriminer. Si vous n'y arrivez pas en décembre, de grâce, faites une loi nationale. Le danger est plus que suffisant chez nous.

Je suis d'accord pour la lutte contre le blanchiment. Cela va faire avancer énormément le contrôle des paradis bancaires, pour ne pas appeler cela seulement les paradis fiscaux. Il est important pour nous que cette possibilité-là progresse.

D'accord pour Europol et toutes les mesures. D'accord pour la sécurité des aéroports.

Mais je n'ai rien entendu pour la sécurité des centrales nucléaires, je l'ai déjà dit.

L'AIEA a-t-elle été interrogée et a-t-elle donné une directive sur ces matières? Car le danger, pour moi, est extrêmement réel.

Mosquées belges. En dehors des grands discours, surveille-t-on réellement les endroits où on a fêté les événements qui se sont déroulés le 11 septembre? A-t-on puni ces minutes de silence, ces veillées en l'honneur des kamikazes? Sait-on qui les a proposées? A-t-on déjà entamé, au moins, une surveillance détaillée, opérationnelle à la base? La réponse est malheureusement non, monsieur le premier ministre. Je pense que quand on parle d'agir, c'est de cela dont on a besoin.

Sur un des points de votre liste, c'est-à-dire la liste des organisations terroristes, pour moi, l'idée est extrêmement dangereuse. Je pense que nous allons y perdre un temps fou et beaucoup de notre capacité d'action. Dans les cinq points, c'est le seul sur lequel j'aurais une réticence, je dirais, opérationnelle. Nous n'arriverons pas, entre Européens, à réellement déterminer cette liste. Je n'ose pas entamer ici une comparaison de ce que donnent réellement les services français ou anglais sur ce qu'ils ont réellement fait avec un certain nombre d'éléments dangereux qui sont dans la liste américaine. Si nous demandons que chacun ouvre ses tiroirs, ne fût-ce que sur les deux dernières années, nous allons avoir d'étranges surprises. Je suis certaine que sur la question de la liste, on va gaspiller une terrible énergie alors que ce qui compte, c'est de pouvoir incriminer des faits et des individus plus que des groupes globaux. Soyez bien attentifs à cet élément-là qui va nous prendre trop de temps.

Résistance afghane. Nous sommes quelques-uns ici, députés et sénateurs, à avoir créé, il y a deux ans, un groupe de soutien informel dans l'indifférence la plus totale. Cela a changé, c'est bien. Il y a une résistance afghane. Ce sont des alliés. Je dis cela pour le ministre de la Défense, ce sont des alliés à tous les niveaux: langue, compréhension des différences internes de l'Afghanistan, connaissance du terrain, etc. Nous sommes dans un état où nous en avons besoin. Je voudrais savoir si, de ce point de vue, on a déjà avancé. La résistance afghane est présente ici. Après la manifestation que nous avons faite hier,

simplement pour mettre des fleurs pour Massoud, il y a eu des menaces venant du territoire belge, à destination des organisateurs. Que fait-on dans ces cas-là? La situation n'est donc pas du tout un long fleuve tranquille comme on en aurait le sentiment.

Je pense qu'en ces matières-là, il y a par exemple une enquête à faire sur, non pas seulement d'où venaient les papiers des personnes qui ont tué Massoud, mais les personnes qui l'ont tué étant belges, elles étaient ici sur notre territoire et ont conçu l'opération à partir d'ici. Ce n'est pas exclu.

Va-t-on se satisfaire des enquêtes américaines ou allons-nous rechercher plus de détails sur cette affaire? Personnellement, je ne suis pas rassurée à ce sujet.

Dernier élément: qui connaît bien le terrain? La Russie le connaît. Ne nous laissons pas avoir par les informations de type "brouillard" qui seront fournies par certains services directement intéressés par des amalgames avec l'Irak, par exemple. Je pense en particulier à nos connexions avec les services israéliens. Je conseillerais fortement de ne pas les poursuivre.

Par contre, l'écoute correcte des services russes doit aussi être accélérée. Je ne pense pas que ce soit l'orientation actuelle de la Défense nationale. Je me permets donc de vous poser la question, monsieur le ministre. Y a-t-il eu un renforcement des services pour utiliser correctement les informations qui sont aujourd'hui dans les mains des correspondants russes de votre ministère?

01.15 Philippe Mahoux (PS) (Sénat): Monsieur le premier ministre, qu'est-ce qui a déclenché le fait qu'entre le 20 et le 21 septembre, on soit passé à la vitesse supérieure et cela de manière spectaculaire?

Si je fais cette réflexion, c'est parce que nous avons eu l'occasion de rencontrer le ministre de la Justice ce matin, en commission réunie Chambre et Sénat. Par rapport aux résultats du sommet JAI et du Conseil européen, il apparaît quelques nuances. Je dirais que nous sommes en situation de nous réjouir que les résultats du 21 sont plus positifs que ceux du 20. Mais en même temps, nous pouvons nous interroger sur la manière dont les décisions du Conseil européen vont trouver un consensus à la prochaine réunion du JAI.

Vous faites état de problèmes que vous qualifiez de techniques. Ils le sont peut-être mais lorsque l'on parle du mandat d'arrêt européen, de la règle

d'extradition, de la problématique de l'extradition, de la définition du terrorisme – définition commune sur le plan européen –, il est vrai que ces éléments peuvent être techniques mais le ministre de la Justice avait l'air de nous dire ce matin qu'entre lui et ses collègues de la Justice et de l'Intérieur, il y avait quelques divergences de vue et je dirais même pour certains Etats membres, une opposition à ce qu'est maintenant la décision du Conseil européen.

Ensuite, j'ajouterai qu'à la fois dans les conclusions du Conseil JAI et celles du Conseil européen, on peut lire des phrases qui ont trait à la nécessité de renforcer l'efficacité en termes de renseignements et en termes de collaboration des services de police et cela dans un cadre juridique – j'insiste sur cet élément. Je lis, par exemple, dans les conclusions du Conseil extraordinaire: «Parallèlement, les droits et les libertés fondamentaux seront garantis...». Je voudrais dire et répéter avec force que dire que les droits et les libertés doivent être garantis ne constitue pas une résistance à la volonté de renforcer l'efficacité de la collaboration des services de renseignements et des services de police mais détermine le cadre de la sécurité juridique telle qu'elle doit exister.

Par rapport à la situation intérieure, qu'est-ce qui, entre le 11 septembre et aujourd'hui, a véritablement changé en Belgique – pour prendre un terrain sur lequel nous avons une maîtrise totale – et qui permettrait d'affirmer qu'en réalité, le risque n'existe pas ou est extrêmement faible?

Sans demander des explications précises sur des mesures particulières qui dévoileraient les mécanismes mis en place, il est important d'avoir une information sur ce qui aurait changé depuis le 11 septembre à ce jour, ce qui permettrait d'être mieux informé dans la mesure où ce qui s'est passé n'a pas été prévu.

En termes de réactions à cet abominable attentat, je pense qu'il faut dire et rappeler que celles-ci doivent être coordonnées et multiformes. Et, à cet égard, je souligne, monsieur le premier ministre, et vous l'avez rappelé dans votre introduction sur l'ensemble des actions de solidarité et de coopération avec les Etats-Unis, que vous insistiez sur la nécessité de consultations étroites avec l'ensemble des Etats membres de l'Union européenne.

Vous ajoutiez, en insistant sur cet élément, qu'elles nécessiteront des consultations étroites avec l'ensemble des Etats membre de l'Union européenne. Je pense que c'est extrêmement

important car cela permettra la poursuite, de la part du gouvernement, de ce dialogue que vous menez avec le parlement, dialogue qui nous paraît indispensable, y compris en fonction des réactions de l'opinion publique et de la responsabilité que nous avons à l'égard de cette opinion publique.

01.16 De voorzitter: Mijnheer de eerste minister, ondanks mijn appreciatie voor het werk van de regering op dit vlak, wens ik u ook nog de volgende vragen te stellen.

Een oude spreuk luidt: "Als het water laag is ziet men beter wat op de bodem ligt". Welnu, ik heb de indruk dat terrorisme een goed uitgebouwde internationale organisatie is. Dit roept de vraag op of Europa zelf niet is getroffen door bewegingen zoals de IRA of de ETA waarvoor sommige Amerikanen – en zelfs sommige Europeanen – zelfs sympathie opbrengen. Gezien de connectie van dergelijke bewegingen, onder meer tot in Latijns-Amerika, vraag ik mij af of wij niet extrapoleren. Wellicht zijn de structuur en de mechanismen van een dergelijk fenomeen ook bij ons aanwezig.

01.17 Eerste minister Guy Verhofstadt: Mijnheer de voorzitter, ik zal proberen zo goed en zo kwaad mogelijk op al deze vragen te antwoorden. Ik zou u ook willen vragen om in de komende dagen een vergadering te beleggen met de minister van Binnenlandse Zaken zodat u meer in detail kunt treden over een aantal elementen. Ik zal zelf proberen de nodige verduidelijkingen te geven. Het is evident dat de minister van Binnenlandse Zaken de details aan u zal meedelen.

Ik zou willen beginnen bij het betoog van de heer Willems. Ik ben het met hem niet eens wanneer hij hier zegt dat de ongelijkheid in de wereld de oorzaak vormt voor het terrorisme. Zoek de oorzaak voor dit terrorisme alstublieft niet in de ongelijkheid in de wereld. Er is een enorme ongelijkheid in de wereld. Er is misschien zelfs een groeiende ongelijkheid in de wereld. Dit moet worden aangepakt. Wij nemen daarvoor de nodige initiatieven, onder meer op een top van de Europese Unie en de Afrikaanse Unie tijdens de maand oktober. Wij zullen het op die top hebben over de armoede in Afrika en over de verhouding tussen de Derde Wereld en het rijke Westen.

Op de komende WTO gaan wij de idee "Everything but arms", de vrije toegang tot producten uit de armste landen, trachten te verdedigen. Wij zullen ook trachten dit uit te breiden zodat niet alleen de Europese Unie dit initiatief steunt. Op die manier moeten wij de

ongelijkheid en de armoede in de wereld wegwerken. Maak er alstublieft geen amalgaam van door te zeggen dat het terrorisme zijn oorsprong vindt in die ongelijkheid. Ik heb niet de indruk dat het de bedoeling is van de terroristische organisatie van Bin Laden waarover wij vandaag praten om de ongelijkheid in de wereld weg te werken. Volgens mij zijn er andere motieven die aan de grondslag liggen. Ik vind het veel te belangrijk om onze taak, namelijk de ongelijkheid in de wereld te reduceren, te laten vermengen met een helemaal niet te verantwoorden zaak. Ik heb trouwens ook niet de indruk dat de bankrekening van de heer Bin Laden getuigt van armoede.

Ik vind het dan ook niet goed dat wij het verhaal laten verspreiden dat terrorisme mogelijk is door de ongelijkheid in de wereld. Daden zoals deze hebben geen enkele rechtvaardigingsgrond. Wij moeten ook niet proberen hiervoor een rechtvaardigingsgrond te vinden.

Ik wou dit toch even zeggen omdat ik vind dat men deze stelling te gemakkelijk verkondigt. Dit is een van de redenen waarom wij in al onze tussenkomsten met de Europese Unie het onderscheid maken tussen enerzijds conflicthaarden die moeten worden opgelost en anderzijds de strijd tegen deze vorm van terreur. Dit betekent dat wij geen amalgaam mogen maken en dat wij de verwarring zeker niet mogen laten bestaan.

Quelques questions ont été posées par M. Mahoux et M. Van Parys sur le travail effectué au sein du Conseil JAI. Des oppositions existaient déjà depuis des années à l'encontre du mandat d'arrêt et de l'extradition. Mais, depuis la réunion de vendredi, la situation a changé. Certains Etats membres ont évidemment voulu modifier le texte présenté par la présidence mais il a été décidé de ne pas le modifier. Le principe est acquis et le mandat d'arrêt est accepté. Bien sûr, il faudra à présent en définir les modalités.

Le grand changement réside donc dans le fait qu'il existera dorénavant un mandat européen d'extradition. La décision n'avait jamais été prise auparavant. Elle ne l'avait pas été non plus à Tampere. Si on examine les conclusions du Sommet extraordinaire qui a eu lieu en 1999 à Tampere en Finlande, on y trouve de belles phrases qui indiquent la voie à suivre. Mais on n'y retrouve nulle part les mots "mandat européen d'arrêt et d'extradition". Ils apparaissent pour la première fois dans les décisions prises par le Conseil JAI. Il s'agit là d'une différence énorme par rapport à ce qui avait été fait il y a deux ans.

Il est vrai que l'on a utilisé la situation actuelle pour faire avancer une idée qui avait déjà été lancée sur la table de négociations il y a deux ans et même avant, mais le principe n'avait jamais été adopté en tant que conclusion formelle d'un conseil européen. Cette décision a été prise pour la première fois vendredi dernier. Dans les conclusions du Conseil JAI de jeudi, on n'avait pas prévu de date limite pour la définition des modalités. Cette fois, une date limite a été fixée: les 6 et 7 décembre prochains, les modalités doivent être définies.

M. Vitorino présentera donc, sur la base de la discussion qu'il a eue jeudi dernier et de la décision prise avec le Conseil européen, les modalités concrètes relatives au mandat européen d'arrêt et d'extradition. Nous devons certainement attendre le prochain Conseil JAI.

Het gaat over asiel en migratie. Daarom hebben wij de zaken vervroegd naar de twintigste. Het belangrijkste is dat het er komt. De regeringsleiders hebben beslist het in te voeren. Er zitten een heleboel juristen om de tafel, ook bij een Europese Raad. Het is nu aan de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie om de modaliteiten uit te werken zoals wij hebben bepaald. Wij hebben ons in elk geval geëngageerd, als voorzitter, en de heer Vitorino heeft hetzelfde gedaan als commissaris, met de veertien collega's uit de Europese Raad om op 6 en 7 december ten laatste de modaliteiten overeen te komen. Als u mij zal interpellieren over de balans van het voorzitterschap van de EU, wat u ongetwijfeld niet zult nalaten, zal daar dan kunnen instaan dat het Europees mandaat werd goedgekeurd en niet alleen conceptueel. Dat was nog niet verworven. Iedereen doet alsof dit verworven was, maar lees de conclusies van Tampere: het was niet verworven. Wij zouden een procedure moeten hebben om de aanhouding en de uitlevering te vergemakkelijken, want met de 15 verschillende procedures kunnen wij niet verder werken; dat is ongeveer wat er in de conclusies van Tampere stond. Tegen een van de meest vergaande mogelijkheden bestond vanuit een aantal landen nogal wat terughoudendheid tot vrijdag. Er werden allerhande bezwaren geopperd, maar die werden nu opzij gezet. Er werden pogingen ondernomen om toch nog voorbehoud aan te tekenen, maar dat voorbehoud werd niet genoteerd in de tekst, zoals u merkt. Het principe van een Europees mandaat werd aanvaard. Nu komt het aan op het uitwerken van een aantal modaliteiten en die moeten er zijn op 6 en 7

december 2001. Daartoe zal Europees commissaris Vitorino de nodige initiatieven nemen. Wij zullen er op onze topvergaderingen uiteraard voor zorgen dat het ook werkelijk zo is. Ik wil in Laken kunnen constateren dat JBZ het gedaan heeft, zo niet zullen wij het zelf doen. Wij kunnen ook modaliteiten vastleggen moest dit de zevende niet gebeurd zijn, maar ik ga er in ieder geval van uit dat dit is verworven. Uiteraard laat men de specialisten met de commissaris nu het nodige werk verrichten.

Dan is er iets wat mevrouw Lizin heeft gezegd.

Je pense que c'est Mme Lizin qui a dit qu'il n'y avait pas de liste d'organisations terroristes. Le JAI a donné une définition du terrorisme et a donné son accord pour identifier les organisations terroristes. Dès lors, il existe automatiquement une liste. On ne va pas discuter de cela plus longtemps.

Men heeft dus een definitie en als men die organisaties die men aan de hand daarvan identificeert op eenzelfde blad papier schrijft, heeft men een lijst. Wat dit betreft moeten wij ervoor zorgen niet in een discussie te vervallen zoals wij die al vaak hebben ervaren in de Belgische politiek. Ik denk bijvoorbeeld aan het asielbeleid. Toen werd besloten dat er geen lijst van verboden landen mocht zijn. In de overeengekomen tekst stonden echter wel verboden landen opgesomd. Van die opsomming mocht echter niet worden gezegd dat het een lijst was. Laten wij op Europees vlak niet het voorbeeld volgen van de semantische politieke discussie zoals die in België af en toe wordt gevoerd. Er zijn veel goede zaken in de Belgische politiek en er zijn er ook minder interessante die wij beter niet generaliseren op Europees vlak.

Ik wens te onderstrepen dat er pogingen zijn ondernomen om van een dergelijke lijst af te zien. Het voorzitterschap, gesteund door de meeste lidstaten, heeft echter voet bij stuk gehouden en op een degelijk uitgewerkte lijst aangedrongen. Als men een definitie geeft voor terrorisme en als men de terroristische organisaties identificeert, heeft men toch een lijst. Laten wij een kat een kat noemen. De hele tekst is overigens op die manier opgesteld. Ik weet niet of u al veel conclusies van de Europese Raden hebt gelezen. De collega's van de Europese Adviesraad hebben dat ongetwijfeld wel gedaan. In België spreken wij over Wetstraates als het over onze eigen taal gaat. Wat in de teksten staat is weinig typisch inzake Europese terminologie. Ik geef een voorbeeld om het niet-normale karakter van die

conclusies te beklemtonen. In de tekst staat: “De Verenigde Staten hebben op grond van resolutie 1368 van de Veiligheidsraad het recht terug te slaan.” Normaal gezien wordt zoiets in een Europese diplomatieke tekst gegoten van een paragraaf lang. Deze keer heeft de Europese Raad ervoor geopteerd man en paard te noemen en af te zien van de traditionele fraseologie van de Europese politiek om duidelijk te maken wat men wil. Daarom zijn alle zinnen ook kort en duidelijk. Gemiddeld tellen de zinnen dertien woorden, want dat schijnt een in acht te nemen basis te zijn. Bij zinnen van meer dan dertien woorden verslapt de aandacht van de lezer.

De derde reeks vragen ging over de voorbereiding van de Europese Raad van vrijdag 21 september 2001. Ik heb bewust pas vrijdag jongstleden een Europese Raad georganiseerd. Het zou onzinnig zijn geweest deze Raad een week vroeger te houden. De week ervoor hadden wij onvoldoende informatie om duidelijke standpunten in te nemen. De voorbereidende gesprekken werden gevoerd door de heren Louis Michel, Tony Blair, Jacques Chirac en Joschka Fischer en niet door Straw, Schröder en Solana, zoals daarnet werd gesuggereerd. Die voorbereidende gesprekken waren gepland. Elke keer heb ik van onze eigen minister van Buitenlandse Zaken, maar ook van Tony Blair en van Jacques Chirac, de nodige debriefings gehad. Wij hadden afgesproken dat wij op die manier zouden te werk gaan. Ik heb getelefoneerd met de Amerikaanse president de donderdag die voorafging aan de Europese Raad om bijkomende inlichtingen te krijgen. Ook dat hadden wij afgesproken. Ik zou het resultaat van de voorbereidende gesprekken dan ook aan George Bush meedelen. Ik kon als voorzitter van de Europese Unie toch niet naar de Verenigde Staten van Amerika reizen om mee te delen dat wij nog geen standpunt hadden ingenomen. De voorzitter van de Europese Unie kan pas naar de Verenigde Staten van Amerika gaan als de Europese Unie een duidelijk standpunt heeft ingenomen.

Wij hebben dus zoveel mogelijk informatie verzameld en een duidelijk gezamenlijk standpunt ingenomen in deze moeilijke internationale omstandigheden. Pas dan krijgt de voorzitter een mandaat om dat standpunt mee te delen en te verduidelijken bij de Amerikaanse autoriteiten. Zo was het gepland.

Ik hoorde ook opmerken dat wij nogal actief zijn in het Midden-Oosten. Ook dat hebben wij vorige vrijdag afgesproken.

Welnu, vrijdag, tijdens de Europese Raad, werd afgesproken dat, naast de ministeriële trojka, die een belangrijk initiatief is, aan coalitiebuilding tegen het internationaal terrorisme zou worden gedaan en dit op een zo breed mogelijke basis, waarbij een maximaal aantal landen uit de Arabische en de islamitische wereld participeren. Die dag werd eveneens afgesproken dat alle ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie zoveel mogelijk de Arabische wereld zouden aandoen. Meer dan acht ministers van Buitenlandse Zaken zullen tijdens de komende dagen, in overeenstemming, contacten leggen in de regio van het Midden-Oosten en zulks naast de officiële ministeriële trojka.

Het is dus niet zo dat wij ervan uitgaan dat aangezien België de ministeriële trojka voorziet, de overige ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie zich louter en alleen nog met hun andere dossiers kunnen bezighouden. Het zou erg dwaas zijn zo te redeneren. Het zou een vorm zijn van ijdelheid die zeer nadelig zou kunnen zijn voor de Europese Unie. Daarom hebben wij afgesproken dat er zoveel mogelijk ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie aanwezig zouden zijn in de Arabische wereld tijdens de komende weken, zulks in strategisch overleg met de trojka die de officiële standpuntbepalingen en notities bijhoudt en bovendien over een mandaat beschikt.

Ik meen dat dit een verbeterde en gecoördineerde actie kan worden genoemd.

De secretaris-generaal nam niet deel aan de vergadering, eenvoudigweg omdat de secretaris-generaal van de Europese Unie de heer Solana is, maar niet de heer Robertson die de secretaris-generaal van de NAVO is. Beide personen mogen niet met elkaar worden verward. Het enige wat soms gebeurt is dat op een Raad Algemene Zaken – samengesteld uit minister van Buitenlandse Zaken – inlichtingen worden verstrekt door bijvoorbeeld de secretaris-generaal van de NAVO. Dit gebeurt evenwel niet bij een Europese Raad die is samengesteld uit de regeringsleiders en de staatshoofden. Men mag immers niet vergeten dat de Europese Unie ook bestaat uit landen die niet behoren tot de NAVO. Blijkbaar is dit nog niet tot iedereen doorgedrongen.

Ik kom thans tot de vragen over de concrete acties. Tot op heden formuleerden de Verenigde Staten van Amerika nog geen vraag aan de NAVO, aan de Europese Unie, of aan België. Morgen of binnen enkele uren zelfs, kan dit echter

anders zijn. Trouwens, morgen vindt er in Brussel een bijeenkomst plaats van de ministers van Defensie van de NAVO-landen en het is mogelijk dat daar een vraag van Amerika wordt behandeld. Ik heb het dus over vandaag. Het kan trouwens best zijn dat ik aanstonds in mijn kantoor binnenstap en dat daar ook een verzoek ligt tot deelname tot operaties of acties. Tot op heden werd in elk geval een dergelijk verzoek nog niet geformuleerd, noch aan de Europese Unie, noch aan de NAVO, noch aan ons land.

On m'a aussi demandé ce que "cibler" voulait dire. Il faudra naturellement en juger mais, ce qui est important, c'est que, pour la première fois, l'Union européenne a un point de vue commun qui a été précisé dans les détails dans les conclusions du Conseil du 21 septembre 2001. Il y aura évidemment un jugement. Dans un proche avenir, on nous demandera si cela correspond aux différentes conclusions.

Monsieur le président, à la question de savoir si une plus grande collaboration allait exister entre les services de renseignements - question que m'a posée Mme Milquet - je répondrais qu'il existe déjà une collaboration intense entre les services de renseignements; elle n'est cependant que bilatérale. Et c'est là l'une des conclusions de la réunion de vendredi, c'est qu'il faut l'organiser de manière multilatérale. Il est faux de dire qu'aucune collaboration ne règne. Elle est bien présente mais - je le répète et c'est un point qui est prévu - elle doit devenir multilatérale. Des équipes d'enquête communes vont être créées mais ce n'est qu'au moment où ces personnes travailleront ensemble qu'automatiquement - et presque spontanément -, une coopération multilatérale s'installera, et ce même au niveau de la récolte des renseignements.

Het vijfde deel van mijn antwoord heeft betrekking op een aantal vragen en opmerkingen van de leden. Laten we elk misverstand uitsluiten. De houding van de Belgische regering en de Europese Unie is een dubbele houding. Aan de ene kant spreken we over solidariteit - ook in daden - om dit terrorisme te bestrijden. Aan de andere kant pogen we een internationale coalitie tegen het terrorisme in zijn breedst mogelijke vorm tot stand te brengen.

Ook als we effectief kunnen optreden tegen deze terreurgroep, zal het terrorisme als zodanig nog niet verdwijnen. Daarom bewandelen we met de Europese Unie deze dubbele weg. Enerzijds, willen we onze bereidheid uiten om deze aanval en deze terreurgroep aan te pakken, maar

anderzijds willen we tegelijkertijd, op mondiale basis, onder auspiciën van de Verenigde Naties, een alliantie tegen terrorisme maken, die natuurlijk nog heel wat meer en andere inspanningen zal vergen dan de degene die we nu moeten verrichten.

Mijnheer de voorzitter, laten we misverstanden vermijden. Wij nemen aan beide taken deel. We gaan de huidige gebeurtenissen niet aan ons voorbij laten gaan, terwijl we wel zouden meewerken aan de internationale coalitie. Onze bereidheid slaat op de beide facetten. U zult trouwens merken dat in het eerste hoofdstuk van de conclusies duidelijk die twee sporen van terrorismebestrijding worden getrokken.

Er zijn mij een aantal vragen gesteld over de interne situatie. De heer Verreycken ga ik niet veel antwoorden, want hij weidt uit over de subsidiëring van de moskeeën met de bedoeling het amalgaam te creëren. Hij wil juist het tegenovergestelde doen van wat iedereen met gezond verstand vraagt. Iedereen wijst erop dat we een onderscheid moeten maken tussen de Arabisch-islamitische wereld en deze vormen van terreur. We moeten deze terreur bestrijden, maar geen amalgaam maken van de situatie. De heer Verreycken vraagt daarentegen expliciet om het amalgaam te maken en begint over de subsidiëring van de moskeeën, wat totaal niets met het probleem heeft te maken. Op die manier wil de heer Verreycken bij de publieke opinie het beeld laten ingang vinden dat iedereen die een moskee bezoekt een terrorist is. Dat is de onderliggende gedachte van zijn verwerpelijke vraag. Daarom wil ik ze op deze duidelijke manier beantwoorden. Ik besef wel dat dit niet veel zal helpen. De heer Verreycken zal zulke vragen blijven stellen die verkeerde indrukken en gevoelens bij het brede publiek zouden moeten teweegbrengen. De heer Verreycken vindt waarschijnlijk dat de situatie in ons land op het ogenblik te rustig is.

D'autres questions ont été posées en ce qui concerne les différentes actions envisagées aujourd'hui dans le cadre de deux dossiers. Je propose qu'elles soient posées au ministre Duquesne. Néanmoins, je dirai qu'en ce qui concerne l'attentat contre le général Massoud, il s'agit de papiers, de cartes d'identité belges, volés à l'étranger: à La Haye et à Strasbourg. Je le rappelle car je ne désire aucun amalgame à ce sujet. Il s'agit de personnes qui ont utilisé des passeports belges volés à l'étranger. La différence est notable. Cela ne signifie pas qu'il n'y a pas de problèmes mais je suis disposé à vous répondre

aux côtés du ministre des Affaires étrangères, car nous avons pris des mesures drastiques en la matière, lesquelles ont donné des résultats concrets.

Si vous souhaitez que les commissions réunies des Affaires étrangères reçoivent des informations supplémentaires sur la question en général, j'y répondrai bien volontiers. En effet, ces deux dernières années, nous avons enregistré des résultats tangibles pour un problème qui existait depuis des années. Mais nous avons modifié l'entière du système pour répondre à ce problème plus général.

Je tiendrai également le même langage en ce qui concerne les arrestations auxquelles il est procédé. Cela montre à suffisance que nos services sont vigilants et fonctionnent correctement. A cet égard, je propose que M. Duquesne fournisse des explications plus détaillées au sujet des services qui ont accompli leur devoir et si bien travaillé. C'était déjà le cas dans le passé, car il ne faut pas oublier qu'en 1995 et en 1999 déjà, deux organisations terroristes ont été démantelées dans notre pays. Si pour le cas présent, les preuves s'avèrent indiscutables, il s'agira de la troisième fois dans notre pays. Cela signifie par ailleurs que nos services possèdent des éléments, des informations et interviennent au moment opportun.

Mijnheer de voorzitter, ik kom thans tot een laatste aantal vragen die gesteld zijn geweest met betrekking tot het Midden-Oosten en die ik als een afzonderlijk hoofdstuk wil behandelen. De laatste informatie waarover wij beschikken is dat er hoop is dat er een nakend onderhoud tussen Arafat en Peres zou kunnen plaatsvinden. Die informatie zou in de komende uren moeten worden bevestigd. De jongste informatie die we vanmiddag van onze diensten hebben ontvangen is dat het toch in de goede richting zou gaan en dat er in de komende uren of dagen een bijeenkomst tussen Arafat en Peres zou kunnen plaatshebben, maar onder voorbehoud van een bevestiging binnen een heel korte tijd.

Ik denk ook dat dat absoluut noodzakelijk is en dat we dus op korte termijn niets anders moeten doen dan de druk opvoeren bij beide partijen om die gesprekken te hebben. Zulke problemen kunnen zich maar oplossen als deze gesprekken worden georganiseerd. We doen dat in overleg met de Verenigde Staten, met de Russische federatie en met enkele gematigde Arabische en islamitische landen uit de regio. We zullen dus op vrij korte termijn de inspanningen daarvoor opdrijven. De

inspanningen zijn al hoog, er wordt bijna dagelijks contact genomen met de partijen ook van Europese zijde, met een belangrijke rol van de hoge vertegenwoordiger de heer Solana. Wij zullen dat ook in de toekomst blijven doen, in de hoop dat dat eerste gesprek, dat al zo lang was aangekondigd, kan plaatsvinden.

Ik denk dat er voldoende pistes zijn in het Mitchell-rapport, die voldoende basis bieden om dit te laten lukken en opdat er een uitkomst zou kunnen zijn. Ik wil trouwens onderstrepen dat niet alleen de Verenigde Staten van Amerika maar ook de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie, de heer Solana, aan de totstandkoming van dit Mitchell-rapport hebben meegewerkt.

Wij bevinden ons in feite in een periode, ik heb dat zojuist nog gezegd, maar ik wil het even herhalen, waarin terecht van de Europese Unie een grotere betrokkenheid wordt verwacht om dit dossier op de rails en in de goede richting te krijgen en de nodige druk uit te oefenen. Dat is ook wat wij de voorbije dagen hebben gedaan en wat wij in de komende dagen en maanden zullen doen.

Voilà, monsieur le président. Je crois que j'ai répondu aux questions en groupe. Encore une fois, je vous ai déjà proposé de tenir d'autres réunions tant au niveau de l'Intérieur qu'au niveau des Affaires étrangères pour vous donner encore d'autres informations.

Le président: S'il y a une réplique sur une question, je veux bien laisser quelques minutes, sinon je clôturerai, sachant fort bien que d'autres réunions se tiendront. N'oubliez pas que le Parlement a été très près de l'information par différentes techniques de réunions communes du Sénat et de la Chambre, aussi bien pour l'Intérieur que pour la Justice, les Affaires étrangères et les commissions réunies d'aujourd'hui.

01.18 Philippe Mahoux (PS) (Sénat): Simplement, mais je pense qu'on pourra poser la question en commission réunie des Finances, c'est ce qui concerne la lutte contre le financement, la convention sur le blanchiment, le gel des avoirs mais aussi la problématique de la traçabilité des flux financiers qui permettent d'avancer à cet égard.

Le président: Gardons quand même un élément de spécialisation, et des membres et des ministres qui répondent.

Is iedereen het daarmee eens? (*Instemming*)

*De openbare commissievergadering wordt
gesloten om 18.34 uur.*

*La réunion publique de commission est levée à
18.34 heures.*

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

dinsdag

25-09-2001

15:19 uur

mardi

25-09-2001

15:19 heures

INHOUD

HET VEILIGHEIDSBELEID NA DE TERRORISTISCHE AANSLAGEN	1
Mededeling van de regering	1
Gedachtewisseling met de eerste minister	1
<i>Sprekers: Guy Verhofstadt, eerste minister , Pieter De Crem, Joëlle Milquet, Dirk Van der Maelen, voorzitter van de SP-fractie, Daniel Bacquelaïne, voorzitter van de PRL FDF MCC-fractie, Peter Vanhoutte, Hugo Coveliers, voorzitter van de VLD-fractie, Karel Van Hoorebeke, Tony Van Parys, Géraldine Pelzer-Salandra, Ferdy Willems, De voorzitter</i>	

SOMMAIRE

LA POLITIQUE DE SÉCURITÉ APRÈS LES ATTENTATS TERRORISTES	1
Communication du gouvernement	1
Echange de vues avec le premier ministre	1
<i>Orateurs: Guy Verhofstadt, premier ministre , Pieter De Crem, Joëlle Milquet, Dirk Van der Maelen, président du groupe SP , Daniel Bacquelaïne, président du groupe PRL FDF MCC , Peter Vanhoutte, Hugo Coveliers, président du groupe VLD , Karel Van Hoorebeke, Tony Van Parys, Géraldine Pelzer-Salandra, Ferdy Willems, Le président</i>	

GEMEENSCHAPPELIJKE
VERGADERING VAN HET
ADVIESCOMITE VOOR
EUROPESE
AANGELEGENHEDEN, VAN DE
COMMISSIES VOOR DE
LANDSVERDEDIGING, VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT EN VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

DINSDAG 25 SEPTEMBER 2001

15:30 uur

COMMISSIONS REUNIES DU
COMITE D'AVIS CHARGE DES
QUESTIONS EUROPEENNES, DE
LA COMMISSION DE LA DEFENSE
NATIONALE, DE L'INTERIEUR,
DES AFFAIRES GENERALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE ET
DES RELATIONS EXTERIEURES

du

MARDI 25 SEPTEMBRE 2001

15:30 heures

De vergadering wordt voorgezeten door de heer Herman De Croo, de heer Paul Tant, de heer Philippe Mahoux en mevrouw Anne-Marie Lizin.

La séance est présidée par M. Herman De Croo, M. Paul Tant, M. Philippe Mahoux et Mme Anne-Marie Lizin.

De vergadering wordt geopend om 15.35 uur.

La séance est ouverte à 15.35 heures.

Het veiligheidsbeleid na de terroristische aanslagen

La politique de sécurité après les attentats terroristes

01 Mededeling van de regering

01 Communication du gouvernement

02 Gedachtewisseling met de eerste minister

02 Echange de vues avec le premier ministre

02.01 Eerste minister **Guy Verhofstadt** (*Nederlands*): Ik laat aan de leden van de Kamer en de Senaat de tekst overhandigen die op de laatste Europese Top werd opgesteld. Die buitengewone Europese Top werd samengeroepen omdat de Europese Unie en de dertien kandidaat-leden van de EU een uniform standpunt naar voren moeten brengen. De tekst die werd rondgedeeld heeft de goedkeuring gekregen van 28 landen.

02.01 **Guy Verhofstadt**, premier ministre (*en néerlandais*): Je fais distribuer aux membres de la Chambre et du Sénat le texte rédigé à l'occasion du dernier sommet européen. Ce sommet extraordinaire s'est réuni pour permettre à l'Union européenne et aux treize candidats à l'adhésion d'adopter un point de vue uniforme. Le texte distribué a recueilli l'adhésion de 28 Etats.

Eerst en vooral wordt er een beoordeling gegeven van de aanslagen in de Verenigde Staten. Ten tweede wordt uitgelegd welke solidariteit de

Tout d'abord, il a été procédé à l'évaluation des attentats perpétrés aux Etats-Unis. On a ensuite expliqué la manière dont l'Union européenne leur

Europese Unie zal betuigen aan de VS. Er wordt verder een actieplan ter bestrijding van het terrorisme in opgenomen. Dit plan werd voorbereid door de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie en werd nog uitgebreid op de Europese Top. Ten vierde wordt ingegaan op de rol van de EU in conflicthaarden. Als vijfde punt wordt er een eerste analyse gemaakt van de economische vooruitzichten. Ten slotte worden er drie mandaten gegeven aan het Europees voorzitterschap.

De nochtans niet zo evidente vergadering is positief verlopen. De aanslagen in de VS zullen een reactie van de VS uitlokken. Binnen de EU bestaan hieromtrent meningsverschillen. Het is de eerste maal in de geschiedenis dat de EU een gemeenschappelijk politiek standpunt inneemt inzake internationale veiligheid, justitie en binnenlandse aangelegenheden.

De EU wenst van de strijd tegen het terrorisme een prioriteit te maken. Ze maakt evenwel een duidelijk onderscheid tussen terroristische bewegingen enerzijds en de islamitische en Arabische wereld anderzijds. Vele landen uit deze wereld verlenen overigens hun steun aan de actie tegen het terrorisme. Het doorslaggevend belang van dit onderscheid kan niet voldoende worden onderstreept.

Verder is er de solidariteit en samenwerking met de VS. Woorden zijn hier uiteraard niet voldoende. Vandaar dat vier duidelijke standpunten werden uitgewerkt.

(Frans) Conform resolutie nr. 1368 van de VN-Veiligheidsraad is vergelding gewettigd. Elke lidstaat moet nu gereedstaan om naargelang van zijn draagkracht troepen en middelen in de strijd te werpen.

De acties kunnen specifiek gericht zijn tegen staten die terroristen zouden helpen of een wijkplaats zouden bieden.

Dit alles vereist nauw overleg tussen alle EU-lidstaten.

(Nederlands): De Unie heeft meteen gezegd dat een reactie op basis van resolutie nummer 1368 legitiem is. Alle lidstaten zullen dan ook deelnemen. De reactie moet gericht zijn tegen de ware schuldigen en ze moet ook diegenen treffen die hulp bieden aan terroristen. Over elke actie zal overleg worden gepleegd.

Naast de gerichte acties tegen de daders van de aanslagen, willen we een brede internationale

témoignera sa solidarité et arrêté un plan d'action de lutte contre le terrorisme. Ce plan, préparé par les ministres de l'Intérieur et de la Justice, a encore été élargi lors du sommet européen. En quatrième lieu, on a évoqué le rôle de l'UE dans les foyers de conflits. En cinquième lieu, on a procédé à une première analyse des perspectives économiques. Enfin, la présidence européenne s'est vu confier trois mandats.

Cette réunion, qui ne s'annonçait pas facile, s'est déroulée dans un climat positif. Les attentats commis aux Etats-Unis déclencheront une réaction des Etats-Unis. Au sein de l'UE, des divergences subsistent à ce propos. Pour la première fois dans l'histoire, l'Union européenne a arrêté une position politique commune en matière de sécurité internationale, de justice et d'affaires intérieures.

L'UE souhaite ériger la lutte contre le terrorisme au rang de ses priorités. Elle établit toutefois une nette distinction entre les mouvements terroristes, d'une part, et le monde musulman et arabe, d'autre part. Bon nombre de pays arabes appuient d'ailleurs la lutte contre le terrorisme. L'importance déterminante de cette distinction ne sera jamais assez soulignée.

J'en viens à présent à la solidarité et la coopération avec les Etats-Unis. A cet égard, les paroles ne suffisent en effet pas. C'est pourquoi quatre points de vue ont été clairement définis.

(En français) En conformité avec la résolution 1368 du Conseil de Sécurité, une riposte est légitime. Et chaque État membre doit se tenir prêt, selon ses moyens, à engager ses forces dans une telle action.

Ces actions doivent être ciblées, dirigées contre les États qui aideraient ou hébergeraient des terroristes.

Tous ces éléments induisent des consultations étroites entre tous les membres de l'Union européenne.

(En néerlandais) D'emblée, l'Union européenne a déclaré qu'une réplique sur la base de la résolution n° 1368 serait légitime. C'est pourquoi tous les Etats membres s'y joindront. La réaction doit être dirigée contre les vrais coupables et doit également viser ceux qui ont fourni de l'aide aux terroristes. Chaque action fera l'objet d'une concertation.

Outre les actions dirigées contre les auteurs des attentats, nous voulons mettre sur pied une large

coalitie tot stand brengen onder leiding van de Verenigde Naties. Deze coalitie moet bestaan uit de EU, de VS, de kandidaat-lidstaten, de landen van de Russische Federatie en alle andere landen die deel uitmaken van de VN.

(Frans) De Europese Unie heeft een actieplan opgezet op het niveau van de Ecofin-raad, de Raad van ministers van Vervoer en de JBZ-Raad van vorige donderdag. Beslist werd dat de Europese Unie zich op ruimere schaal in de strijd tegen het terrorisme zou werpen.

(Nederlands): Dit was een van de belangrijkste resultaten van de vergadering van vrijdag jongstleden.

Er komt een nauwere politionele en justitiële samenwerking. Het Europees aanhoudingsmandaat komt er; daarover wordt weldra beslist. Op de vergadering van de regerings- en staatsleiders werden de laatste praktische bezwaren van tafel geveegd. Op 6 en 7 december moeten de modaliteiten van het aanhoudingsmandaat worden vastgelegd.

Verder zal een gemeenschappelijke definitie van "terrorisme" van toepassing worden in alle landen van de Unie. Vervolgens wordt een gemeenschappelijke lijst van terroristische organisaties opgesteld. Bij gebrek aan een gemeenschappelijke definitie was dit tot op heden niet mogelijk.

(Frans) Op Europees niveau is beslist voor onbepaalde duur gemeenschappelijke onderzoeksteams samen te stellen en binnen Europol een team van specialisten in terrorismebestrijding op te richten. Voorts mag vanzelfsprekend de samenwerking tussen Europol en de Amerikaanse diensten niet worden vergeten.

(Nederlands): De samenwerking tussen de Amerikaanse en de Europese diensten gebeurde tot op heden bilateraal en dat zal nu, voor wat het politionele en justitiële betreft, multilateraal gebeuren

(Frans) De sectorale overeenkomsten van de Verenigde Naties uitgezonderd, zullen alle overeenkomsten worden samengebracht in een algemene antiterroristische overeenkomst, wat uiteindelijk efficiënter zal zijn.

(Nederlands): De directieve over het witwassen van geld die al maanden in het Europees Parlement wordt besproken, wordt nu zeer positief onthaald. Voor het einde van 2001 zou ze zelfs van

coalition internationale sous la houlette des Nations Unies. Cette coalition devra rassembler l'UE, les USA, les états candidats à l'adhésion, les pays appartenant à la fédération de Russie et tous les autres pays qui siègent aux Nations Unies.

(En français) L'Union européenne a décidé un plan d'action au niveau Ecofin, au Conseil Transports et au Conseil JAI de jeudi dernier. Une participation plus large de l'Union dans la lutte contre le terrorisme a été décidée.

(En néerlandais) C'était là l'un des résultats majeurs de vendredi dernier.

La coopération en matière judiciaire et de police sera renforcée. La décision d'instaurer le mandat d'arrêt européen sera bientôt prise. La réunion des chefs d'État et de gouvernement a balayé les objections d'ordre pratique. Les modalités du mandat d'arrêt doivent être fixées les 6 et 7 décembre.

Par ailleurs, les pays de l'Union appliqueront une définition commune du « terrorisme ». Une liste commune d'organisations terroristes sera ensuite établie, ce qui n'était pas possible jusqu'à présent en l'absence d'une définition commune.

(En français) On a décidé, au niveau européen, la constitution d'équipes communes d'enquête pour une durée illimitée ainsi qu'une équipe de spécialistes anti-terroristes au sein d'Europol. Sans oublier bien entendu la coopération entre Europol et les services américains.

(En néerlandais) Jusqu'à présent, la coopération entre les services américains et européens était de nature bilatérale. En ce qui concerne les aspects politique et judiciaire, elle devrait désormais être de nature multilatérale.

(En français) En outre, en dehors des conventions sectorielles établies par les Nations-Unies, nous allons grouper toutes les conventions dans un ensemble, afin d'aboutir à une coalition générale anti-terroriste. Ce sera somme toute plus efficace.

(En néerlandais) Alors qu'elle était à l'examen depuis des mois au Parlement européen, la directive européenne relative au blanchiment d'argent a maintenant été accueillie très

toepassing zijn. Bovendien zal de conventie van de VN inzake de bestrijding van de financiering van het terrorisme worden goedgekeurd.

(Frans) Wat de veiligheidsmaatregelen met betrekking tot het luchtruim betreft, zullen de beslissingen van de Raad van ministers van Vervoer verder worden uitgewerkt. Vóór 15 oktober zullen aan de overige Europese landen concrete maatregelen moeten worden meegedeeld. Het is de bedoeling tot een wederzijdse controle op de veiligheid in de diverse luchthavens te komen. Om het actieplan ter bestrijding van het terrorisme te kunnen naleven, zullen de acties en de door de diverse Raden van ministers genomen beslissingen moeten worden gecoördineerd.

(Nederlands) Op de informele Top van Gent van 19 oktober zal een eerste balans worden opgemaakt van de genomen maatregelen. Een tweede evaluatierapport zal worden voorgelegd op de Top van Laken van 14 en 15 december.

De EU verwerpt de stelling dat de huidige vorm van terrorisme rechtstreeks verbonden is met één bepaald conflict in de wereld, met name het Israëlisch-Palestijns conflict. Dit belet echter niet dat we niet sterk moeten aandringen op een definitieve regeling van dat conflict. Vandaar dat we er alles zullen aan doen om de dialoog tussen beide partijen in de hand te werken. Er is immers vandaag nog altijd geen sprake van een volwaardig gesprek tussen Shimon Peres en Yasser Arafat.

Het is de bedoeling dat de EU een nog actiever rol zou gaan spelen in de bemiddeling tussen Israël en de Palestijnen. De VS zijn wat dit betreft vragende partij.

Eerst moet dus druk worden uitgeoefend om de samenkomst van Arafat en Peres mogelijk te maken, daarna moet een politieke dialoog en verdere onderhandelingen door de EU worden georganiseerd om het conflict ten gronde te regelen. Het mandaat dat de EU aan het Belgisch voorzitterschap en de trojka gaf, moeten in dat kader worden gezien.

(Frans) De invoering van de euro, per 1 januari eerstkomend, zal ongetwijfeld een grote stap vooruit betekenen. We zijn op de goede weg. De verslapping van de economie is maar een wederwaardigheid. Het komt er vooral op aan dringend hulp te bieden aan de vluchtelingen. We hebben al 4 miljoen euro uitgetrokken voor hulp aan de vluchtelingen in Oezbekistan, Iran en Pakistan.

favorablement. Elle devrait même entrer en vigueur avant la fin de l'année. En outre, la convention des Nations Unies relative à la lutte contre le financement du terrorisme sera approuvée.

(En français) En ce qui concerne les mesures de sécurité aérienne, les décisions du Conseil des Transports seront renforcées. Avant le 15 octobre, des mesures concrètes devront être communiquées aux autres pays européens. Le but est d'arriver à un contrôle réciproque de la sécurité dans les différents aéroports. Pour respecter le plan d'action contre le terrorisme, il faudra coordonner les actions et les décisions prises par les différents Conseils.

(En néerlandais) Lors de la réunion informelle des chefs de gouvernement, le 19 octobre à Gand, on dressera un premier bilan des mesures prises. Un deuxième rapport d'évaluation sera présenté lors du Sommet de Laeken les 14 et 15 décembre prochains.

L'Union européenne rejette la thèse selon laquelle le terrorisme actuel est directement lié à un conflit déterminé dans le monde, à savoir le conflit israélo-palestinien. Il n'empêche que nous devons continuer à exiger fermement un règlement définitif de ce conflit. Aussi mettrons-nous tout en œuvre pour encourager le dialogue entre les deux parties concernées. En effet, il n'est toujours pas question, à ce jour, d'un dialogue digne de ce nom entre Shimon Peres et Yasser Arafat.

Le but est de conférer un rôle plus actif à l'Union européenne en ce qui concerne la médiation entre l'Etat hébreu et les Palestiniens. Les Etats-Unis sont demandeurs à cet égard.

Il s'agit d'abord d'exercer la pression nécessaire pour permettre une rencontre entre MM. Arafat et Peres. Ensuite, l'UE doit organiser le dialogue politique et créer le cadre pour des négociations, afin de trouver une solution définitive au conflit. C'est dans ce contexte qu'il convient de situer le mandat que l'Union a donné à la présidence belge ainsi qu'à la troïka.

(En français) L'instauration de l'euro, le 1er janvier prochain, représentera, à n'en pas douter, un grand pas en avant. Nous sommes en route. Le ralentissement économique ne représente qu'une péripétie : ce qui est urgent, c'est l'aide aux réfugiés. On a déjà débloqué 4 millions d'euros en faveur des réfugiés en Ouzbékistan, en Iran et au Pakistan. D'autres initiatives sont sur le métier.

En er staan nog andere initiatieven op stapel. Miljoenen mensen verwachten concrete maatregelen van ons. De Verenigde Naties hollen achter de feiten aan.

(Nederlands): De Europese Raad heeft unaniem het mandaat gegeven om de kandidaat-lidstaten bij de beslissingen te betrekken en de VS maximaal op de hoogte te houden.

02.02 Pieter De Crem (CVP): Ik stel vooreerst vast dat de minister van Binnenlandse Zaken in deze gemengde commissie niet aanwezig is.

De conclusies van het actieplan van 21 september kunnen grotendeels op de goedkeuring van de CVP rekenen. De drooglegging van de financiële bronnen die het terrorisme voeden, is alleszins een goede beslissing. Ook gaan we akkoord met de grotere rol die Europa wil gaan spelen in het Israëlisch-Palestijns conflict, evenals de maatregelen die zullen worden genomen inzake de vluchtelingenstromen aan de Pakistaans-Afghaanse grens.

Ik vraag me wel af wat de houding van de EU zal zijn indien de Amerikanen, alleen of in alliantie met een of meerdere Europese lidstaten – bijvoorbeeld Groot-Brittannië, Frankrijk of Duitsland – concreet tot actie zouden overgaan. Hoe zullen de Europese lidstaten hierop reageren?

Nog voor de bijeenkomst van vrijdag boden de heren Blair, Straw, Schröder en Solana zich reeds aan bij de Amerikaanse regering. Dat schept de idee van een tijdelijke alliantie van enkele lidstaten met de VS. Hoe is de verhouding tussen de reizen van Jack Straw en die van de EU-trojka? DE britse minister lijkt de trojka telkens een stap voor te zijn. Zijn er parallelle agenda's?

Hoe ziet de Belgische solidariteit in NAVO-verband er nu precies uit? Het feit dat premier Verhofstadt slechts zeventien dagen na de ramp van 11 september een onderhoud heeft met de Amerikaanse overheid, roept vragen op, nog afgezien van de vraag in welke hoedanigheid hij daar zal aanwezig zijn.

De NAVO is een politiek-militaire alliantie. De verklaring die vorige week de wereld werd ingestuurd verwijst niet naar de NAVO. Is dat een bewuste keuze? Was er overleg tussen de EU en de NAVO? Is er hier misschien een probleem? De secretaris-generaal van de NAVO werd geweerd uit

Ce sont des millions de personnes qui attendent de nous du concret. Les Nations Unies ne sont pas en état de suivre.

(En néerlandais) Le Conseil européen a unanimement donné mandat d'associer les pays candidats à l'adhésion aux décisions et de tenir les Etats-Unis informés le plus largement possible des évolutions.

02.02 Pieter De Crem (CVP): Je constate, tout d'abord, que le ministre de l'Intérieur n'assiste pas à ces réunions des commissions réunies.

Le CVP adhèrera dans une large mesure aux conclusions du Plan d'action du 21 septembre. La suppression des sources financières auxquelles s'abreuve le terrorisme constitue en tout état de cause une bonne décision. Nous approuvons également la volonté de l'Europe de jouer un rôle plus important dans le conflit israélo-palestinien, de même que les mesures qui seront prises envers les flux de réfugiés à la frontière entre le Pakistan et l'Afghanistan.

Je me demande quelle attitude l'Union européenne adoptera si les Américains, seuls ou alliés à un ou plusieurs pays membres de l'Union – par exemple la Grande-Bretagne, la France ou l'Allemagne – passent à l'action. Comment réagiront les Etats membres de l'Union européenne ?

Avant la réunion de vendredi, MM. Blair, Straw, Schröder et Solana auront déjà rencontré le gouvernement américain. Voilà qui crée l'impression d'une alliance temporaire de quelques Etats membres de l'Union avec les Etats-Unis. Quel rapport y-a-t-il entre les voyages de M. Jack Straw et ceux de la trojka européenne? A chaque fois, le premier semble avoir une longueur d'avance sur les seconds. Existe-t-il des agendas parallèles?

Quelles formes précises la solidarité de la Belgique dans le contexte de l'OTAN prend-elle actuellement? Le fait que les entretiens du premier ministre avec l'administration américaine se seront fait attendre 17 jours après la catastrophe du 11 septembre soulève des questions, indépendamment de la question de savoir en quelle qualité le premier ministre sera reçu aux Etats-Unis.

L'OTAN est une alliance politico-militaire. La déclaration de la semaine dernière n'y fait pas référence. S'agit-il d'un choix délibéré? Y a-t-il eu concertation entre l'UE et l'OTAN? Un problème se pose-t-il? Le secrétaire général de l'OTAN a été évincé de la réunion de l'UE. C'est symptomatique.

de vergadering van de EU. Dat is symptomatisch. Waarom werd de heer Robertson eigenlijk geweerd?

Als sommige NAVO-leden de solidariteit van artikel 5 omzetten in acties en reacties, wat zal dan het standpunt zijn van de EU en van de Belgische regering? Op dit moment pleegt het veiligheidscomité van de Europese Unie immers wél overleg met de NAVO.

Wordt er een spoedoverleg gepland op het niveau van de EU, op het moment dat de Amerikanen concreet in actie zullen schieten? Bestaan er ter zake afspraken?

De premier heeft de rol van de UNO benadrukt. Dat is lovenswaardig, maar hoe komt het dan dat twee belangrijke UNO-resoluties inzake terrorismebestrijding nog niet werden ondertekend door ons land?

Ondertussen is er wel degelijk sprake van een binnenlands veiligheidsrisico. Minister Duquesne beweert dat er helemaal geen sprake is van een bijkomend veiligheidsprobleem en dat er dus geen extra maatregelen nodig zijn. Wat vindt de regering dan van de recente ontdekking van een grote hoeveelheid explosief materiaal in Brussel? Welke actie zal de premier ondernemen wanneer leden van de meerderheid over de omheiningen van onze militaire bases zullen klauteren? Zal hij die actie verhinderen of zal hij dergelijke protestacties toelaten?

02.03 Joëlle Milquet (PSC): Het verheugt ons dat de Raad van vorige vrijdag vruchten heeft afgeworpen, maar dat is maar een eerste stap.

Het terrorisme zal vanuit vijf sectoren worden bestreden: justitie, politie, inlichtingendiensten, diplomatie en, *last but not least*, leger. Het leger mag echter niet de overhand halen op de andere sectoren.

Er moet een reële coördinatie tussen de sectoren komen en die moet heel lang gewaarborgd blijven.

Inzake het militaire aspect betekent solidariteit niet dat een blanco cheque wordt gegeven. Wat verstaat de minister onder 'gericht optreden' en welke houding zal de EU aannemen als een eventuele optreden niet gericht is?

Rechtvaardigt de resolutie 1368 een eventueel optreden van de Verenigde Staten?

In welk kader en onder welke vorm zou in geval van

Pourquoi cette éviction de M. Robertson?

Si des membres de l'OTAN devaient traduire en actions et réactions la solidarité dont il est question à l'article 5, quel serait le point de vue de l'UE et du gouvernement belge? Le comité de sécurité de l'Union se concerte, en effet, actuellement avec l'OTAN.

Une concertation urgente au niveau de l'UE est-elle prévue en cas d'action concrète des Américains? Des accords ont-ils été conclus à ce sujet?

Le premier ministre a mis l'accent sur le rôle de l'ONU. S'il s'agit là d'une déclaration louable, qu'en est-il des deux résolutions importantes de l'ONU relatives à la lutte contre le terrorisme qui n'ont pas encore été signées par notre pays?

Dans l'intervalle, il est bel et bien question d'un risque accru en matière de sécurité intérieure, quoi qu'en dise le ministre Duquesne qui affirme qu'aucune mesure complémentaire ne s'impose. Quelle est l'attitude du gouvernement face à la découverte, à Bruxelles, de quantités importantes de matières explosives? Quelles mesures le premier ministre prendra-t-il lorsque des membres de la majorité grimperont au-dessus des clôtures de nos bases militaires? Empêchera-t-il de telles actions de protestation ou les autorisera-t-il?

02.03 Joëlle Milquet (PSC): Nous sommes heureux que le Conseil de vendredi dernier ait été efficace, mais cela n'est qu'un premier pas.

La lutte contre le terrorisme va se baser sur cinq secteurs, le judiciaire, le policier, le renseignement, la diplomatie et, *last but not least*, le volet militaire. Même si ce dernier ne doit en rien l'emporter sur les autres.

La coordination devra être réelle entre ces secteurs, et devra l'être sur une très longue période.

En ce qui concerne la problématique militaire, solidarité ne signifie pas blanc-seing. Qu'est-ce que le premier ministre entend par « action ciblée » et qu'elle attitude adopterait l'Union européenne si une action éventuelle ne l'était pas?

La résolution 1368 légitime-t-elle une éventuelle action des Etats-Unis?

En cas de réaction, dans quel cadre et sous quelle

optreden een aanval kunnen worden uitgevoerd? Zouden de VS, Europa of de NATO alleen een aanval kunnen ondernemen?

Indien terzake een beroep op België wordt gedaan, wensen wij dat een eventueel optreden door een parlementair debat wordt voorafgegaan.

Inzake de reactie verheug ik mij over het humanitaire aspect en meer bepaald het vrijmaken van vier miljoen euro, al volstaat dat niet.

Volgens ons zou België terzake echter ook een eigen arsenaal moeten klaarmaken.

Zijn inzake het militaire aspect de initiatieven die de interne stabiliteit van Pakistan moeten waarborgen, toereikend? Op diplomatiek vlak is het vreselijk dat de solidariteit terzake pas toeneemt wanneer er 6.000 doden vallen.

Europa krijgt aldus een unieke gelegenheid om op de voorgrond te treden en een eigen diplomatie te ontwikkelen die strookt met de standpunten van de Unie. Er is een rol weggelegd voor de Europese Unie uit het oogpunt van een pacificatie van de conflicten.

Bestaat er concrete denksporen met betrekking tot operaties?

Men moet kunnen rekenen op de volledige solidariteit van de Arabische en moslimstaten. Bij het uitvoeren van zijn opdracht zal Louis Michel een grote overredingskracht aan de dag moeten leggen.

Er is echter sprake van een onevenwicht wat de inlichtingen betreft. Europa blijft slecht scoren op het stuk van de inlichtingen en de besluiten van vorige vrijdag gaan niet ver genoeg. Er is voor de Europese Unie een belangrijke rol weggelegd met betrekking tot het ruimtevaartbeleid.

Wat de politionele en gerechtelijke aspecten betreft, werd interessante vooruitgang geboekt, maar wij moeten van het Belgisch voorzitterschap gebruik maken om van Europol een echt operationeel instrument te maken. Ten slotte pleit ik op nationaal vlak voor een echte coördinatie tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken en het ministerie van Justitie.

02.04 Dirk Van der Maelen (SP): Ik hield hier op 13 september een pleidooi voor een breed front in de strijd tegen het internationaal terrorisme. Ik stel met genoegen vast dat zo een breed front wordt gevormd. De Verenigde Naties moeten door het

forme pourrait se faire une attaque ? Les Etats-Unis seuls ? Les Européens seuls ? L'Otan ?

Si la Belgique était sollicitée, nous souhaiterions qu'une intervention éventuelle soit précédée par un débat parlementaire.

Quant à la riposte, je me réjouis, en ce qui concerne l'aspect humanitaire, du déblocage de quatre millions d'euros, même si ce montant est encore trop faible.

Selon nous, la Belgique devrait cependant encore préparer un arsenal interne en ce domaine.

Enfin, quant à la problématique militaire, des initiatives suffisantes seront-elles prises pour s'assurer de la stabilité interne du Pakistan ? Quant à l'aspect diplomatique, il est dramatique d'attendre 6.000 morts pour voir, enfin, se renforcer la solidarité en ce domaine.

L'Europe dispose là d'une occasion unique d'émerger et de développer une diplomatie propre, conforme à ses positions. L'Union européenne a un rôle à jouer dans l'optique d'une pacification des conflits.

Concrètement, des pistes d'opération existent-elles ?

Il faut s'assurer de l'entière solidarité des États arabes et musulmans. La mission de M. Louis Michel doit être assortie d'une mission de conviction.

En matière de renseignement, un déséquilibre est à déplorer. L'Europe du renseignement reste faible et les conclusions de vendredi restent très timides. L'Union européenne a un rôle capital en termes de politique spatiale.

Quant aux aspects policier et judiciaire, on a, certes, fait des pas intéressants, mais notre présidence devrait faire en sorte qu'Europol soit un outil opérationnel réel. Enfin, je plaide, au niveau national, pour qu'une réelle coordination existe entre l'Intérieur et la Justice.

02.04 Dirk Van der Maelen (SP): Le 13 septembre, j'ai plaidé ici même en faveur d'un front élargi pour lutter contre le terrorisme international. Je constate avec plaisir que ce front est constitué. La présidence européenne doit inciter les Nations

EU-voorzitterschap hierbij zo nauw mogelijk betrokken worden. De VN verdedigen immers de universele humanitaire waarden, hebben als enige instelling steeds een permanente vertegenwoordiging in Afghanistan behouden en moeten dan ook de schuldigen berechten.

Wij pleiten voor een brede aanpak: alles moet ter discussie kunnen worden gesteld, ook de bescherming van de burgerlijke rechten. Sommige heilige huisjes zoals het afschermen van het kapitaalbezit en het geheim houden van financiële stromen moeten kunnen worden besproken.

Ik geloof in een internationale rechtsstaat waarin VN-conventies kunnen worden afgedwongen. De houding van president Bush, die eist om de schuldigen van de 11-september aanslag in de VS te laten berechten, past daar niet in. Dat is niet de aangewezen weg.

Het actieplan heeft terecht aandacht voor de humane tragedie die zich in de vluchtelingenkampen aan de Pakistaans-Afghaanse grens dreigt af te gaan spelen. Vluchtelingenkampen zijn niet alleen vaak onmenselijk, maar ze zijn vaak ook broeihaarden voor latere problemen.

Wat er militair op touw staat, is nog altijd niet duidelijk. Ik houd mijn hart vast. Massale bombardementen op Afghanistan zullen niet alleen een hoge menselijke tol eisen, maar ze zullen de gematigde Arabische regimes tegen het Westen in het harnas jagen. En vergeet niet dat Pakistan een atoommogendheid is.

Wat we vandaag beleven, is natuurlijk wel revolutionair op het vlak van de wereldpolitiek. Op één week tijd heeft Washington contact gehad met zowel Cuba als Syrië en krijgt het zelfs steun van Iran. De tragedie van de aanslagen brengt een hele diplomatieke omwenteling teweeg.

Ik ben ongerust over het gemak waarmee wij ons voorbehoud laten vallen, bijvoorbeeld ten opzichte van Pakistan, Indië en Turkije. Zal dat door andere landen niet verkeerd geïnterpreteerd worden als een vrijgeleide voor vervolgingen van minderheden zoals bijvoorbeeld de Koerden?

De bestaande veiligheidsdoctrine – gebaseerd op wederzijdse vernietiging – werd op 11 september onderuit gehaald. Afschrikking werkt niet meer. Vergelding is zeer moeilijk. Ondanks massale investeringen is er geen veiligheid. Bovendien heeft men zelfs geen wapens nodig om toe te slaan: een gekaapt vliegtuig volstaat. De inlichtingen- en

Unies à s'y impliquer le plus étroitement possible car elles défendent des valeurs humanitaires universelles ; elles sont la seule institution à avoir maintenu une représentation permanente en Afghanistan et ce sont elles qui ont à juger les coupables.

Nous préconisons une approche élargie : il faut pouvoir discuter de tout, y compris de la protection des droits civils et de certains sujets tabous tels que le secret qui entoure la détention des capitaux ou les flux financiers.

Je crois en un Etat de droit international où les conventions de l'ONU seraient contraignantes. L'attitude du président Bush, qui exige que les Etats-Unis jugent les coupables de l'attentat du 11 septembre n'y trouve pas sa place. Ce n'est pas la bonne solution.

Le Plan d'action vise, à juste titre, la tragédie humaine qui menace dans les camps de réfugiés à la frontière pakistano-afghane. Les camps de réfugiés ne sont pas seulement inhumains, ils constituent des foyers potentiels de problèmes.

On ne sait pas encore clairement ce qui se prépare sur le plan militaire. Je retiens mon souffle. En bombardant massivement l'Afghanistan, l'Occident fera non seulement un nombre considérable de victimes mais se mettra également à dos les régimes arabes modérés. N'oublions pas que le Pakistan est une puissance nucléaire.

Nous vivons aujourd'hui une révolution sur le plan de la politique mondiale. En une semaine, Washington a eu des contacts tant avec Cuba qu'avec la Syrie et a même reçu le soutien de l'Iran. La tragédie des attentats amène une révolution diplomatique.

Je suis inquiet de la facilité avec laquelle nous renonçons aux réserves que nous avons formulées en ce qui concerne notamment le Pakistan, l'Inde et la Turquie. Cette attitude ne va-t-elle pas être interprétée erronément comme l'autorisation de persécuter de minorités telles que les Kurdes?

La doctrine de sécurité actuelle – fondée sur la destruction réciproque – a cessé d'exister le 11 septembre. La dissuasion a perdu toute son efficacité. L'organisation de représailles se révèle difficile. En dépit d'investissements colossaux, la sécurité n'est pas garantie. Par ailleurs, les terroristes n'ont pas besoin d'armes pour frapper :

veiligheidsdiensten zullen in de toekomst een steeds grotere rol gaan spelen. Europa moet zijn plaats opeisen in het uitwerken van een nieuwe en bredere veiligheidsdoctrine. Wij hebben in Europa een veel grotere expertise. Bovendien moeten wij met de EU duidelijk maken dat wij respect hebben voor de islam en steeds een gematigde houding aannemen ten opzichte van het Israelisch-Palestijns conflict. In de Balkan bewezen wij ook al dat respect voor de islam door het daar op te nemen voor de moslims. Wij willen echter dat ook onze vrijheden en waarden door hen zouden worden gerespecteerd.

02.05 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC) De aanslagen van 11 september waren een aanval op ons kostbaarste, maar tegelijk kwetsbaarste goed : de vrijheid, de democratie. De regering heeft dienaangaande altijd op onze steun voor haar beleid kunnen rekenen.

Wij hebben het politieke Europa geboren zien worden, een Europa dat eendrachtig naar buiten is getreden.

Wij zijn blij met de goedkeuring van het voorstel van kaderbesluit betreffende het terrorisme. Is het nodig op de inwerkingtreding van die tekst vooruit te lopen door nationale maatregelen te treffen, of moeten we ons beperken tot een gezamenlijke actie op Europees niveau ?

Europol zal een cruciale rol spelen in de politieke samenwerking. Over hoeveel mensen en middelen zal die instelling kunnen beschikken ? Hoe specifiek de aard van de aanslagen in de VS ook was, we mogen niet vergeten dat het terrorisme ook in andere gedaanten kan toeslaan (cyberterrorisme, ecoterrorisme, enz.). Ook met dat aspect moet rekening worden gehouden, en we mogen niet uit het oog verliezen dat chemische en nucleaire centra steeds mogelijke doelwitten blijven.

De strijd tegen het witwassen van kapitaal wordt opgevoerd : geld is de zenuw van de oorlog, en ook van het terrorisme. Wat zullen de gevolgen zijn voor de Schengen-landen, op het stuk van visumbeleid en immigratiecontrole ?

Zal de Europese Unie in het kader van de nieuwe overeenkomst van de Verenigde Naties haar eigen model voor terrorismebestrijding voorstellen ?

Er bestaan tal van internationale overeenkomsten betreffende het terrorisme. Het komt erop aan te weten hoe ze kunnen worden versterkt en hoe de

un avion détourné suffit. A l'avenir, le rôle des services de renseignement et de sécurité se trouvera renforcé. L'Europe doit exiger d'occuper la place qui lui revient dans l'élaboration d'une nouvelle doctrine de sécurité, plus vaste. En cette matière, elle dispose d'une plus grande expertise. Par ailleurs, l'UE doit clairement témoigner de son respect à l'égard de l'Islam et ne pas se départir de son attitude modérée dans le conflit israélo-palestinien. Dans les Balkans également, nous avons déjà manifesté notre respect à l'égard de l'Islam en prenant la défense des musulmans. Cependant, nous voulons aussi que ceux-ci respectent nos libertés et nos valeurs.

02.05 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): Les attentats du 11 septembre se sont attaqués à ce que nous avons de plus précieux, mais aussi de plus fragile : la liberté, la démocratie. Le gouvernement a toujours bénéficié de notre soutien à sa politique à cette occasion.

Nous venons d'assister à la naissance de l'Europe politique, qui a pu faire la preuve de son unité.

Nous nous félicitons de l'adoption de la proposition de décision-cadre relative au terrorisme. Est-il nécessaire d'anticiper l'entrée en vigueur de ce texte par l'adoption de mesures nationales ou devons-nous nous limiter à une action concertée au niveau européen ?

En ce qui concerne la coopération policière, Europol va jouer un rôle central. Quel sera son cadre, de quels moyens jouira-t-elle ? Vu la spécificité des attaques aux Etats-Unis, il ne faut pas oublier que le terrorisme peut prendre d'autres visages (le cyberterrorisme ou l'éco-terrorisme), aspects qui doivent aussi être pris en compte, sans oublier les cibles que constituent les centres chimiques et nucléaires. Par ailleurs, nous devons renforcer la lutte contre le blanchiment des capitaux, nerf de la guerre et du terrorisme.

Dans le cadre de l'accord de Schengen, quelles seront les conséquences en matière d'obtention de visa ou de contrôle de l'immigration au vu des mesures qui seront prises ?

Enfin, concernant la future Convention des Nations Unies, l'Europe présentera-t-elle son propre modèle en matière de lutte contre le terrorisme ?

Il existe une multitude de conventions internationales relatives au terrorisme. La question est de savoir comment les renforcer et comment

Amerikaanse overheid ze interpreteert.

l'administration américaine interprétera ces textes.

In het Midden-Oosten moet een gezamenlijk diplomatisch optreden de partijen dwingen de onderhandelingen te hervatten. Zijn de zienswijze van Europa en de Verenigde Staten terzake dezelfde?

Au Proche-Orient, une action diplomatique concertée doit forcer les acteurs à reprendre les négociations. Y a-t-il unité de vue à cet égard entre l'Europe et les Etats-Unis ?

Ten slotte herhaal ik dat wij uw gerechtvaardigd, gezamenlijk en gericht optreden steunen.

Enfin, je veux vous redire notre soutien à votre action légitime, concertée et ciblée.

02.06 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Het standpunt van de EU is terecht ruimer dan dat van de NAVO. Het wil dat de UNO een centrale rol zou spelen in de naweeën van de tragische gebeurtenissen van 11 september.

02.06 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): L'Union européenne adopte, à juste titre, un point de vue plus large que celui de l'OTAN. Elle souhaite notamment que l'OTAN joue un rôle majeur en ce qui concerne les conséquences des événements tragiques du 11 septembre.

De groenen blijven politiek solidair met de regeringsbeslissingen, maar aan een eventuele concrete actie moeten strenge voorwaarden worden verbonden. Blinde vergelding, zonder duidelijk verband met het terrorisme, kan niet. Er moet bij een eventuele reactie een rechtstreeks verband zijn met de terroristische misdaden van 11 september. Het mag geen afrekening worden, waarbij ook nog andere zaken dan de aanslagen in de VS worden betrokken.

Au niveau politique, les verts restent certes solidaires des décisions gouvernementales, tout en y liant des conditions très strictes. Il faut exclure les représailles aveugles, sans lien direct avec le terrorisme. D'éventuelles répliques doivent être directement liées aux crimes terroristes du 11 septembre. Il ne saurait être question d'un règlement de comptes à propos d'autre chose que les attentats aux Etats-Unis.

De resolutie 1368 van de VN geeft geen carte blanche voor om het even welke actie. Het gebruik van kernwapens bijvoorbeeld blijft voor de groenen onbespreekbaar.

La résolution 1368 des Nations Unies ne donne pas carte blanche pour entreprendre n'importe quelle action. L'usage d'armes nucléaires, par exemple, reste indiscutable pour les Ecolos.

Ik hoop dat de nieuwe initiatieven de financiële drooglegging van het terrorisme ten goede zullen komen.

J'espère que les nouvelles initiatives seront de nature à couper les vivres au terrorisme.

Ten slotte wil ik er nog op wijzen dat de opmerkingen van de heer De Crem inzake Kleine Brogel getuigen van plat opportunisme. De acties die daar plaatsvonden, zijn in geen geval met terroristische daden te vergelijken en hadden enkel de realisatie van de vrede tot doel.

Enfin, je tiens à souligner que les remarques de Monsieur De Crem concernant Kleine Brogel sont l'expression d'un opportunisme de bas étage. Les actions qui y sont menées ne peuvent d'aucune façon être assimilées à des actes terroristes et ont la paix pour objectif.

02.07 Wim Verreycken (VLAAMS BLOK) : Ik hoor vandaag opnieuw het voorbehoud dat een aantal dagen geleden al werd gemaakt ten opzichte van mogelijke acties. De gebeurtenissen in de VS zijn van dien aard dat wij onze onmiddellijke en onvoorwaardelijke solidariteit moeten betuigen. De eerste minister gaat naar de VS volgende donderdag, maar ik vrees dat hij zich daar niet zal verontschuldigen voor het voorbehoud dat hier wordt gemaakt.

02.07 Wim Verreycken (VLAAMS BLOK) Aujourd'hui, j'entends répéter les réserves formulées, voici quelques jours, à propos d'éventuelles actions. Les événements qui se sont produits aux Etats-Unis sont tels qu'il nous faut manifester notre solidarité immédiate et inconditionnelle. Le premier ministre part jeudi prochain pour les Etats-Unis mais je crains qu'il ne s'y excusera pas des réserves qui viennent d'être émises.

Weten wij al meer over de zogenaamde "journalisten" met Belgisch paspoort die verantwoordelijk zijn voor de dood van de

En savons-nous déjà davantage sur les soi-disant journalistes porteurs d'un passeport belge, responsables de la mort de Massoud ? Pour la

Afghaanse oppositieleider Massoud? Het is belangrijk voor de binnenlandse veiligheid te weten hoe de situatie is om de diverse terroristencellen te ontrafelen. In een Brusselse pitabar bleek een Belg van Marokkaanse afkomst over het nodige materiaal te beschikken om een bom te vervaardigen. Het is belangrijk te weten hoe hij aan de Belgische nationaliteit is gekomen. Is het mogelijk ze hem terug af te nemen? Blijft de regering moskeeën subsidiëren?

Ik verneem via de pers dat ons leger de planten van de Koning voorbereidt op de komende winter, terwijl in ons omringende landen het leger wordt voorbereid op militaire actie. Zijn onze troepen niet met de verkeerde dingen bezig?

02.08 Josy Dubié (ECOLO-AGALEV) Wij onderschrijven de gemeenschappelijke verklaring van de staats- en regeringsleiders van de Europese Unie, die duidelijk aantoonde dat Europa er kan staan op het politieke en diplomatieke toneel.

Ook wij willen dat gerechtigheid geschiedt, maar we willen gerechtigheid, geen wraak. Wij zijn ongerust als we u bij herhaling van "vergelding" horen gewagen. Hoezo vergelding? Waar? Hoe? Tegen wie? Tot nu toe heeft niemand kunnen bewijzen wie er achter de aanslagen zat. Sommige door de VS verstrekte inlichtingen, zoals bepaalde gegevens over de identiteit van de vermoedelijke terroristen, blijken bovendien niet te kloppen.

De FBI noch de CIA hebben deze gebeurtenissen voorzien; zij zijn vandaag niet in staat ons onweerlegbare informatie te geven. Ik zeg dan ook: "Stelletje waaghalzen"! Wacht toch tot er bewijzen zijn!

Ik ken Afghanistan zo'n beetje. Ik ben er een paar keer geweest en heb commandant Massoud gesproken. Dat land is een dodelijke valstrik; het is het enige land waar zowel het Britse als het Russische leger zwaar in het zand gebeten hebben.

Het Taliban-regime is verwerpelijk, maar de Afghanen zelf zijn er het grootste slachtoffer van. Laten we dus vooral niet in de val lopen die voor ons opgezet wordt, met het risico talloze onschuldige slachtoffers te maken, wat ongetwijfeld in het kraam zou passen van bepaalde islamitische bevolkingsgroepen, in tegenstelling tot hun huidige leiders.

sécurité intérieure, il est important de savoir de quoi il retourne et de démasquer les différentes cellules terroristes. Dans un bar à pitas, un Belge d'origine marocaine détenait le matériel nécessaire à la fabrication d'une bombe. Il est important de savoir comment il a obtenu la nationalité belge. Est-il possible de la lui retirer? Le gouvernement continue-t-il à subventionner les mosquées?

J'ai appris par la presse que notre armée préparait les plantes du Roi en vue de l'hiver tandis que les pays voisins préparent leur armée à une intervention militaire. Nos troupes sont-elles utilisées à bon escient?

02.08 Josy Dubié (ECOLO-AGALEV) Nous adhérons à la déclaration commune des chefs d'État de l'Union européenne, qui montre que l'Europe peut exister en termes politiques et diplomatiques.

Nous marquons notre accord avec le fait que justice soit faite. Mais nous voulons la justice et non la vengeance. Nous sommes inquiets de vous entendre parler, à répétition, de «riposte». Quelle riposte? Quand? Comment? Et contre qui? Actuellement, personne ne nous a fourni de preuve quelconque au sujet des responsables des attentats. De plus, certaines des informations fournies par les États-Unis se révèlent, aujourd'hui, erronées, telles celles relatives à l'identité des terroristes présumés.

Le CIA et le FBI ont été incapables de prévoir ce qui s'est passé; ils sont incapables de nous donner actuellement des informations certaines. Je dis donc «casse-cou»! Attendons les preuves!

Je connais l'Afghanistan; j'y suis allé plusieurs fois et j'y ai rencontré le commandant Massoud. Ce pays est un piège mortel; c'est le seul endroit où les armées britanniques et soviétiques ont connu de lourdes défaites.

Les talibans sont détestables, mais ce sont les Afghans qui en sont les premières victimes. Ne tombons donc pas dans le piège qui nous est tendu en risquant de faire des victimes innocentes, ce qui entraînerait certainement le soutien de certaines populations musulmanes, à l'inverse de leurs dirigeants actuels.

Hosni Moebarak parafraserend zou ik willen zeggen : eerst denken, dan doen. Militaire actie is niet noodzakelijk de juiste weg. We kunnen ook de financiën van de terroristen aanpakken.

De Amerikanen zijn niet coherent. Het zijn nota bene de VS die de Taliban groot hebben gemaakt. En het zijn diezelfde Amerikanen die onlangs het congres over de traceerbaarheid van wapens in New York hebben gesaboteerd. Een van de eerste beleidsbeslissingen van president Bush bestond erin de door zijn voorganger opgerichte cel voor de strijd tegen de financiële netwerken van de terroristen af te schaffen.

02.09 Hugo Coveliers (VLD): Ik wil de eerste minister en de regering feliciteren met de daadkrachtige handelingen. De tijd van het gemakker is inderdaad voorbij. We moeten nadenken hoe we de gebeurtenissen moeten interpreteren en welke gevolgen dit alles heeft voor de Europese ruimte.

De acties waar de Verenigde Staten het slachtoffer van werden, vertonen de kenmerken van de georganiseerde misdaad. Er waren onnoemelijk veel geld, intellectuele en technologische middelen voor nodig. Ook de ingezette mankracht is aanzienlijk. Ik leid daaruit af dat armoede geen motief voor de terroristische daden was.

De door ons zo gewaardeerde vrijheden werden met de voeten getreden. We moeten onderzoeken welke systemen worden misbruikt door terroristen, zoals bijvoorbeeld de nationaliteitsverwerving. Deze misbruiken moeten worden tegengegaan.

Een aantal zaken zullen opnieuw geëvalueerd moeten worden. België weigert bijvoorbeeld mensen uit te leveren aan landen waar de doodstraf nog bestaat. België weigert eveneens eigen onderdanen uit te leveren. Dit alles moet ter discussie worden gesteld.

De uiteenzetting van de minister van Justitie van vanochtend heeft mij gerustgesteld. De lidstaten van de Unie beseffen dat er een probleem is. Dat blijkt uit alle teksten.

We verdedigen een zo groot mogelijke vrijheid voor elk individu. Om die vrijheid effectief te realiseren moet evenwel opgetreden worden tegen wie het systeem misbruikt. De impuls aan Europol om op te treden is erg belangrijk. Even belangrijk is dat informatie van overal moet worden vergaard en bijgevoegd. De acties gaan tot nu toe in de richting van een optreden tegen allerlei misbruiken.

Comme Hosni Moubarak, je dis qu'il faut réfléchir avant d'agir. L'action militaire n'est pas nécessairement la voie qui s'impose. Il est également possible de s'attaquer aux ressources financières des terroristes.

La position américaine est incohérente. C'est, par exemple, l'Etat américain qui a permis l'avènement des Talibans. Par ailleurs, ce sont les Américains qui ont saboté le récent congrès consacré au traçage des armes qui s'est tenu à New-York. Et l'une des premières décisions prises par M. Bush en arrivant au pouvoir fut de supprimer la cellule de lutte contre les réseaux financiers des terroristes qui avait été créée par son prédécesseur.

02.09 Hugo Coveliers (VLD): Je voudrais féliciter le premier ministre et le gouvernement pour leur action énergique. Les belles paroles ne suffisent plus en effet. Nous devons réfléchir à la manière d'interpréter les événements et à leurs conséquences pour l'espace européen.

Les actes dont les États-Unis ont été victimes présentent les caractéristiques du crime organisé. Ils ont nécessité des moyens financiers, intellectuels et techniques considérables. L'investissement humain est lui aussi énorme. J'en conclus que la pauvreté ne constituait pas une motivation.

Les libertés que nous apprécions tant ont été foulées au pied. Nous devons analyser les systèmes dont les terroristes ont abusé, comme l'acquisition de la nationalité. Il convient de réprimer ces abus.

Il sera nécessaire de réévaluer un certain nombre de points. La Belgique refuse, par exemple, d'extrader des personnes vers des pays où la peine de mort est toujours appliquée. Elle refuse également d'extrader ses propres ressortissants. Ces points doivent faire l'objet d'une discussion.

L'exposé du ministre de la Justice de ce matin m'a rassuré. Les États membres de l'Union se rendent compte qu'il existe un problème, comme le montrent tous les textes.

Nous sommes favorables à la plus grande liberté possible pour chaque individu. Pour garantir cette liberté, il convient cependant d'intervenir contre ceux qui abusent du système. L'impulsion donnée à Europol pour agir est très importante. Il importe tout autant de stocker et de tenir à jour les informations partout. Les actions vont jusqu'à présent dans le sens d'une réduction des abus. Nous pourrions ainsi

Misschien kunnen we op die manier het probleem beter in kaart brengen, zodat het uiteindelijk beheersbaar wordt.

02.10 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): De Europese Unie heeft op 21 september een snel en krachtig signaal gegeven.

Iedereen beseft dat de reactie op de terreurdaden gericht moet zijn. Het humanitaire mag zeker niet uit het oog worden verloren. De premier moet in de VS aandacht vragen voor de weerloze plaatselijke bevolking.

Het is mooi dat een internationale coalitie zo vlot tot stand kwam, maar men mag niet vergeten dat bij veel landen eigenbelang heeft gespeeld. Wees voorzichtig met nieuwe bondgenootschappen. Ooit waren ook de Taliban vrienden van de VS in de strijd tegen de Sovjets!

De rol van Europol is van groot belang. Ik pleit niet voor een onbeperkte informatieverzameling. Bij een uitbreiding van de bevoegdheden van Europol moet men oog hebben voor een strengere controle.

De VN hebben tot op heden hun rol niet op efficiënte wijze kunnen spelen. De gebeurtenissen in de VS bewijzen dit. De rol van de VN moet herdacht of beter ingevuld worden. Kan de premier daarop aansturen? Kan hij daartoe iets ondernemen?

Inzake artikel 5 van het verdrag van de NAVO, heeft het lang geduurd vooraleer er een consensus was binnen de regering. Het is niet opportuun dat hierover politieke spelletjes worden gespeeld. Is er inzake de in te zetten middelen en de te ondernemen acties nu wél een consensus tussen de regeringspartijen?

02.11 Tony Van Parys (CVP): Het werd tijd dat de regeringsleiders van de lidstaten van de Unie hun nek uitstaken. Het resultaat van de Raad voor Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ) was immers bijzonder bedroevend. De opdracht om tegen 6 december het Europees arrestatiebevel te realiseren is positief, evenals de voorziene uitbreiding van de bevoegdheden van Europol. De agenda die de minister van Justitie vanochtend bekendmaakte voor de Raad die donderdag en vrijdag plaatsvindt, vermeldt echter geen initiatief met betrekking tot het Europees aanhoudingsmandaat. Bovendien bevat de agenda

peut-être mieux cerner le problème et finir par le maîtriser.

02.10 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Le 21 septembre, l'Union a réagi rapidement et émis un signal fort.

Tout le monde est bien conscient que la réaction aux actes terroristes doit être ciblée. Il ne faut absolument pas perdre de vue l'aspect humanitaire du problème. Le premier ministre doit faire comprendre aux Etats-Unis qu'ils doivent également prendre en considération la situation de la population locale, particulièrement démunie.

La mise sur pied aussi rapide d'une coalition internationale est évidemment à saluer mais il ne faut pas oublier que de nombreux pays y ont surtout vu leur propre intérêt. Il faut se montrer prudent à l'égard des nouvelles alliances. Il fut une époque où les Américains étaient les alliés des Talibans dans leur lutte contre les Soviétiques.

Le rôle d'Europol est essentiel. Je ne plaide pas pour une collecte illimitée d'informations. L'élargissement des compétences d'Europol doit passer par un contrôle renforcé.

Jusqu'à présent, l'ONU n'a pu remplir efficacement sa mission, comme le démontrent les événements survenus aux Etats-Unis. Il faut repenser les missions de l'ONU ou mieux les cerner. Le premier ministre peut-il insister sur ce point? Peut-il prendre des initiatives à ce sujet?

Il a fallu du temps au gouvernement pour parvenir à un consensus au sujet de l'article 5 de traité de l'OTAN. Les petits jeux politiques sont malvenus en la matière. Y a-t-il un consensus au sein des partis de la majorité quant aux moyens à mettre en œuvre et aux actions à entreprendre ?

02.11 Tony Van Parys (CVP): Il était temps que les chefs de gouvernement des États membres de l'Union prennent résolument attitude. Les résultats de la JAI étaient, en effet, particulièrement affligeants. L'instauration du mandat d'arrêt européen pour le 6 décembre constitue un point positif, tout comme l'élargissement prévu des compétences d'Europol. L'ordre du jour du conseil de jeudi et vendredi, présenté ce matin par le ministre de la Justice, ne comporte toutefois aucune initiative concernant le mandat d'arrêt européen. Par ailleurs, l'ordre du jour d'Europol ne comportait qu'une proposition particulièrement mitigée, qui

met betrekking tot Europol enkel een bijzonder halfslachtig voorstel, dat duidelijk niet bedoeld is om van de uitbreiding daadwerkelijk een feit te maken. Ik zou de premier dan ook willen vragen de daad bij het woord te voegen en onmiddellijk op te treden. De Raad heeft immers reeds deze week plaats.

02.12 **Géraldine Pelzer-Salandra** (ECOLO-AGALEV): Ik verheug mij over het initiatief van ons land om de vijftien ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie van de EU-lidstaten bijeen te roepen, alsook over de gemeenschappelijke verklaring van de staatshoofden en regeringsleiders.

De Europese lidstaten geven blijk van een echte voluntaristische houding terzake. Wij onderstrepen echter dat paniek uit den boze is. Ook de op stapel staande hervormingen hebben nadelen, en die zijn bekend. Wij pleiten ervoor dat de resultaten van de werkzaamheden die al lang voor 11 september aan die dossiers werden gewijd, niet zouden worden tenietgedaan.

Inzake de politionele aspecten stemmen wij in met het voornemen om bijkomende samenwerkingsverbanden tussen de verschillende politie- en inlichtingendiensten te ontwikkelen. Terzake moet echter een democratische controleorgaan worden opgericht dat qua type aansluit bij de Belgische Comités P en R.

Inzake de nationale aspecten van de terrorismebestrijding heeft de minister van Binnenlandse Zaken de oprichting van een steun- en co  rdinatiedienst aangekondigd.

We moeten nagaan of het zin heeft naast de bestaande controleorganen binnen de federale politie bestaan nog een nieuw controleorgaan op te richten. Moet niet veeleer worden nagedacht over middelen om de informatie-uitwisseling tussen onderzoekers te verbeteren en over de noodzaak de bestaande diensten te versterken?

De onderzoekers in het veld beschikken niet altijd over de vereiste middelen.

Er moet een nauwkeurige en drastische controle worden ingesteld die het privé-leven respecteert. Hiervoor zou inspiratie kunnen worden geput uit de Franse wetgeving terzake. Ik zal hierop terugkomen in de Commissie voor Binnenlandse Zaken.

02.13 **Ferdie Willems** (VU&ID): Ik wil de aandacht vestigen op de hoofdoorzaak van de huidige ellende: armoede. De kloof tussen arm en rijk wordt alsm  r groter. De derde wereld wordt steeds opnieuw met een kluitje in het riet gestuurd. De Tobintaks bijvoorbeeld blijft voor Europa

n'est clairement pas destinée à faire de l'élargissement une réalité concrète. Je demanderai dès lors au premier ministre de joindre l'acte à la parole en agissant immédiatement. C'est, en effet, cette semaine déjà qu'a lieu le conseil.

02.12 **Géraldine Pelzer-Salandra** (ECOLO-AGALEV): Je salue l'initiative de la Belgique de convoquer les quinze ministres de l'Intérieur et de la Justice des   tats membres de la Communauté européenne, ainsi que la déclaration commune des chefs d'état et de gouvernement.

Les Etats européens se montrent vraiment volontaristes. Cependant, nous tenons à souligner qu'il ne faut pas céder à la panique. Liés aux réformes projetées, il existe des inconvénients connus. Nous plaignons pour que ne soient pas balayés les fruits des travaux qui ont été consacrés à ces dossiers déjà bien avant le 11 septembre.

En ce qui concerne les aspects policiers, nous souscrivons à la volonté de développer des collaborations supplémentaires entre les différents services de police et de renseignement mais nous tenons à ce que l'on veille au développement d'un contrôle démocratique, de type Comité P et Comité R que nous connaissons chez nous.

Quant aux aspects nationaux de la lutte contre le terrorisme, le ministre de l'Intérieur annonçait la création d'un service d'appui et de coordination en ce domaine.

Il est nécessaire de réfléchir à l'opportunité d'un nouvel organe de contrôle à côté de ceux qui existent déjà au sein de la police fédérale. Ne faudrait-il pas plutôt réfléchir aux moyens de mieux assurer la communication des informations entre les différents enquêteurs ou à la nécessité d'étoffer les services existants ?

Les enquêteurs de terrain ne bénéficient pas toujours des moyens qui s'imposent.

Il faut instaurer un contrôle rigoureux et drastique garantissant le respect de la vie privée. On pourrait s'inspirer de la législation française en la matière. J'y reviendrai en commission de l'Intérieur.

02.13 **Ferdie Willems** (VU&ID): Je voudrais attirer l'attention sur la cause première de la situation dans laquelle nous nous trouvons actuellement: la pauvreté. Le foss   entre les riches et les pauvres ne cesse de se creuser. Le Tiers monde est invariablement pay   en paroles. C'est ainsi que,

onbespreekbaar.

Ik wil een beroep doen op het lef van de premier. Durft hij de VS waarschuwen voor een nieuw Vietnam? Durft hij de VS waarschuwen voor gevaarlijke bondgenoten? De VS hebben ooit de Taliban en Saddam Hoessein opgevrijd. Nu halen ze de kernmachten Pakistan en India aan. Dit alles is niet zonder risico. Durft de premier de VS en ook de Belgische bevolking wijzen op de echte oorzaak van het terrorisme, met name de armoede? En is men bereid om daar iets aan te doen?

Professor Rudy Doom ziet het zwart in. Hij verklaarde dat men het nog steeds niet heeft begrepen en dat er nog steeds geen structurele oplossingen worden gezocht. De Eerste Wereldoorlog werd door tijdgenoten beschouwd als een oorlog met een nobel doel. Er heerste een triomfgevoel toen de oorlog begon. Ik hoop dat die fout niet opnieuw wordt gemaakt, want de ontuchtering zou nog groter zijn dan toen.

02.14 Anne-Marie Lizin (PS): De PS steunt het regeringsstandpunt, ook inzake de Verenigde Staten. Op grond van artikel 51 van het Handvest van de Verenigde Naties kan aan een eventueel tegenoffensief een internationale rechtsgrondslag worden gegeven. In essentie wijst het toekomstige optreden echter op het falen van het Amerikaanse beleid. Wij zijn gewonnen voor een Europese definitie van het terrorisme. Als die tegen december niet is gevonden, smeken wij u aan een nationale wet te werken. Wij zijn vanzelfsprekend voorstander van een beleid dat het witwassen van geld bestrijdt. Er is echter met geen woord gerept over de veiligheid van de kerncentrales.

Heeft het IAAE een richtlijn uitgevaardigd?

Worden de doelwitten van de aanvallen van 11 september nu echt bewaakt? Spijtig genoeg niet. Handelen houdt nochtans een dergelijke bewaking in.

Worden de moskeeën in ons land in de gaten gehouden? De idee om een lijst van terroristische organisaties op te maken, is niet zonder gevaar. Onder Europeanen zullen wij er niet in slagen een dergelijke lijst samen te stellen. Het komt er integendeel op aan feiten aan de kaak te stellen en individuen aan te klagen.

Twee jaar geleden werd een groepering voor

pour l'Europe, il n'est pas question d'instaurer une taxe Tobin.

Je souhaiterais que le premier ministre fasse preuve d'audace. Oserait-il mettre les Etats-Unis en garde contre un nouveau Vietnam? Ou contre les alliances périlleuses? Les Etats-Unis ont, à une certaine époque, courtoisé les Talibans et Saddam Hussein. Ils tentent à présent de rallier à leur cause les puissances nucléaires que sont le Pakistan et l'Inde. Tout cela n'est pas sans danger. Le premier ministre oserait-il attirer l'attention des Etats-Unis et de la population belge sur la véritable cause du terrorisme, à savoir la pauvreté? Est-on disposé à lutter contre la pauvreté?

Le professeur Rudy Doom se montre pessimiste. Il estime que les responsables politiques n'ont toujours rien compris et que la recherche de solutions structurelles fait toujours défaut. La première guerre mondiale avait été considérée à l'époque comme une guerre au service d'une noble cause. Un sentiment de triomphe avait prévalu lors de l'éclatement du conflit. On sait ce qu'il en est advenu. J'espère que l'on ne commettra pas la même erreur car la désillusion serait plus grande encore.

02.14 Anne-Marie Lizin (PS): Le PS soutient la position du gouvernement, en ce compris à l'égard des Etats-Unis. L'article 51 de la Charte des Nations-Unis permet une riposte fondée en droit international. Mais la base de ce qui va se faire est un échec de la politique américaine. Nous sommes d'accord avec une définition européenne du terrorisme. Si on n'y arrive pas en décembre faites une loi nationale, de grâce. Nous sommes évidemment pour une politique de lutte contre le blanchiment d'argent. Mais nous n'avons rien entendu sur la sécurité des centrales nucléaires.

L'AIEA a-t-elle donné une directive ?

A-t-on entamé une surveillance réelle des endroits où ont été fêtés les événements du 11 septembre ? La réponse est malheureusement non. Or, c'est cela, agir.

Les mosquées belges font-elles l'objet d'une surveillance ? Quant à la rédaction d'une liste des organisations terroriste, il s'agit d'une idée dangereuse. Nous n'arriverons pas, entre européens, à déterminer une telle liste. Ce qui compte est d'incriminer des faits et des individus.

Il y a deux ans a été créé un groupe de soutien

informele steun aan de Afghaanse weerstand opgericht. Hoe zit het daarmee? Volgens ons moet worden onderzocht wie commandant Massoud heeft vermoord, temeer daar de daders in het bezit waren van Belgische paspoorten. Men kan er zelfs van uitgaan dat de moord op commandant Massoud in ons land werd beraamd.

Rusland kent goed de toestand ter plaatse. We mogen ons niet in de war laten brengen door onze connecties met de Israëlische veiligheidsdiensten. Heeft men tenminste het recht de informatie waarover onze Russische correspondenten beschikken te gebruiken?

02.15 Philippe Mahoux (PS) Hoe komt het dat de zaken in de nacht van 20 op 21 september in een stroomversnelling geraakt zijn ? Dat is fijn, maar tegelijk kan men zich afvragen in welke mate de beslissingen van de Europese Raad in de JBZ-Raad weerklink zullen vinden.

U gewaagt van technische problemen, Europees aanhoudingsbevel, uitlevering, enz., maar vanochtend scheen de minister van Justitie ook nog te doelen op een aantal meningsverschillen op dat gebied.

In de conclusies van de JBZ-Raad en de Europese Raad is er sprake van efficiëntere inlichtingen- en politiediensten, maar ook van waarborgen op het stuk van rechten en vrijheden.

Wat de binnenlandse situatie tussen 11 september en vandaag betreft, vraag ik u wat er in België werkelijk veranderd is om te durven zeggen dat het risico gering is?

Als we het hebben over mogelijke reacties op die afschuwelijke aanslag, moet eraan worden herinnerd dat deze gecoördineerd én veelvormig moeten zijn. U onderstreepte trouwens met recht en rede, mijnheer de eerste minister, dat dergelijke acties een nauwe samenwerking tussen de Europese overheden vereisen.

02.16 De voorzitter: "Als het water laag is, ziet men beter wat er op de bodem ligt." In Europa worden wij geconfronteerd met bewegingen als de ETA en het IRA, we mogen ons dus niet alleen blindstaren op terreurbewegingen die zich ver van hier schuilhouden.

02.17 Eerste minister Guy Verhofstadt (Nederlands): Ik ben het niet eens met de heer Willems wanneer hij de oorzaak van het terrorisme

informel à la résistance afghane. Où en est-on dans ce domaine ? Selon nous, une enquête est à réaliser quant aux personnes qui ont tué Massoud. Ces personnes étant munies de papiers belges. On peut même supposer que le meurtre de Massoud a été commandité ici-même. Va-t-on se satisfaire des enquêtes américaines ou disposons-nous de plus de détails?

La Russie connaît bien le terrain. Ne nous laissons pas perturber par nos connexions avec les services israéliens. A-t-on seulement essayé d'utiliser les informations dont disposent nos correspondants russes?

02.15 Philippe Mahoux (PS) Qu'est-ce qui explique l'accélération des événements entre le 20 et le 21 septembre ? On est en situation de se réjouir mais, en même temps, on peut s'interroger sur la manière dont les décisions du Conseil européen vont trouver un écho au niveau du JAI.

Vous faites état de problèmes techniques – mandat d'arrêt européen, extradition, ... - mais le ministre de la Justice semblait, ce matin, faire état de quelques divergences de vue en ces domaines.

Dans les conclusions du Conseil JAI et du Conseil européen, on évoque le renforcement de l'efficacité en matière de renseignement et de police, mais on y évoque aussi la garantie des droits et libertés.

Par rapport à la situation intérieure entre le 11 septembre et aujourd'hui, qu'est-ce qui a réellement changé en Belgique et permettrait d'affirmer que le risque est faible ?

En termes de réactions à cet abominable attentat, il faut rappeler qu'elles doivent être coordonnées et multiformes. Et vous avez déjà souligné à juste titre, Monsieur le premier ministre, qu'elles nécessiteront une étroite collaboration entre les autorités européennes.

02.16 Le président: Le fond se distingue d'autant plus facilement que l'eau est peu profonde. En Europe, nous sommes confrontés à des organisations telles que l'ETA et l'IRA. Nous ne devons donc pas nous focaliser sur les mouvements terroristes qui se cachent loin de chez nous.

02.17 Guy Verhofstadt, premier ministre (en néerlandais) Je ne suis pas d'accord avec M. Willems lorsqu'il attribue aux inégalités dans le

legt bij de ongelijkheid in de wereld. De ongelijkheid in de wereld is weliswaar enorm en moet worden aangepakt. In oktober organiseren we een Top met de Afrikaanse Unie die specifiek aan dit thema is gewijd. We moeten er echter voor opletten bij de armoede de grondslag te leggen van het terrorisme.

Ik heb niet de indruk dat Osama Bin Laden de ongelijkheid in de wereld wil terugdringen. Hij heeft andere motieven. Ook de bankrekeningen van Bin Laden verraden geenszins een sober leven. Zijn daden hebben geen enkele rechtvaardigingsgrond. Wij maken met de EU duidelijk het onderscheid tussen de terreurbestrijding enerzijds en het vaststellen dat er in de wereld vele conflicthaarden zijn anderzijds.

(Frans) De heren Mahoux en Van Parys hebben enkele vragen gesteld over de werkzaamheden binnen de JBZ-Raad.

De bezwaren tegen het Europese aanhoudingsbevel zijn al langer bekend. Vrijdag hebben wij evenwel beslist dat het Europese aanhoudingsbevel er niettemin komt. Nu moeten wij enkel nog de modaliteiten ervan nader omschrijven, maar daarvoor werd een termijn vastgesteld.

Tony Van Parys (CVP) : Het staat niet op de agenda!

Eerste minister **Guy Verhofstadt (Nederlands)**: We hebben de zaken vervroegd naar de 20ste. Het is vooral belangrijk dat het er uiteindelijk zal komen op 6 en 7 december. Daarover bestaat wel degelijk een consensus. Zodoende zullen de modaliteiten van het Europees mandaat werkelijkheid kunnen worden na ons voorzitterschap.

De bezwaren van bepaalde landen tegen het principe van het Europees mandaat zijn helemaal weggewerkt: het is nu aan de specialisten om de modaliteiten verder uit te werken.

(Frans) Mevrouw Lizin, wat het opstellen van een lijst van terroristische organisaties betreft, wijs ik u erop dat de JBZ-Raad ermee instemt dergelijke organisaties te identificeren ... wat uiteraard impliceert dat men over zo'n lijst beschikt !

(Nederlands): Wat als zo'n organisatie geïdentificeerd wordt, komt dus op een lijst. Laat ons geen semantische discussie voeren over wat een "lijst" is. Binnen de EU werd daarover ook gediscussieerd. Bedoeling is het terrorisme te definiëren, te identificeren en te catalogiseren.

De EU neemt kordaat een houding in ten opzichte

monde la cause du terrorisme. L'inégalité dans le monde est considérable et doit être combattue. Au mois d'octobre, nous organisons avec l'Union africaine un sommet spécifiquement consacré à ce thème. Nous devons toutefois nous garder de considérer la pauvreté comme la cause du terrorisme.

Je n'ai pas le sentiment qu'Osama Ben Laden ait le souci de mettre fin aux inégalités dans le monde. Il a d'autres motivations. Ses comptes en banque ne laissent pas non plus supposer qu'il mène une vie monacale. Rien ne justifie ses actes. Nous établissons, avec l'UE, une nette distinction entre la lutte contre le terrorisme et le constat qu'il existe, dans le monde, de nombreux foyers de conflits.

(En français) Quelques questions ont été posées par MM. Mahoux et Van Parys au sujet du travail au sein du JAI.

Les oppositions au mandat d'arrêt sont connues depuis longtemps, mais nous avons décidé vendredi d'adopter ce mandat d'arrêt européen. Seules les modalités doivent encore en être précisées mais un délai a été fixé à cet effet.

Tony Van Parys (CVP): Ce point n'est pas à l'ordre du jour.

Guy Verhofstadt premier ministre *(en néerlandais)*: Nous avons avancé le dossier au 20. Il importe surtout qu'il soit traité les 6 et 7 décembre. Il existe bel et bien un consensus à ce sujet. Les modalités du mandat européen deviendront réalité à l'issue de notre présidence.

L'opposition de certains pays au principe du mandat européen a été entièrement levée : il appartient à présent aux spécialistes d'en définir les modalités.

(En français) A Madame Lizin, en ce qui concerne l'établissement d'une liste d'organisation terroristes, je rappelle que le Conseil JAI a marqué son accord pour identifier de telles organisations... ce qui suppose évidemment que l'on dispose d'une liste !

(En néerlandais): Les organisations identifiées comme telles figureront sur une liste. Ne commençons pas à discuter de la sémantique du mot « liste ». Des débats ont eu lieu à ce sujet au sein de l'UE. L'objectif est de définir, d'identifier et de cataloguer le terrorisme.

L'UE prendra fermement position à l'égard du

van het terrorisme en het recht van de VS "om terug te slaan". De Europese Raad kon niet vroeger gepland worden, aangezien wij eerst over alle nodige informatie moesten beschikken. De voorbereidende gesprekken werden gepland. Minister Michel had verscheidene briefings met Blair en Chirac. Ikzelf had daags voor de Europese Raad telefonisch contact met president Bush om de laatste informatie in te winnen. Daarvoor hoef ik mij toch niet naar de VS te verplaatsen? De EU-voorzitter moet na zo'n Europese Top het ingenomen standpunt meedelen aan de VS. Dat heb ik dan ook gedaan.

Vrijdag werd ook overeengekomen om deze week diplomatieke initiatieven in de moslimlanden te ontplooien. Bedoeling van die afspraak is dat, naast de officiële Europese trojka, de andere lidstaten zoveel mogelijk hun minister van Buitenlandse Zaken in die landen laten rondreizen. Het is van het grootste belang dat er zoveel mogelijk diplomatieke contacten worden gelegd. Natuurlijk wordt er permanent overlegd tussen al die ministers en de trojka. Dat is allemaal zo afgesproken.

Men heeft mij gevraagd waarom de NAVO-secretaris-generaal vrijdag niet aanwezig was. De verklaring is eenvoudig: de NAVO is de NAVO en de Europese Unie is de Europese Unie. Vergeet niet dat er Europese lidstaten zijn die geen lid zijn van de NAVO.

Tot op vandaag is er geen enkele vraag geweest vanwege de USA om een militaire actie te ondersteunen. Noch de NAVO, noch de EU, noch België hebben tot op heden zo'n vraag gekregen. Dit kan natuurlijk elk uur veranderen. Morgen is er bijvoorbeeld een NAVO-raad in Brussel.

(Frans) Er werden vragen gesteld over het begrip "gerichte vergelding". Dat moet natuurlijk nader worden gedefinieerd, maar in de conclusies van 21 september wordt alvast een gemeenschappelijk Europees standpunt omschreven.

Mevrouw Milquet vroeg of de inlichtingendiensten nu nauwer zouden samenwerken. Op bilateraal niveau is er al een intense gegevensuitwisseling, maar de multilaterale dimensie moet nog worden georganiseerd.

De oprichting van gemeenschappelijke onderzoeksteams zal daar logischerwijs toe bijdragen.

(Nederlands): De houding van de Belgische regering en de EU is tweeledig: solidariteit – ook in

terrorisme et du droit des États-Unis de «répliquer». Le Conseil européen ne pouvait pas avoir lieu plus tôt puisque nous devons d'abord disposer de toutes les informations nécessaires. Des discussions préparatoires sont prévues. M. Louis Michel a eu plusieurs débriefings avec MM. Blair et Chirac. J'ai moi-même été en contact téléphonique avec M. Bush la veille du Conseil européen afin d'obtenir les dernières informations. Vous ne voudriez tout de même pas que je me rende aux États-Unis? Le président de l'UE devait communiquer aux États-Unis la position adoptée lors du sommet européen, ce que j'ai fait.

Nous avons décidé vendredi de prendre, cette semaine, des initiatives diplomatiques dans les pays musulmans. Le but de cette décision est que, outre la trojka européenne officielle, les autres États membres envoient autant que possible leur ministre des Affaires étrangères dans ces pays. Il est de la plus haute importance que nous établissions le plus grand nombre possible de contacts diplomatiques. La concertation est évidemment permanente entre ces ministres et la trojka. C'est ce qui a été convenu.

On m'a demandé pourquoi le secrétaire général de l'OTAN n'était pas présent vendredi. L'explication est simple: l'OTAN est l'OTAN et l'Union européenne est l'Union européenne. N'oublions pas que certains États membres de l'Union ne sont pas membres de l'OTAN.

À ce jour, les États-Unis ne nous ont pas demandé de soutenir une action militaire. Ni l'OTAN, ni l'UE, ni la Belgique n'ont à ce jour été saisis d'aucune demande de ce type. Cela peut évidemment changer à tout moment. Un conseil de l'OTAN se tient, par exemple, demain à Bruxelles.

(En français) Des questions furent posées sur la notion de riposte «ciblée». Cela reste à définir, évidemment, mais un point de vue européen commun a été détaillé dans les conclusions du 21 septembre.

Mme Milquet a demandé si on prévoyait une collaboration accrue entre services de renseignement. Des échanges intenses existent déjà au niveau bilatéral, mais il reste à organiser une dimension multilatérale.

La création d'équipes d'enquête communes y contribuera nécessairement.

(En néerlandais) L'attitude du gouvernement belge et de l'UE revêt un double aspect: il s'agit, d'une

daden – met de VS in deze strijd enerzijds en het streven naar een zo groot mogelijke mondiale basis – onder de koepel van de VN – voor de internationale strijd tegen alle terrorisme anderzijds.

Iedereen vraagt terecht om duidelijk het onderscheid te blijven maken tussen het internationaal terrorisme en de islam. De heer Verreycken wil precies het omgekeerde. Hij wil de publieke opinie ervan overtuigen dat elke islamiet in elke moskee een terrorist is. Gelukkig vindt hij daarbij weinig steun.

(Frans) Sommige vragen hadden meer bepaald betrekking op het departement Binnenlandse Zaken. Wat de moordaanslag op commandant Massoud betreft, waren de daders in het bezit van Belgische identiteitskaarten die in het buitenland waren gestolen. Er werden maatregelen getroffen om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen.

De arrestaties die in ons land hebben plaatsgevonden bewijzen dat onze diensten doeltreffend werk leveren. Wat die aangelegenheden betreft, zal de minister van Binnenlandse Zaken u uiteraard meer gedetailleerde inlichtingen kunnen verstrekken.

(Nederlands): Ik kom nog even terug op de situatie in het Israëlisch-Palestijns conflict. Volgens de meest recente informatie zouden Shimon Peres en Yasser Arafat mekaar nu toch zeer binnenkort ontmoeten. We moeten de druk opvoeren op beide partijen om die gesprekken succesvol te laten verlopen. Dagelijks heeft Europa diplomatieke contacten met beide partijen, in samenwerking met de USA en de Russische Federatie.

(Frans) Ik geloof dat ik op die manier in grote lijnen op alle vragen heb geantwoord, en ik ben altijd bereid om desgewenst bijkomende vragen in de commissie te beantwoorden.

02.18 Philippe Mahoux (PS) We zullen uiteraard nog op belangrijke punten moeten terugkomen, zoals de strijd tegen het witwassen van kapitaal en de traceerbaarheid van de geldstromen.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 18.34 uur.

part, de témoigner de notre solidarité avec les Etats-Unis dans ce combat – et ce, également en actes – et, d'autre part, de rechercher, dans la lutte contre le terrorisme international, un appui aussi large que possible au niveau mondial, sous les auspices des Nations Unies.

Chacun demande à juste titre de continuer à établir la distinction entre le terrorisme international et l'Islam. M. Verreycken veut exactement le contraire. Il veut persuader l'opinion publique du fait que chaque musulman dans chaque mosquée est un terroriste. Heureusement, ses propos ne trouvent qu'un très maigre écho.

(En français) Certaines questions qui m'ont été adressées concernent plus spécifiquement le département de l'Intérieur. Ceci dit, en ce qui concerne l'attentat contre Massoud, les documents en question sont des cartes d'identité belges volées à l'étranger. Des mesures ont été prises afin de pouvoir répondre à de telles situations.

Quant aux arrestations effectuées sur notre territoire, celles-ci démontrent que nos services fonctionnent efficacement. Il est évident que dans de tels domaines, le ministre de l'Intérieur pourra vous fournir des détails complémentaires.

(En néerlandais) Je voudrais revenir quelques instants sur le conflit israélo-palestinien. Selon les informations les plus récentes, Shimon Peres et Yasser Arafat devraient en définitive se rencontrer prochainement. Il s'agit d'exercer une pression sur les deux parties pour que les discussions puissent aboutir. L'Europe a des contacts diplomatiques quotidiens avec les deux parties, en concertation avec les Etats-Unis et la Fédération de Russie.

(En français): Je crois avoir répondu globalement à toutes les questions posées et je me tiens à votre disposition pour répondre à d'autres questions, en commission, si vous le souhaitez.

02.18 Philippe Mahoux (PS): Il est évident que nous devons revenir sur des questions importantes, telles celles relatives à la lutte contre le blanchiment et à la traçabilité des flux financiers.

La réunion publique de commission est levée à 18.34 heures.